

NAŠ ČASOPIS

Naslednja, 393., številka bo izjemoma izšla v torek, 24. aprila 2012.
 Prispevke sprejemamo do četrta, 12. aprila.
 Uredništvo: 01/750 66 38
 Tržaška cesta 9, 1360 Vrhnika

Izhaja za občine Vrhnika, Borovnica, Horjul, Dobrova - Polhov Gradec in Log - Dragomer

Leto XXXIX, 392. številka

26. marec 2012

Milijonski projekt
Kulinarčni turizem
IUV – intervju
Nov vrtec že maja?

stran od 2 do 13

Nov oddelek vrtca
Spomin na preserski proces
Označitev grobišč
Knjiga o Borovnici

stran od 14 do 19

Tržnica vabi
Občni zbor upokojencev
Diši po kruhu
Mrzla dolina sameva

stran od 20 do 21

Kako do boljše vode
Teden miru
Defibrilator za gasilce
Največji oltar

stran od 22 do 30

Prva občinska seja
Poslovna cona
Mediji krivo poročali
Aktivnosti Kosca

stran od 31 do 35

▲ Adolf Malavašič z Vrhnike je praznoval 102. leto. Ob jubileju so ga obiskali različni predstavniki vrhniških interesnih združenj, o čemer boste našli zapise v notranjosti časopisa. Na fotografiji je skupaj z vnučkom, s katero sta narazen natanko 100 let.

▲ Na prvi marčevski dan so v borovniškem vrtcu odprli nov oddelek, v katerega so sprejeli štirinajst malčkov, starih od 1 do 2 leti, ki so prostor dobili v že obstoječi igralnici v pritličju. Več o tem na borovniških straneh.

Država ljubi Isabel

Ker ne želim, da sem popolnoma odvisen od tistih, ki mi režejo kruh, sva z ženo pred poldrugim letom odprla popoldanski s.p. Po nekaj začetnih spodrseljajih in previdnih korakih sva padla v rutino birokracije, ki jo terja država. Če si priden, se trudiš in imaš dobro idejo, se zagotovo postopoma premikaš proti postavljenim ciljem. Vesela sva bila, da sva prihranila kakšen evro, a potem je sledil hladen tuš. Računovodkinja je naredila izračun dohodnine, kjer država ne pozna milosti. Cent preveč zaslužka in pristaneš v višjem obdavčitvenem razredu, kar v praksi pomeni občutno večje plačilo dohodnine. Ampak ne samo to. Težava nastane še na drugem nivoju, na kar prej sploh ne pomisliš: zaradi večjega prihodka se ti zmanjšajo socialni transferji oziroma zvišajo stroški za vrtec. Potreben bo torej tehten premislek, kako naprej: ostati še naprej »popoldanec« ali pa služiti kruh samo v službi. Ne moreš pa se ogniti jezi in nejevolji nad tovrstnim ustrojem države, ki te kaznuje, ker si bil popoldne priden in si delal. Potemtakem je popoldne bolje sedeti križem rok in gledati mehiške nadaljevanke. Če torej veš, ali se je Isabel poročila s Huanom in s kom vse ga je za tem varala, si nagrajen z višjimi socialnimi transferji in nižjim zneskom za vrtec. Tu nekaj zelo ne »štima«. In dokler bo država podpirala gretje kavča, se verjetno še ne bo kmalu izvila iz gospodarskega krča.

Gašper Tominc, v. d. urednika

Ker so nekatera besedila prispela že po zaključku redakcije, vsem pisnim prispevkom nismo uspeli zagotoviti jezikovnega pregleda.

Naš časopis tudi na facebooku.

▲Tudi po »naših« občinah, kjer izhaja Naš časopis, so v minulem vikendu potekale čistilne akcije. Eni takih se je na Vrhniki, ki velja za občino z največjo stopnjo ločevanja odpadkov v Sloveniji, pridružil tudi predsednik države dr. Danilo Türk. Več o dogodku v prihodnji številki.

Koncert ob izdaji 3. CD plošče ansambla

MLADI GODCI

Dvorana OŠ Horjul
nedelja 29. april, ob 19. uri

z gosti: Veseli Dolenjci, Gadi, Vikend, Ansambel Prosen, Marko Pezdirc in še veliko presenečenj.

Predprodaja kart: Trgovina Argo Horjul, Bar Tonka Vrhnika in eno uro pred koncertom.
Rezervacije: 041/942-315

KORENJAK
21. in 22. april

Svetovni pokal
v
balvanskem
plezanju

še 25 dni

VEŠELE PRAZNIKE!

ZAČUTITE RAZLIKO

DELAROM
PARIS

BREZPLAČNA MINI NEGA KOŽE ROK

Svetovanje o negi kože obraza in telesa
vsak 1. in 3. ponedeljek v mesecu
v LEKARNI ZLATICA VRHNIKA

Couleur Caramel
natural make up

vrhunska certificirana naravna kozmetika

Datum: 14.04.2012

Vabimo vas na brezplačno svetovanje in ličenje v LEKARNI ZLATICA VRHNIKA (Spar center)

Za šivalnico le ena ponudba

Vrhnika – Občina je v pretekli številki Našega časopisa objavila razpis za najem in sofinanciranje ureditve prostorov v pritličju nekdanje šivalnice IUUV za športne dejavnosti. Gre za površino veliko približno 1000 m². Kot so nam pojasnili na občini, je bilo neuradnega zanimanja veliko, kljub temu pa je prispela le ena vloga za fitnes in en programski predlog za izvajanje telesne aktivnosti v smislu preventive za odraslo populacijo. Kot je dejal župan Stojan Jakin, vidi razlog za slabo odzivnost predvsem v nezavidljiv gospodarski položaj v katerem se nahajamo.

Sicer pa je sedaj jasno, da občina v letošnjem letu s strani Regionalne razvojne agencije Ljubljanska urbana regija ne bo prejela predvidenih dobrih štiristo tisoč evrov, na katere je računala. Jakin upa, da bo država držala besedo in sredstva nakazala prihodnje leto. Sam projekt po njegovem ni ogrožen, saj občina namerava letos za 1,7 milijona evrov zgolj kupiti šivalnico, obnovo objekta pa bi po optimalnem načrtu izpeljala prihodnje leto ali leto za tem, ko bi tudi prejela omenjena sredstva.

Občinski svetniki se bodo o nakupu šivalnice odločali ob rebalansu proračuna, ki je predviden maja oziroma v sklepnih fazah v začetku jeseni. (gt)

Svetniki bodo manjkral sestankovali

Vrhnika – Svetniki so se lani sestali skoraj vsak mesec, letos pa se bodo v aprilu šele drugič. Kot so nam pojasnili na občini, so imeli lani več problematičnih točk, kot sta bila na primer vrhniška komunala in zdravstveni dom, ki so terjale pogostejšo oziroma hitrejšo obravnavo.

Župan Jakin pravi, da letos tega ni, obenem pa občina želi tudi na tem področju nekaj privarčevati. »Poskušamo čimveč točk zbrati na eno sejo,« pravi župan in dodaja, da so govorili tudi z vodji svetniških skupin in da so se tudi ti strinjali, da ni potrebe po mesečnem sklicevanju sej. Občinska seja je za občino namreč kar velik strošek. Po podatkih z občine, svetnik prejme na sejo 247 evrov, kar ob 24 svetnikih nanese skoraj 6 tisoč evrov. Ker je potrebno zraven prišteti še nadure zaposlenih, snemanje, razmnoževanje gradiva ter druge stroške, stane občino ena seja okoli osem tisoč evrov. (gt)

Nove table za občino

Občina je na svoji meji ob večjih prometnih vpadnicah postavila obvestilne table o začetku občine Vrhnika, pod njo pa še manjšo tablo o pobratenu z Občino Gonars. »Občina Gonars ima na svojih tablah lepo označeno, da je pobratena z nami, zato je naša dolžnost, da se tudi mi primerno oddolžimo.« A tabla je kljub temu nekatere zmotila, kajti na njej je pripeta le tablica pobratene občine Gonars, vemo pa, da je Vrhnika pobratena še z dvema drugima občinama, Iolkosom in Čapljino. Župan Jakin je pojasnil, da

dejansko ne vedo, kaj je s pobrateni omenjenih občin, kajti grška občina naj bi zaradi gospodarske krize v Grčiji doživela reorganizacijo lokalne samouprave (združevanje manjših občin v večje), prav tako pa zaradi odsotnosti stikov s Čapljino ne poznajo medsebojnega »statusa«. »Smo pa naredili table na način, da je mogoče pod njimi še vedno obesiti tablico kot jo ima Gonars, če se bo to izkazalo za potrebno.« (gt)

Zunanost počasi dobiva svojo končno podobo. Za fasado je predvidena barva oker in opečnato rdeča.

Maja že v novem vrtcu?

Vrhnika – Občina pospešeno obnavlja vrtec na Poštini 1. Ob zaključku naše redakcije so bile stene že pobeljene, keramika položena, obrtniki pa so izvajali še zadnja obrtniška dela. Objekt, ki je bil zgrajen leta 1936 za potrebe mestne hranilnice, leta 1947 pa preurejen v vrtec, na bi otrokom odprl svoja vrata maja. Tehnični pregled je predviden v začetku aprila. (gt)

Dve tretjini mansarde sta namenjeni veliki igralnici ali mini športni dvorani. Razlika med tistim, kar je bilo prej in to kar je danes, je ogromna.

Ena od bodočih igralnic

Udeleženci vsakotredenskega operativnega sestanka

56-milijonski projekt**Začenja se največji skupni projekt Notranjske in Barja**

Logatec, 6. marec – Mineva že sedmo leto, odkar so se občine Notranjske in zahodnega Ljubljanskega barja začele resneje ukvarjati s projektom Čista Ljubljana, v okviru katerega naj bi poskrbele za odvajanje in čiščenje odpadnih voda v njenem porečju. Po lanski odločbi okoljskega ministrstva, da bo država občinam zagotovila denar za izvedbo projekta, se stvari končno premikajo proti realizaciji. Kaj se trenutno dogaja, so sedmi sili v Logatcu pojasnili ožji odbor, ki vodi projekt, in predstavniki občin.

Ljubljana naj bi bila po izgradnji čistilne naprave čistejša.

Borovniški župan je izrazil bojazen, da bodo izvajalci gradbenih del razkopali pol vasi, potem pa izginili.

Projekt je namenjen obnovi in dograditvi vodovodnih sistemov ter sistema odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda na povodju srednje in zgornje Ljubljane. V prvi del projekta je bilo v začetku vključenih trinajst občin, vendar jih je le osem izpolnilo kriterije za pridobitev sredstev iz evropskega kohezijskega sklada. Vrednost celotnega projekta Čista Ljubljana je 56 milijonov evrov; delno ga financira država (13,03 %), delno Kohezijski sklad Evropske unije (76,13 %), delno pa stroške pokriva občinski proračun (10,84 %). Kot je na novinarski konferenci poudaril Berto Menard, župan Občine Logatec, vodilnega partnerja v projektu, bo imel projekt ob svojem zaključku neposreden vpliv in učinke na kakovost pitne vode in zdravje ljudi, razvoj in prihodek iz turizma, vrednost nepremičnin, kmetijsko dejavnost, zmanjšanje onesnaženosti naselij in okolja, estetsko vrednost in rekreacijske možnosti. Projekt naj bi zaključili do leta 2015.

Vsak župan oziroma predstavnik obci-

ne je predstavil tudi »svoj« podprojekt. Vesna Kranjc, direktorica vrhniške občinske uprave, je tako pojasnila, da namerava občina zgraditi čistilno napravo za 15.500 prebivalcijskih enot in kanalizacijsko omrežje v skoraj celotnem mestnem delu Vrhnike: »Za čistilno napravo smo pridobili gradbeno dovoljenje, ki sicer še ni pravnomočno, takoj za tem pa bomo šli v izbiro izvajalca del.« Trenutno pa občina že izbira nadzorno službo, ki bo bdela na investicijo. »Na Vrhniki se bo zgradilo 8.540 metrov kanalizacijskega omrežja in 8 črpališč. Na ta način bo do konca leta 2014 na kanalizacijski sistem dodatno priključenih 1.887 prebivalcev.« Tako si bo občina zagotovila 97-odstotno pokritost s kanalizacijo. Kranjčeva je še dejala, da bi radi, da bi dela potekala prek tako imenovanih in-house naročil, ki bi jih izvajala vrhniška komunala, vendar morajo za to pridobiti še mnenje države. »Zakonskih ovir za to ni, vidimo pa v tem veliko prednosti,« je dodala.

V borovniški občini bodo zgradili 14.186 metrov kanalizacijskega omrežja, dve črpališči in eno vakuumsko postajo ter zgradili novo centralno čistilno napravo s kapaciteto 6.000 prebivalcijskih enot. V okviru celotnega projekta bo tako na sistem dodatno priključenih 1.636 prebivalcev, kar bo pomenilo 96,14-odstotno priključenost na kanalizacijski sistem s čiščenjem na centralni čistilni napravi. Sicer pa je kar nekaj sogovornikov na predstavitvi izrazilo zaskrbljenost nad operativno sposobnostjo gradbenega sektorja. »Gradbena operativa je pri nas zelo osiromašena in to lahko predstavlja problem,« je menil škofljiški župan Ivan Jordan. Pritrdil mu je borovniški župan Andrej Očepek, ki je dejal, da se boji, da »bodo razkopali pol vasi, potem pa izginili.« Zato bo potrebna velika mera previdnosti pri sklepanju pogodb, pa tudi nekaj sreče s terenom, ki bo lahko prinesel nepredvidene dodatne stroške.

Gašper Tominc

Civilna zaščita**Med prejemniki priznanj tudi Vrhničani**

Šmartno pri Litiji, 6. marec – Na letošnji podelitvi priznanj Civilne zaščite za ljubljansko regijo so bili med dobitniki priznanj tudi Vrhničani. To so bili: Jure Jakopič, PGD Vrhnika – bronasti znak CZ, Marko Jeraj, PGD Verd – bronasti znak CZ, PGD Bevke, ob 100-letnici – bronasti znak CZ, in Anton Jesenko, posmrtno – zlati znak CZ.

Marko Jeraj, ki je prejel bronasti znak, opravlja naloge namestnika poveljnika gasilskih enot Občine Vrhnika. Kot so zapisali na Gasilski zvezi Vrhnika, ki je bila predlagateljica, opravlja delo zelo vestno in strokovno. Na izobraževanjih v okviru GZ Vrhnika deluje kot predavatelj in inštruktor in uspešno prenaša znanje na tečajnike. Skrbi za seznanjanje operativne z novostmi in podaja predloge za boljše delovanje operativne. Pri tem mu je v veliko pomoč vsakodnevno delo v JZ GB Ljubljana, kjer je zaposlen kot poklicni gasilec.

Tudi Jure Jakopič je prejel bronasti znak. V gasilske vrste je vstopil leta 2004 kot prostovoljni gasilec – operativec. Leta 2008 je prejel odlikovanje Gasilske zveze III. stopnje, leta 2009 pa še čin nižji gasilski častnik. Uspešno je zaključil številna temeljna in specialna izobraževanja s področja gasilstva. Vsa leta je aktiven na operativnem področju, še posebno pa se je izkazal pri izgradnji garaže za avtolesteve, saj je bil nadzornik od januarja do maja 2009.

Jure Jakopič in Marko Jeraj

Vrhnika, ki je bilo predlagatelj priznanja, je človek, ki opravlja delo odgovorno in zanesljivo. Je odličen sodelavec in organizator. S korektnim odnosom do sodelavcev v društvu in širše prispeva k ugledu gasilstva. (gt)

Cankarjeva malica

Tudi hrana je lahko turistična
promocija

Vrhnika – Iskanje primernih spominkov in trženje Vrhnike kot turistične destinacije je med drugim pripeljalo tudi do zamisli o promociji Cankarjevega rojstnega mesta preko kulinarčne dediščine. Dejstvo je namreč, da vrhniški gostinci praviloma ne ponujajo tipičnih vrhniških jedi, saj jih ne poznajo. A stvari se spreminjajo na bolje, saj med Zavodom Ivana Cankarja Vrhnika, Turističnim društvom Blagajana in gostinci pogovori potekajo v smeri izdelave »vrhniškega jedilnika« oziroma tipično vrhniških jedi. Še več: v Gostilni Bajc iz Sinje Gorice so te jedi za teden dni ponudili obiskovalcem celo kot eno od možnih malic.

Marija Zakrajšek iz Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika (ZIC) je pojasnila, da je že večkrat potekala debata o tem, piko na i pa je dal lanski dogodek ob golažijadi v okviru Argonavtskih dni. »Udeleženci so dejali, da bi mogoče prihodnjič kuhali kaj bolj vrhniškega, pri čemer pa se je pojavilo vprašanje: kaj pa je sploh tisto vrhniško?« Vprašanje bi na prvi pogled terjalo enostaven odgovor, a se je izkazalo, da temu ni tako.

V Gostilni Bajc so teden dni kuhali vrhniške jedi. Na fotografiji: zaroštan krompir, prešce, šara, špehovka in štruklji s suhim slivami.

Trenutno imamo kar nekaj zanimivih receptur. Gre za zdrave in lahko prebavljive jedi, ki so zrcalo tedanjega časa in okolja v katerem so nabirali njihove sestavine. Tako na jedilniku srečujemo veliko zelenjave in močnatih jedi, od mesa pa večinoma le piščanca in teletino. Cvtija praktično ni.«

V Gostilni Bajc so v začetku marca celo preskusili na ta način zbrane recepte, saj so obiskovalcem ob že obstoječih malicah ponujali še »vrhniško malico«. To so sestavljali od barjanske juhe, štrukljev, telečje pečenke, špehovke, do zaroštanega krompirja in šare. Kot so nam pojasnili pri Bajcu, je bilo največ zanimanja za špehovko in šaro, zato ju bodo verjetno še kdaj ponudili.

Zakrajškova pravi, da se izziva loteva na treh ravneh. Najprej je zbiranje receptov, kar smo že omenili. »Ne skrivamo želje, da bi recepte nekoč zbrali v knjižici, ki ne bi bila gostincem in drugim le v pomoč pri pripravi jedi, marveč bi bila tudi turistični spominek in nenazadnje celo zapis kulinarčne zgodovine nekega območja.« Druga raven je navdušenje gostincev nad pripravo vrhniške hrane. V ta namen je sredi marca potekal skupni sestanek med gostinci in ostalimi akterji turizma na Vrhniki. »Zakaj bi skupine turistov, ki pridejo k nam pogledat Cankarjevo spominsko hišo, odšle nazaj v Ljubljano na dunajski zrezek in pomfri? Zakaj jim ne bi ponudili celovito turistično izkušnjo, ki bi obsegala tudi na primer Cankarjevo malico z značilnimi vrhniški jedmi? Na gostince sem apelirala, da lahko računajo na našo strokovno pomoč pri oskrbi z recepti, predstavili pa smo jim tudi izkušnjo Gostilne Bajc.« Gostinci se bodo lahko dokazali že ob letošnjih Argonavtskih dnevih, ko naj bi (to pa je po Zakrajškovi tretja raven razvoja vrhniške kulinarike) ponujali obiskovalcem tipično vrhniško hrano. Golaž pa bo še vedno ostal, le njegova priprava ne bo več imela tekmovalnega značaja.

NAGRADA – SPOROČITE NAM RECEPT – NAGRADA

Morda tudi vi poznate kakšen tipičen vrhniški recept za gotove jedi? Sporočite nam ga na: ZIC Vrhnika, Tržaška 9, 1360 Vrhnika ali na turizem@zavod-cankar.si. Komisija ki bo pregledala prispele predloge, bo izbrala najboljšega in mu za nagrado poklonila bon v vrednosti 40 evrov za kulinarčno razvajanje v Gostilni Bajc. Rok za oddajo receptov je do 20. aprila.

Pri vsem tem je potrebno seveda vzeti v okvir tudi plačilno sposobnost turistov. Pri Bajcu so nam pojasnili, da agencije, ki pripeljejo avtobuse turistov, ponavadi ne zanima toliko lokalna hrana kot dobiček. Zato je navadno eno od prvih vprašanj agencije: koliko stane najcenejše kosilo? Tisti gostinci, ki se bodo torej odločili za ponudbo kulinarčne dediščine, bodo morali cenovno postaviti šaro ob bok dunajcu, veliko pa bo potrebnega postoriti tudi na popularizaciji jedi. Pot je nedvomno še dolga, a juha je pristavljena na ogenj.(gt)

Ko se ptički ženijo

Gregorjevo na Beli

Vrhnika, 10. marec – Potok Bela, ki teče skozi Vrhniko, so tudi letos osvetlili gregorčki številnih otrok, ki so plovila izdelali sami ali pa skupaj s starši. Izdelovali so jih lahko tudi na posebni delavnici, najboljše od prijavljenih pa je organizator celo nagradil s praktičnimi nagradami.

Tričlanska komisija je pri ocenjevanju gregorčkov upoštevala izvirnost in izročilo, dodatne točke pa so si lahko plovila prislužila tudi na račun izdelave iz naravnih materialov.

Zdaj že tradicionalno gregorjevo je znova privabilo več sto staršev in otrok, ki so prisostvovali čarobnemu spustu ladij po potoku. Gregorčke so lahko izdelali na delavnici, ki je pred spustom potekala v prostorih vrhniškega društva upokojencev. Kot je povedala Mirjam Suhadolnik iz TD Blagajana, ki je bilo eno od društev

organizatorjev, so sprva načrtovali delavnico v domu upokojencev, a so se zaradi bolezni v domu preselili k društvu upokojencev. Ne glede na menjavo lokacije je bila delavnica zelo dobro obiskana. Udeleženci so imeli namreč na voljo brezplačne naravne materiale, kot so različne deščice, paličice in suhe rastline, poleg tega pa vrsto ustvarjalnih pripomočkov, od travkov do barv. Seveda ni manjkalo tudi orodja. Del tega so med drugim posodili tudi vrhniški modelarji, ki so se letos prvič pridružili organizatorjem. Pa niso posodili le orodja, temveč tudi znanje, saj so s svojimi praktičnimi izkušnjami pomagali prenekateremu

organizatorjev, so sprva načrtovali delavnico v domu upokojencev, a so se zaradi bolezni v domu preselili k društvu upokojencev. Ne glede na menjavo lokacije je bila delavnica zelo dobro obiskana. Udeleženci so imeli namreč na voljo brezplačne naravne materiale, kot so različne deščice, paličice in suhe rastline, poleg tega pa vrsto ustvarjalnih pripomočkov, od travkov do barv. Seveda ni manjkalo tudi orodja. Del tega so med drugim posodili tudi vrhniški modelarji, ki so se letos prvič pridružili organizatorjem. Pa niso posodili le orodja, temveč tudi znanje, saj so s svojimi praktičnimi izkušnjami pomagali prenekateremu

otroku ali celo staršu.

Izpred društvenih prostorov upokojencev se je dogajanje preselilo k potoku Bela, ki pa je imel letos zaradi suše nizek vodostaj. Posledično so zaprli zapornice, ki so pripomogle k njegovemu dvigu, a obenem je to pomenilo zelo počasen tok. Gregorčki so potovali tako počasi, da so jih morali na nekaterih mestih gasilci s palicami potiskati naprej. A otrok to ni mitilo, pa verjetno tudi večine starejših ne. Tisti, ki so spustili plovilo, so z nestrpnostjo čakali, kdaj bo mimo njih priplul njihov gregorček, tisti, ki so bili priča dogodku zgolj kot obiskovalci prireditve, pa so lahko občudovali domišljijo izdelovalcev plovil. Ta je bila v nekaterih pogledih res izjemna, saj so v gregorčke zagotovo vložili več ur dela. Kot je že tradicija, najboljše gregorčki seveda niso ostali spregledani. Posebna tričlanska komisija je ocenila 76 gregorčkov, pri čemer je upoštevala izvirnost in izročilo, dodatne točke pa so si lahko plovila prislužila tudi na račun izdelave iz naravnih materialov. Najboljše so nagradili s praktičnimi nagradami. (gt)

Argonavtski dnevi.si
8. – 17. 6. 2012
svečano odprtje z orkestrom Simfonika
v Športnem parku Vrhnika, 8. 6. 2012, ob 21.30 uri

20 let

Noč na Vrhniki.si
sobota, 9. 6. 2012
Prijava kazalište, Kingston, Zlatko,
Nika Zorjan, Duble truble,
DJ Aqua ... od 19. ure dalje

VSTOP PROST!

Organizatorji se zahvaljujejo prebivalcem ob potoku Bela za njihovo strpnost in sodelovanje.

**Zahvaljujemo se vsem,
ki ste sodelovali
pri izvedbi prireditve,
Gregorjevo 2012.**

Gregorjevo 2012

Društvo ljubiteljev narave in
običajev Notranjske
TD Blagajana
Modelarski klub Vrhnika
Društvo upokojencev Vrhnika
Društvo kmečkih in podeželskih
žena Vrhnika
Ansambel Vaški fantje
Glasbena šola Vrhnika
KS Vrhnika-Vas
PGD Vrhnika
PGD Stara Vrhnika
Komunalno podjetje Vrhnika

Turistično društvo
Blagajana
1888-2008
VRHNIKA

TURISTIČNO DRUŠTVO BLAGAJANA VRHNIKA

VABI NA SEJEM

VSE ZA VRT IN DOM

V SOBOTO, 21. APRILA 2012, od 9. do 14. ure
na trgu za sodiščem,

kjer boste lahko kupili marsikaj za svoj vrt in dom.

Med obiskovalce sejma bomo tudi letos brezplačno razdelili balkonske okrasne rastline in kompost.

Sponzorji:

VRTNARSTVO HLEBEC,
KOMUNALNO PODJETJE VRHNIKA,
CRO VRHNIKA in UNICHEM

Medijska pokrovitelja:

NAŠ ČASOPIS IN RADIO ORION

DNEVI BIOBRAZDE

od 16. do 21. APRILA 2012

V Irgovini Biobrazda - Dragomer

Z VAMI ŽE
20 LET

Stečajna upraviteljica Industrije usnja Vrhnika Nataša Gibičar:

»Upanje za IUV je umrlo s trenutkom, ko ni bila izpeljana dokapitalizacija.«

Družba Industrija usnja Vrhnika (IUV) je zaradi nelikvidnosti in insolventnosti ter neuspele dokapitalizacije podjetja objavila stečaj. Takšno je bilo sporočilo javnosti decembra 2008. Bilo je še nekaj več kot 650 zaposlenih, kopicili so se dolgovi in menjavale uprave. Tega leta je IUV poslovanje zaključila z izgubo nekaj več kot osem milijonov evrov, okrog osem milijonov evrov pa je znašala prenesena izguba iz prejšnjih let. Poslovanje uprave je bilo kriminalizirano, odnos države kot največjega lastnika pa neodgovoren. V igri z IUV in okrog nje je »bilo mogoče takrat najti igralce, ki so potapljali domača podjetja iz delovno intenzivnih panog: državo, ki je aktivno upravljanje IUV v zadnjih dveh letih nerazumljivo povsem prepustila v roke 'slamnatemu' direktorju z vplivnim svetovalcem, nekompetentne nadzornike, domače nepremičniške lobije, ki so v navezi z ljudmi iz vrhov oblasti več let komaj čakali na propad tovarne, in tuje špekulante, ki so pod pretvezo strateškega partnerstva vrhniško znanje želeli speljati v državo s cenejšo delovno silo«. Tako je napisal eden izmed kronistov dogajanja v IUV. 23. decembra 2008 je sodišče odločilo, da v tedaj še vedno največjem vrhniškem podjetju uvede stečaj. Prisilna poravnava, ki jo je vodila pravica Nataša Gibičar, ni uspela, saj država IUV kljub obljubi ni dokapitalizirala. Gibičarjeva pa je postala stečajna upraviteljica, ki ji je letos uspelo prodati tudi usnjarno in čistilno napravo. Na tem pogorišču naj bi se vendarle odvijala nova gumarska proizvodnja. Z Natašo Gibičar smo se pogovarjali o – po njeni sodbi – vzrokih za propad IUV, poskusih ohranitve zdravih jeder v poslovanju in dosedanjih rezultatih stečaja.

Ko ste decembra 2008 postali stečajna upraviteljica IUV, ki je bila sicer že dlje na robu propada, ker se tehnološko in finančno ni bila sposobna prestrukturirati, vam je bilo zagotovo jasno, da se podajate na spolzek teren, saj ni šlo le za likvidacijo največjega, pravzaprav edinega podjetja v usnjarskopredelovalni industriji, ampak tudi za politično in socialno občutljivo okolje, kjer je bila vsaka vaša poteza, zlasti med do tedaj zaposlenimi, deležna posebne pozornosti.

Do začetka stečaja sem bila upraviteljica prisilne poravnave v IUV, zato se mi ni bilo treba na novo seznanjati z razmerami, ki so bile v poslovnem, razvojnem in socialnem smislu že kar nekaj časa težke. Že v času prisilne poravnave je bilo dogajanje v IUV in okrog nje na očeh poslovne in politične javnosti, po uvedbi stečaja pa še posebno, saj se gospodarska kriza v Sloveniji še ni pokazala v vseh razsežnostih in ljudje večinoma niso pričakovali, da bo udarila tako hudo in globoko, kot je. Tudi zato, ker je stečaj IUV, poleg Mure, razmeroma velikega podjetja, prinašal mnoge neznanke, je bilo to dogajanje vseskozi zelo na očeh javnosti. Stečaj takšne družbe z več kot 700 zaposlenimi je strokovno zahtevna, po človeški plati pa zelo občutljiva operacija, saj se srečuješ z usodami ljudi in njihovih družin po propadu podjetja. Sama sem že v statusu upraviteljice prisilne poravnave skrbela za to, da so se vsa prosta denarna sredstva namensko porabljala za nabavo surovin, da bi ohranili pro-

bolj, kot je to običajno drugod v svetu, je IUV težko konkurirala na svetovnih trgih. V IUV so stroške zmanjševali z odpuščanjem delavcev, iskali pa so tudi nove poti razvoja. Kože so začeli obdelovati po povsem novih metodah, prijaznih okolju in uporabniku. Tako imenovano usnje organic oziroma izdelki organic pa so bili žal deležni številnih reklamacij. Ker je na račun proizvodnje organica trpela klasična proizvodnja, se je izguba družbe le še povečevala. Tudi organizacija dela in poslovanja v podjetju po moji oceni ni bila ustrezna, saj so bile različne faze proizvodnje razdeljene na divizije, ki so funkcionirale kot samostojne enote znotraj družbe. Zaradi tega stroški proizvodnje posameznega produkta niso bili transparentni oziroma se sploh niso izračunavali. Zlasti pri proizvodih organica cena na enoto produkta ni bila določljiva, saj so se ti proizvodi obravnavali kot paradno blago, ki širi dober glas IUV po vsem svetu. Tako v tovarni nihče ni natančno vedel, koliko sredstev v posamezni proizvodni fazi porabijo za določen izdelek.

Pa vendarle se je uprava, ki je bila pred vašim prihodom, hvalila s tem, kako bo organizirala proizvodne in poslovne procese, da bi rešila IUV?

Z reorganizacijo se je ukvarjala kopica strokovnjakov in svetovalcev, vendar nikdar ni nastal konsistenten in učinkovit sistem. Pravzaprav nobena reorganizacija ni bila izpeljana do konca. Razdelitev proizvodnje na divizije naj bi pripomogla k učinkovitosti, po moji oceni pa je bil to glavni vzrok za to, da so stroški proizvodnje postali netransparentni in tako neobvladljivi. Ne glede na to pa je proizvodnja klasičnega

»Terjatve zaposlenih iz naslova zadnjih treh plač pred začetkom stečaja in odpravnin so prednostne terjatve. Teh je bilo prijavljenih za 6,4 milijona evrov. To je velik znesek, saj je bilo v podjetju veliko delavcev zaposlenih 20 in več let, kar se seveda odraža v visokih zahtevkih iz naslova odpravnin. Ker je pred začetkom stečaja tekkel postopek prisilne poravnave, se stroški, nastali v tem času, tudi plače delavcev, poplačujejo po pravilih o plačilu stroškov stečajnega postopka.«

usnja imela prihodnost; ti izdelki so bili v svetu poznani kot kakovostni. Tako med prisilno poravnavo kot med stečajem je bilo po njih še veliko povpraševanja. Zato smo lahko prodali vse, kar smo izdelali. Že v prisilni poravnavi je bilo veliko aktivnosti usmerjenih v oblikovanje zdravih jeder proizvodnje. Ko je bil nad družbo začet stečajni postopek, so te aktivnosti tekle dalje s ciljem in željo, da se proizvodnja nadaljuje

v okviru invalidskega podjetja IUV-ID, d. o. o., ki je v stoodstotni lasti IUV, d. d. Program je predvideval zaposlitev okrog 250 delavcev, ki bi nadaljevali proizvodnjo profitabilnih izdelkov, kajti imeli smo znanje, trg, surovine, stroje in tehnologijo. Potrebovali bi razmeroma malo zagonskega kapitala, ki naj bi ga zagotovil lastnik oziroma država. V tej smeri so potekali razgovori na različnih ministrstvih in tudi na SOD-u, vendar nihče ni bil pripravljen financirati nadaljevanja proizvodnje. Čeprav je imel SOD kot obstoječi 76-odstotni lastnik IUV že v prisilni poravnavi zagotovljenih pet milijonov evrov sredstev za dokapitalizacijo, teh sredstev ni sprostil, zaradi česar prisilna poravnava ni uspela. Tik pred stečajem so se namreč »zgodile« volitve, po katerih je interes za reševanje IUV izginil. Po mojem mnenju pa IUV v obstoječem obsegu tudi z dokapitalizacijo ne bi preživel. Tudi drastični rezi v poslovanju in bistveno zmanjšanje števila zaposlenih ne bi zadoščali, saj se je slabo leto po začetku stečaja začela globalna finančna kriza, ki je tudi usnjarsko proizvodnjo zdesetkala po vsem svetu. Poleg tega pa je v IUV velik problem predstavljala izjemno velika odsotnost de-

nja proizvodnje. Vložene so bile kazenske ovadbe zoper upravo in nadzorni svet. Nekatere že pred stečajem. Sama sem s sodelavci več kot šest mesecev sodelovala s kriminalisti. Izročili smo jim dobesedno gore dokumentacije in postopki so stekli. Kako daleč so, ne vem, saj nas o tem ni več seznanjal nihče.

Po uvedbi stečaja je bilo upanja za nadaljevanje proizvodnje v IUV vse manj. S tem so se očitno sprijaznili tudi delavci.

Upanje je umrlo s trenutkom, ko ni bila izpeljana dokapitalizacija. Seveda je vprašanje, ali bi nam projekt po dokapitalizaciji, v novi družbi uspelo izpeljati tako, kot je bilo predvideno v sanacijskem načrtu, kajti kriza je leta 2009 in pozneje dodobra pretresla svet in slovensko gospodarstvo. Sama ocenjujem, da bi nam uspelo rešiti zdravo jedro obdelave kože po klasičnih metodah, saj so bili delavci zelo motivirani za ohranitev vsaj teh delovnih mest. Dejstvo je, da v času prisilne poravnave, ko so bile razmere težke, v podjetju kljub temu ni bilo konfliktov, saj je bilo ljudem jasno, da s stavko ne bodo pridobili ničesar in da tudi dokapitalizacije ne bo, če se bodo odločili za takšen način protesta. Takrat je usnjarna delovala, ustavili smo jo šele v stečaju, galanterijska proizvodnja pa je tekla še nekaj časa. Če bi se takrat pojavil kupec z denarjem, ki ne bi računal na finančno pomoč države, bi lahko že dan po nakupu normalno posloval. Na voljo so bile surovine, kemikalije, delavci z izjemno veliko izkušenj in znanja, obstajalo je konkretno povpraševanje po naših izdelkih, imeli smo dovoljenje za obratovanje čistilne naprave – skratka, vse je bilo pripravljeno za normalno proizvodnjo. A zgodba se žal ni končala tako.

»Neprodani so še objekt Konfekcija na Tržaški, ena parcela ob usnjarni, Industrijska prodajalna, samski dom na Verdu, katerega pravni status še ni rešen, saj smo lastniki stavbe, zemljišče, na katerem stavba stoji, pa je v denacionalizacijskem postopku, ter zasedeno stanovanje na Koroškem. Neprodana je tudi večina umetniških del, za katera pa ni velikega zanimanja.«

lavcev z dela zaradi bolezni. Proizvodnja je sicer res tekla v za delavce zelo neugodnih in težkih razmerah, vendar je bil obseg odsotnosti z dela res izjemno velik.

Se izogibate oceni delovanja in odgovornosti zadnje uprave IUV in njenega nadzornega odbora?

Ne. Mislim pa, da so IUV poleg uprave vodili nekateri dejavniki od zunaj, saj se je okrog uprave zbralo lepo število ljudi, v družbi pa je intenzivno deloval tudi britanski svetovalec Greg Sturmer, ki sicer uradno ni imel nikakršnih pooblastil, vendar je imel po informacijah, s katerimi razpolagam, veliko podporo pri večinskem lastniku IUV in upravi. Tako je imel tudi veliko besede pri sprejemanju odločitev. Žal pa nikakršne odgovornosti, kot se je izkazalo pozneje, saj formalno ni imel nikakršnih pooblastil. So-deč po dokumentaciji, je on vodil proces reorganizacije in družbo pripeljal do kaosa. Sicer pa bi bilo nepošteno vso krivdo za propad IUV prevajati na zadnje vodstvo podjetja, čeprav je odgovorno za stanje, v katerem se je znašlo. Pogoji gospodarjenja za IUV so bili zahtevni, mnogo zahtevnejši od njene konkurence. Zakonodaja, ki zadeva ekološke pogoje za poslovanje, in cena dela sta bili v IUV – glede na indijsko, turško in kitajsko konkurenco – tako zahtevni, da se ni bilo mogoče kosati z njimi. Zato so bili njihovi izdelki cenejši in so še danes.

Ustaviva se vendarle ob posledicah za upravo in nadzorni svet IUV pred stečajem ...

»Upoštevati morate, da se je stečaj IUV zgodil pred krizo in so zato tudi ocene vrednosti premoženja razmeroma visoke. Cenitve so bile namreč izdelane v začetku leta 2009, kriza je premoženje razvrednotila in zato se prodaja bistveno slabše, kot je bilo predvideno. Na škodi so seveda upniki.«

izvodnjo, in za plače delavcev. Proizvodnjo sem se trudila ohraniti tudi v prvih mesecih stečaja, saj smo vsi upali, da bomo vendarle lahko ohranili zdravo jedro v podjetju in da bo okrnjena IUV našla kupca, ki bo nadaljeval nekatere programe proizvodnje. Tudi zaposleni so upali, da nam bo na Vrhniki uspelo ohraniti usnjarskopredelovalno industrijo, in so to, čeprav so plače zaostajale za tri mesece, brez velikih protestov ali generalne stavke dokazovali tako, da so prihajali na delo.

Pred novim letom 2009 je bilo takšnih upov zagotovo konec, saj je sodišče 23. decembra razglasilo stečaj ...

Tega dne se je res začel stečajni postopek, vendar je sodišče omogočilo nadaljevanje proizvodnje. Z njegovim soglasjem smo dokončali pred začetkom stečaja začeto proizvodnjo drobnogalanterijskih izdelkov, prodali smo usnje iz zaloga surove kože, ki so že nekaj časa čakale na carini. S prodajo dokončanih proizvodov in zaloga ter z izterjavo neplačanih računov kupcev smo zagotovili več kot 720.000 evrov za plače ter sredstva za pokritje drugih tekočih stroškov.

Pregovor pravi, da je po bitki lahko biti general. Pa nam kljub temu povejte svojo oceno, kaj se je v IUV dogajalo, da ni pravočasno spremenila proizvodnih programov in posodobila poslovnih procesov tako, da bi se lahko spoprijela z novimi izzivi na trgu?

Menim, da so v preteklosti, predvsem v osemdesetih letih, premalo skrbno spremljali tokove v usnjarski in usnjarskopredelovalni industriji, saj so se na tržišču, ki je postajalo vse bolj globalno, že takrat pojavljali novi igralci z nizkimi cenami surovin in predvsem dela. Mislim predvsem na Kitajsko in Indijo, pa tudi Turčijo. Zaradi visoke cene delovne sile in še večjih stroškov ekologije, ki tovrstno industrijo v Sloveniji bremenijo

23. decembra 2008 se je za vas začelo drugo delo. Postali ste stečajna upraviteljica, ki ima nalogo čim dražje prodati vse, kar je v lasti podjetja, da se v čim večji meri poplačajo upniki.

Z dnem začetka stečajnega postopka stečajni upravitelj postane edini zakoniti zastopnik družbe. Vse pristojnosti, ki so jih pred tem izvajali tričlanska uprava in njeni številni zunanji pomočniki ter petčlanski nadzorni svet, so prešle name kot stečajna upraviteljica. Takrat je padla name skrb za nadaljevanje proizvodnje, za zagotovitev plač do izteka odpovednega roka več kot 750 delavcem, za zagotovitev sredstev za plačilo tekočih stroškov, ki so bili med drugim zaradi enormno visokih stroškov ogrevanja gromozanski. Poleg tega mora upravitelj takoj izvesti popis vsega premoženja, ga po sodno zapriseženih cenilcih oceniti ter poskrbeti, da se na njem ne ustvarja dodatna škoda. Sredstev in zaloga je bilo veliko in bili so zelo raznovrstni, kar je oteževalo delo. Ker smo nadaljevali proizvodnjo drobne galanterije, smo morali izdelke tudi prodati. Sodišče nam je dovolilo, da smo tudi v času stečaja izvajali maloprodajo, saj smo imeli v lasti še tri delujoče trgovine, Svetilnik in Industrijsko prodajalno na Vrhniki ter trgovino v Šmartnem pri Litiji (ta je sicer zaradi vloma in tatvine blaga po nekaj mesecih prenehala poslovati). Prodali smo praktično vso galanterijo, ki nam jo je uspelo narediti. In kaj so pokazale številke? Po bilanci je bila likvidacijska vrednost premoženja IUV nekaj več kot 23 milijonov evrov, prijavljene terjatve upnikov pa so znašale 24,6 milijona evrov.

Bi, če pogledamo le ti dve številki, lahko sodili, da katastrofalno velike finančne luknje, kakršne lahko v stečajih podjetij zasledimo danes, ni bilo?

Upoštevati morate, da se je stečaj IUV zgodil pred krizo in so zato tudi ocene vrednosti premoženja razmeroma visoke. Cenitve so bile namreč izdelane v začetku leta 2009, kriza je pre-

moženje razvrednotila in zato se bistveno slabše prodaja, kot je bilo predvideno. Na škodi so seveda upniki.

Kakorkoli že, zgodba z IUV se bliža koncu. Počasi se vam bo verjetno posrečilo prodati vse premoženje in upnikom vsaj deloma poplačati terjatve?

Konec zgodbe bo zame takrat, ko bodo unovčena vsa sredstva in končani vsi sodni postopki. Imamo še nekaj nepremičnin, ki nam jih še ni uspelo prodati. Neprodani so še objekt Konfekcija na Tržaški, ena parcela ob usnjarni, Industrijska prodajalna, samski dom na Verdu, kate-rega pravni status še ni rešen, saj smo lastniki stavbe, zemljišče, na katerem stavba stoji, pa je v denacionalizacijskem postopku, ter zasedeno stanovanje na Koroškem. Neprodana je tudi večina umetniških del, za katera pa ni velikega zanimanja.

Koliko evrov ste doslej iztržili iz premoženja IUV?

Doslej več kot šest milijonov evrov, brez prodaje zalog in galanterije. Za strojno opremo v celoti smo dobili približno 850.000 evrov. Prodali smo usnjarno in čistilno napravo. Oboje je kupil podjetnik, ki bo na tej lokaciji nadaljeval gumarsko proizvodnjo. Plačal je 3,255 milijona evrov; za usnjarno 1,6 milijona in za čistilno napravo 1,655 milijona evrov. Prodana je bila Lovrenčičeva vila, vse prodajalne, dve stanovanji na Vrhniki, Kompostarna. Od vrednejših nepremičnin je neprodana stavba Konfekcije, katere likvidacijska cena je 2,2 milijona evrov. Na njej je sicer hipoteka Abanke, ki je ločitveni upnik. Nepremičnina je zelo solidno grajena in tudi zaradi velikega

parkirišča zanimiva za izvajanje javnega programa v njej. Ogledov stavbe je bilo kar nekaj.

Upniki s poplačili iz stečajne mase praviloma ne dobijo tistega, kar bi dobili, če se stečaj ne bi zgodil. Zlasti zaposleni so v neugodnem položaju, saj ob tem, da ostanejo brez dela, ne dobijo zaostalih plač in odpravnin, ki jim po zakonu pripadajo.

Terjatve zaposlenih iz naslova zadnjih treh plač pred začetkom stečaja in odpravnin so prednostne terjatve. Teh je bilo prijavljenih za 6,4 milijona evrov. To je velik znesek, saj je bilo v podjetju veliko delavcev zaposlenih 20 in več let, kar se seveda odraža v visokih zahtevkih iz naslova odpravnin. Ker je pred začetkom stečaja tekel postopek prisilne poravnave, se stroški, nastali v tem času, tudi plače delavcev, poplačujejo po pravih o plačilu stroškov stečajnega postopka. Doslej je bilo delavcem skupaj izplačanih približno 1,5 milijona evrov. Pri izplačilih delavcem pa je treba opozoriti na dejstvo, da je za izplačila, ki jih je delavcem izvedel Jamstveni sklad RS, ta vstopil v njihove pravice, zato se pri prej navedenih izplačilih odlik namesto delavcem izvede v korist Jamstvenega sklada do višine izplačila delavcu. To pri delavcih ustvarja veliko jeze in razočaranja, saj žal zmotno mislijo, da denar iz Jamstvenega sklada dobijo od države. Jamstveni sklad delavcem v resnici le predčasno izplača tri zamakne plače, ki pa se mu povrnejo iz stečajne mase, ko je ta unovčena. Zato je pogosto slišati, da delavci razen tega, kar jim je dala država, niso dobili nič. Opozoriti moram tudi na dejstvo, da je praktično vse vrednejše premoženje IUV obremenjeno s hipotekami, ki upnikom dajejo pravico do ločenega poplačila iz teh sredstev. Ravno

v tem času je v pripravi načrt delitve iz naslova prejete kupnine za usnjarno in čistilno napravo. Iz nje bodo najprej poplačani ločitveni upniki, iz morebitnega preostanka pa bo poplačan še del stroškov iz prisilne poravnave. Šele po poplačilu stroškov iz prisilne poravnave bo mogoče popla-

»Vložene so bile kazenske ovadbe zoper upravo in nadzorni svet. Nekatere že pred stečajem. Sama sem s sodelavci več kot šest mesecev sodelovala s kriminalisti. Izročili smo jim dobesedno gore dokumentacije in postopki so stekli. Kako daleč so, ne vem, saj nas o tem ni več seznanjal nihče.«

čevati prednostne terjatve, če bo za to na voljo kaj mase. Kar pa zadeva ločitvene upnike, to so Abanka Vipa, Volksbank, NLB in SID, so prijavi-li za skupaj 8,2 milijona evrov terjatev. Volks-bank je že prejela poplačilo iz prodaje Svetilnika (Lovrenčičeve hiše, kjer je bila trgovina), SID s prenosom terjatev in delno iz plačilom, Abanka bo delno poplačana ob prodaji čistilne naprave, NLB pa s prodajo usnjarne. Abanka ima še pravico do ločenega poplačila iz kupnine, ki bo pre-jeta za objekt Konfekcija, vendar svojih terjatev ne bo dobila poplačanih niti v pretežnem delu.

Konec stečaja se vendarle približuje, čeprav ne moremo zagotovo določiti datuma. Za vas, ki ste se lotili stečaja IUV, ki je bil med prvimi večjimi in še pred krizo, je bilo vodenje najprej prisilne poravnave in nato stečaja zagotovo pomemben izziv. Kako ste to sprejeli?

Glede na velikost IUV, ekološko zahtevno proiz-vodnjo in zelo veliko število delavcev je ta stečaj-

ni postopek strokovno izjemno zahteven ter, če upoštevamo socialne učinke, tudi sicer zelo zahteven projekt. Se spomnite protestov delavcev in v nebo vpijočih glasov, da so jih vsi pustili na cedilu? Leta 2008 stečaj še ni bil skoraj običajen način prenehanja družbe kot danes, ko se vsak dan začne nekaj stečajnih postopkov, razburjanja javnosti pa skorajda ni, četudi izgubi delo 500 in več ljudi. Postopek unovčevanja premoženja se bliža koncu, poplačila upnikov se izvajajo. Ter-jatve delavcev so izjemno visoke, znašajo tudi deset, dvajset in več tisoč evrov na zaposlenega. Takšnih zneskov v teh časih ni sposoben izplačati niti delujoči delodajalec, IUV s pretežno hi-potekarno obremenjenim premoženjem pa sploh-ne. Kar zadeva prodajo nepremičnin, lahko re-čem, da sem zadovoljna, ker mi je uspelo najti kupca za usnjarno in čistilno napravo. Tudi oba ločitvena upnika, Abanka in NLB, sta s ponuje-no kupnino soglašala. Za takšne objekte je zelo težko najti kupca, saj so specifični in prilagojeni naravi proizvodnje. S prodajo teh nepremičnin bo stečajno maso nehal bremeniti strošek na-domestila za stavbno zemljišče, ki na leto znaša skoraj 140.000 evrov, od začetka stečaja do pro-daje skupaj 420.000 evrov. Tudi stroški za Od-lagališče nenevarnih odpadkov na Rakovniku niso bili majhni. Skladno z laboratorom o zaprt-ju odlagališča, ki ga je potrdil ARSO, smo pod stalnim inšpekcijskim nadzorom izvedli vse ukrepe, zdaj čakamo le še odločbo MOP o zaprt-ju odlagališča. V nadaljevanju bomo prodali še preostale nepremičnine in počakali na zaključek sodnih postopkov, ki so še v teku. Kdaj bo mo-goče stečaj zaključiti, v tem trenutku ni mogoče napovedati; če bo prodaja uspela, predvidevam, da v sredini leta 2013.

Marjan Horvat

Pomladni večer

Mazilo za ranice

Stara Vrhnika, 18. marec – Lokalno kulturno društvo je v domu krajevne skupnosti ob nedavnem dnevu žena in ob prihajajočem materinskem dnevu s kulturno prireditvijo počastilo dekleta, žene in matere.

Gre za večletno tradicijo Kulturnega društva Stara Vrhnika, da okoli materinskega dne pripravi prireditev z naslovom »Pomladni večer«, ki je navadno glasbeno obarvana. V uri dolgi predstavi se je na odru zvrstilo sedem skupin in posameznikov. Tina Merlak in Patricia Novak sta s harmonikami poskrbeli za poskočen uvod, sledila je otroška folklorna skupina, nato pa trije učenci vrhniške glasbene šole: Gaber Gabrovšek na kitari, Agata Rožmanc na blok flavti in Vid Dolinar na klarinetu. Veličasten občutek, kakršnega starovrhniška kulturna dvoranica verjetno ne doživi velikokrat, je pričaral Godalni orkester II Glasbene šole Franca Šturma, ki ga vodi domačinka Darinka Fabiani. Ker je oder majhen, nastopil le del orkestra. Prireditve so sklenili poplesujoči Vesoljski povžki. Poleg programa je bil nežnejši spol deležen tudi pozornosti v obliki manjšega darila. Antia Garafolj, Vera Nagode in otroci so namreč za mamice in žene pripravili ognjičevo mazilo, ki je primerno za manjše rane. A ker so ga delili otroci, bi lahko dejali, da mazilo pomaga tudi za ranice, ki jih svojim staršem včasih povzročijo otroci.(gt)

Godalni orkester II Glasbene šole Franca Šturma, ki ga vodi domačinka Darinka Fabiani.

Mali Vesoljski povžki

Ob 60. obletnici smrti Ivana Ogrina

Svetilnik človečnosti sredi dobe barbarstva

Redko se rodijo ljudje, ki bi za svoj kraj in njegove prebivalce čutili vsaj toliko, če ne več, kot za svoj lastni dom. Lavrica je v tem pogledu imela veliko srečo. Leta 1912 je takratno Lenčetovo posest kupil Ivan Ogrin in se za stalno naselil na Lavrici. Z njegovim prihodom je kraj doživel pravo renesanso v kulturnem in političnem pogledu.

Ivan (Johannes) Ogrin s Stare Vrhnike, Kobalov, se je rodil 28. aprila 1875 na Stari Vrhniki, po domače Pri Kobalovih, očetu Johannu in materi Frančiški, rojeni Jelovšek. V družini je bilo sicer pet otrok. Ivan je imel še dve sestri in dva brata. Osnovno šolo je obiskoval skupaj s pisateljem Ivanom Cankarjem, nato pa v Ljubljani še podkovsko šolo, predhodnico poznejše srednje veterinarske šole. Ko je bil star 20 let, torej leta 1895, se je s trebuhom za kruhom odpravil v Brazilijo in se naselil v provinci San Paulo v mestu Jaboticabal, kjer je odprl manjšo trgovino. Z varčnostjo in vestnim gospodarjenjem je trgovino kmalu razširil, z dobičkom pa kupil še usnjarno. Bil je priljubljen ne le Slovenci, pač pa vsi priseljenci iz takratne avstro-ogrske monarhije, tako da ga je avstrijska vlada celo imenovala za častnega konzula v Braziliji. Ta del njegovega življenja je sicer še precej neraziskan, nam pa je s pomočjo častne konzulke v Braziliji, Sandre Hlebanja, in ge. Barbare Pošivalšek doslej uspelo izvedeti, da Ogrinova usnjarna še vedno stoji.

Lenčetoova hiša postane Ogrinova

Leta 1910 ali 1911 je zapustil Brazilijo in se vrnil v domovino. Glede na ohranjene vire je najprej kupil posestvo v Št. Ilju pri Velenju, leto zatem pa graščino Golnik in Lenčetoovo posest na Lavrici. Medtem ko je graščino Golnik prodal že leta 1914 – kaj se je zgodilo s posestvom na Štajerskem, še ni raziskano –, se je na Lavrici očitno dobro počutil, saj je tam ostal vse do svoje smrti. Nadaljeval je z dejavnostjo, ki jo je pred njim že vodila Lenčetoova rodbina: postal je vinski trgovec, poleg tega pa tudi kmet. Hlev je bil poln živine. Na posestvu je imel zaposlenih več delavcev, kar je razvidno tudi iz oglasov za službe (iskal je zlasti kravarje in sodarje, sezonsko pa tudi kosce), ki jih je ponujal prekočasopisov. Za svoje delavce je dobro skrbel. Mnogim je dal ali za simbolično ceno prodal zemljišča, da so si zgradili svoje hiše in se za stalno naselili na Lavrici. Morda velja na tem mestu omeniti bratranca pesnika Dragotina Ketteja, Lojzeta Simčiča, ki je prišel

k Ogrinu v službo po prvi svetovni vojni, se tu poročil in aktivno sodeloval v vsakdanjem življenju kraja. Potem ko se je Ivan Ogrin dodobra udomačil na Lavrici in je tudi posel dobro tekel, se je že kar malo v letih leta 1921 poročil z Antonijo Švigelj iz Borovnice. Poroka je bila na Brezjah, vpisana pa je v poročno knjigo Župnije Borovnica. Žena je bila skromna in preprosta gospa, ki je možu pomagala voditi veliko posestvo. Dobro leto po poroki se jima je rodila hči, ki sta ji dala ime Ana Nuška. Zdi se, da je Ogrin resnično zaživel šele potem, ko si je ustvaril družino, saj se je takrat na Lavrici zelo razgibalo tudi društveno življenje. Središče dogajanja je bila gostilna, ki je bila Ljubljancem dobro znana že v drugi polovici 19. stoletja, ko jo je vodila Lenčetoova rodbina, Ogrin pa je uspešno nadaljeval njeno tradicijo. Nasproti Ogrinove hiše je stala velika vinska klet, desno od nje športno-kulturni dom, levo stanovanja in kapelica, posvečena sv. Ani, zavetnici Ogrinove hčerke Ane Nuške. Vse objekte so v prvi polovici petdesetih let, ko so širili Dolenjsko cesto, podrli. Ob tem se mi porajam misel, da je Škofljica ob urejanju glavnega križišča dobila tudi novo kapelico. Morda bi morala tudi Lavrica, zdaj ko se ureja križišče Kamnikarjeva–Dolenjska cesta, dobiti nazaj pred šestdesetimi leti porušeno kapelico sv. Ane.

Društveno življenje in gradnja kulturno-prosvetnih objektov

Prvo društvo, ustanovljeno 10. julija 1921, je bilo Gasilno društvo Laverca. Gasilci so denar za opremo zbirali z organizacijo veselic s srečelovi, ki so bili v smrekovem gaju za Ogrinovo hišo. V zahvalo za pobudo in izdatno podporo društvu so gasilci gospoda Ogrina leta 1928 imenovali za svojega častnega člana. Kot predsednik Krajnega šolskega sveta je bil Ivan Ogrin pobudnik izgradnje šole na Lavrici. Hkrati so gradili tudi gasilski dom. Načeloval je tudi gradbenemu odboru in ravno zaradi njegove vztrajnosti in delavnosti so poleti leta 1926 slovesno odprli gasilski dom, šola pa je bila blagoslovljena in predana

Ivan Ogrin okoli 1895

svojemu namenu 7. oktobra istega leta. Učiteljski tovariš jo je opisal kot lično enonadstropno zgradbo v bližini železniške postaje, ki je lahko v ponos pritrtovalnemu prebivalstvu novega šolskega okoliša.

Leta 1930 je začelo delovati Tamburaško društvo Krim - Lavrica. Vaje so imeli pri Vodeniku (hiša nasproti zdajšnje trgovine Fortuna - Mercator), kjer je bila do leta 1960 tudi pošta. 21. junija 1931 je bila pod okriljem matičnega društva Sokol Ljubljana IV slovesno ustanovljena Sokolska četa na Lavrici, katere starosta je bil prav Ivan Ogrin. Leta 1932 je Ivan Ogrin sokolom na lastne stroške postavil že omenjeni športno-kulturni dom in ga okoli leta 1895 opremil s potrebnim telovadnim orodjem. Ob ustanovitvi je četa štela 130 članov. Dobrih šest let zatem so sokoli na Lavrici postavili tudi letno telovadišče, ki je stalo ob sedanji Kamnikarjevi ulici, kjer je stanovanjski kompleks. Slovesno odprtje je bilo 14. avgusta 1938, o čemer je podrobno poročal Slovenski narod. Glede na številna poročila v dnevnem časopisju je bilo na Lavrici živahno društveno življenje, ki ga je nato skalila druga svetovna vojna.

(Nadaljevanje naslednjič: Ogrin – župan in dobrotnik občanov)

Mag. Iztok Petrič

Evropski projekt Življenje ponoči

Druga menjava reflektorjev na cerkvah

Vrhnika, 5. marec – V spomladanskih mesecih letos bo potekala druga menjava reflektorjev na cerkvah, ki so vključene v evropski projekt Life+ Življenje ponoči, s katerim iščemo rešitve, kako obstoječo razsvetljavo cerkva spremeniti tako, da bo negativen vpliv čim manjši. Izmed 21 projektnih cerkva so v projekt vključene tri cerkve v Občini Vrhnika, in sicer cerkev na Stari Vrhniki, v Veliki Ligojni in na Zaplani.

Spremljanje metuljev na terenu (Foto: Mojca Stojan - Dolar)

Projekt Življenje ponoči poteka od septembra 2010 in se bo končal februarja 2014. Njegov cilj je dolgoročno zmanjšati negativne učinke, ki jih povzročata osvetljevanje cerkva in drugih objektov kulturne dediščine ter tako izboljšati naravovarstveni status in biotsko raznovrstnost nočnih živali. Ponoči potrebujemo svetlobo, vendar ima lahko pretirano in nepravilno osvetljevanje vrsto negativnih posledic. Po nepotrebnem povečanju porabe energije, moti življenje nočnih živali, dolgoročno škoduje zdravju in onemogoča astronomska opazovanja. Zato si v okviru projekta Življenje ponoči prizadevamo za zmanjšanje negativnih učinkov osvetljevanja kulturne dediščine, ki je le eden od virov svetlobnega onesnaženja.

Vsako pomlad, v obdobju trajanja projekta, na cerkvah, ki so vključene v projekt Življenje ponoči, poteka testna menjava reflektorjev, na podlagi katere strokovnjaki spremljajo, kako se na različno intenzivnost in različne barve

svetlobe odzivajo netopirji in nočni metulji. Prvo sezono menjave reflektorjev in terenskega opazovanja smo končali že lani, ko smo na nekatere cerkve namestili tudi nove reflektorje, ki jih razvijamo v okviru projekta, in bodo ob koncu projekta nameščeni na vseh projektnih cerkvah. Novi reflektorji so prijaznejši do narave, saj so posebej prilagojeni obliki posamezne cerkve, s čimer zmanjšamo nepotrebno svetljenje v nebo. Včasih se namreč zgodi, da gre velik del svetlobe (tudi do 80 %) mimo površine objekta v nebo, kjer svetlobe nihče ne potrebuje. Novi reflektorji imajo nameščen tudi UV-filtr, saj UV-svetloba najbolj privlači nočne žuželke. Tudi letos bomo omogočili, da se nam bodo pri terenskem opazovanju pridružili osnovnošolski učenci iz projektnih območij, tako kot so se nam že lani učenci z vrhniške OŠ Antona Martina Slomška in drugih slovenskih šol. Ob koncu projekta bodo na podlagi rezultatov in pridobljenih izkušenj v sodelovanju z Unescodom izdelane tudi tehnične smernice za naravi prijazno in energetsko učinkovito osvetljevanje kulturne dediščine.

V okviru projekta, ki ga sofinancira Evropska komisija v okviru programa Life+ in Ministrstva RS za kmetijstvo in okolje, pa potekajo tudi druge aktivnosti. Ob projektnih cerkvah bomo namestili informativno tablo, ki bo poleg informacij o projektu vsebovala tudi informacije o sami cerkvi. Ker želimo povečati prisotnost tematike svetlobnega onesnaženja okolja tudi v slovenskih šolah, v sodelovanju z Zavodom za šolstvo pripravljamo seminar za učitelje biologije, naravoslovja in fizike, kjer bodo seznanjeni z različnimi vidiki pretiranega osvetljevanja in vplivom na biotsko raznovrstnost. Mlade umetnike od 4. do 9. razreda osnovne šole pa vabimo, naj nam svoja razmišljanja o umetni svetlobi narišejo in sodelujejo na likovnem natečaju, na katerega se je mogoče prijaviti do 10. aprila. Nagradenci bodo dobili privlačne nagrade in si med drugim ogledali astronomski observatorij na Golovcu.

Več informacij o projektu in omenjenih aktivnostih je na voljo na uradni spletni strani projekta Life+ Življenje ponoči: www.lifeatnight.si.

Erika Pogačnik Kokol

Na Stari Vrhniki smo priklicali pomlad

Sonce nas je prebudilo v pustno soboto in nam pregnalo skrbi: »Kaj pa, če bo padal

dež?« Ob dveh popoldan smo bili zmenjeni, da se dobimo pred »lopo«. Pravi živčav

majhnih, malo večjih in velikih mask se je zbralo. Krenili smo na tradicionalni spreved okoli vasi. Najprej mimo Gabrovška, Krvineta do cerkve, s smehom smo razveselili Špičljevo mamó Tončko. Za »gasilsko« fotografijo smo se ustavili pri vaški lipi, ki je od leta 1993 postala že prava lepota. Joži je imela veliko dela, saj so pustne šeme prave navihanke in se kar niso hotele postaviti tako, kot je bilo treba. Navihanke so bile nemirne tudi v sprevedu in bi najraje pobegnile naprej. Seveda jim zaradi varnosti predsednica društva tega ni dovolila. Prav po šolsko pridna pa je bila za debelimi očali skrita učenka prvega razreda realke. Tudi Pik nogavičk ni manjkalo in še drugih, o katerih vam bodo največ povedale fotografije. Seveda pa tudi letos ni manjkala metla, ki je pometla ostanke soli po cesti.

Foto: Joži Krvina
Zapisała: Anka Grom

Hiše še spreminjajo

Velika Ligojna v sliki in besedi

Muzejsko društvo Vrhnika in Zavod Ivana Cankarja (ZIC) Vrhnika sta v torek, 6. marca, v galeriji Cankarjevega doma odprla razstavo Velika Ligojna in njeni prebivalci, ki v sliki in besedi predstavljata hiše, domove in življenja krajanov. To je že četrta razstava v nizu projekta Hiše se spreminjajo, sledovi ostajajo. Tako smo si do zdaj ogledali Staro cesto, Gradišče, Voljčevo cesto in Klis. Razstavo je ob pomoči krajanke Ligojne Cvetke Koderman pripravil Franci Dovč.

Razstavna galerija, polna obiskovalcev

Trlice so vse navzoče navdušile

Avtor razstave Franci Dovč

Na odprtju se je zbralo veliko obiskovalcev, predvsem krajanov Ligojne, ki so tudi sodelovali s slikami in pripovedmi, da je razstava uspela. Za uvod v odprtje je poskrbela ženska glasbena skupina Trlice, ki prav tako izvira iz Ligojne. Članice so zapele nekaj zelo zanimivih ljudskih epskih pesmi. O razstavi in samem projektu je spregovorila predsednica Muzejskega društva Vrhnika Marija Oblak Čarni, besedo pa je prevzel tudi avtor razstave Franci Dovč, ki je na razstavljenih panojih pred-

stavil Veliko Ligojno. Med drugim je povedal: »Lega Velike Ligojne je na sončni strani nizkih bregov, od koder je lep razgled na Vrhniko. Hiše so kakor iz prgišča posejane po celi rebri. V vasi so pred dobrih dvesto leti živeli kmetje in gostači. Bile so kmetije in kajže za gostače. Dostop v vas je bil po stari vaški poti, mimo prvih hiš, ležečih še v ravnici: mimo Mhca, Židanka in v hrib mimo Mavsarja, nato pa v srednji del vasi, kjer so večje kmetije: Tonc, Polk, Kovač in Jalc ter ob robu še Jamšk, Jur in spod-

aj Kotnk in Merlak. V vseh teh hišah imajo znane prednike za več kot 200 let nazaj.

Dogodki v zadnjih sto letih so vaščanom spremenili življenje: včasih na boljše in čestokrat na slabše. Pred stotimi leti so začeli sodelovati z novoustanovljeno Mlekarsko zadrujo na Vrhniki, kamor so redno oddajali mleko in prejimali plačilo. Redni prihodki so jim izboljšali življenjske pogoje in začeli so pospeševati govedorejo.

Med drugo svetovno vojno pred sedemdesetimi leti je bila Velika Ligojna požgana. To se je zgodilo 8. julija 1942. Vaščane je hudo prizadelo, bežali so in ogenj je uničil njih imetje. Ostalo jim je le, kar so imeli na sebi, in živina, ki je požigalcem ušla. Po vojni so doživeli socialistične spremembe v kmetijstvu: regulacijo Podlipščice s hidromelioracijami, arondacijo, komasacijo in zadržne hleve. Mladi so se zaposlili, šli so v službe. V precejšnji meri so si zaslužili pokojnine. Z velikimi prizadevanji vaščani delajo na tem, da je vas urejena, lepa, razvija se kulturna dejavnost, vedno več je novih hiš in življenje teče naprej.

Danes stoje v vasi kmetije, stanovanjske hiše, par vikendov in nekaj opuščeni stari hiš. Zaojbeli smo vse hiše in ugotavljamo, da se je struktura prebivalstva precej spremenila. Kmetujejo prebivalci le v vsaki peti hiši (21 %). Mladi kmetujejo ob pomoči staršev in hodijo v službo. Takih hiš, od koder samo hodijo v službo in v šolo, je 40 %, obrtnikov 17 % in upokoencev, ki ne kmetujejo več, je 22 %. Na razstavi so prikazane vse hiše v sliki in v besedilu še podatki o sedanjih prebivalcih in njihovih dejavnostih. Razstavo je ob koncu uradno odprla strokovna sodelavka za kulturo pri ZIC-u Tatjana Oblak Milčinski ter vse goste povabila v predverje na prigrizek in prijateljski klepet. Velik obisk tudi na prejšnjih podobnih razstavah kaže, da Vrhnici in okoličani potrebujemo take prireditve, ki nas spominjajo na pretekla stoletja, desetletja – na to, kako smo živeli, se razvijali in delovali.

S. S.

VOŠČILO ZA MATERINSKI DAN

Vsaka mama je prava mama,
dana za srečo in veselje,
prava in ena sama,
dana za vse življenje.

Mama je ime, ki ga ponavlja otroško srce.
Mama je nežna in topla dlan.
Mama je nasmeh, ki polepša dan.
Mama je ljubezen, ki sliši klic srca.

Vsem materam se ob njihovem prazniku iskreno zahvaljujemo za ljubezen in požrtvovalnost, ki jo izkazuje svojim družinam. Za vaš praznik vam iskreno čestitamo.

OONSi Vrhnika

Skupščina združenja v polnem teku

Skupščina združenja borcev

Ohranjanje resnice o NOB

Predsednik Združenja borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Vrhnika Jani Kikelj je letošnjo skupščino začel z besedami, povzetimi iz statuta Zveze borcev: »Skrbeti moramo za ohranjanje zgodovinske resnice o narodnoosvobodilnem boju, za zaznamovanje z narodnoosvobodilno vojno povezanih obletnic, za vzdrževanje pomnikov, grobišč in grobov padlih in umrlih borcev NOB ...« Vsi navzoči so to podprli z ogromnim aplavzom.

Skupščina se je odvijala v mali dvorani Cankarjevega doma na Vrhniki, v sredo, 14. marca. Navzočih je bilo 50 članov in nekaj povabljenih gostov. Po izvolitvi delovnega predsedstva so besedo dobili gostje skupščine. Tudi župan Vrhnike Stojan Jakin je poudaril, da je treba pozitivne strani narodnoosvobodilnega boja ter njegove zgodovinske resnice v celoti ohraniti ter vse to prenašati na mlade rodove. Besedam vrhniškega župana so se pridružili tudi drugi gostje, predstavniki sosednjih združenj in sorodnih društev, ter skupščini in njenim članom zaželeli nadaljnje uspešno delo.

Sledila so poročila o delovanju združenja v preteklem letu, ki so bila tudi soglasno sprejeta. Seveda je bila najodmevnejša lanska proslava ob dnevu osvoboditve Vrhnike 6. maja. Slavnostni govornik je bil podpredsednik Državnega zbora Republike Slovenije Miran Potrč, v kulturnem programu pa je nastopil Tržaški partizanski pevski zbor. Dvorana Cankarjevega doma je bila nabito polna.

Naj omenimo še septembrski obisk Gonarsa, kjer so položili venec ob pomniku žrtvam koncentracijskega taborišča. Pre-

Predsednik Jani Kikelj predstavlja poročila o delu v preteklem letu.

senečni pa so bili nad lepim sprejemom župana Gonarsa, ki jih je popeljal na dejansko mesto taborišča.

V nadaljevanju skupščine so navzoči sprejeli še program dela in finančni načrt za leto. V aktivnem programu za leto 2012 bodo imeli člani združenja kar veliko zanimivih prireditvev, pohodov in druženj. Med njimi bodo tudi: v aprilu sprejem pohodnikov železničarjev in tovariško srečanje članov ZB na TV17, 6. maja ob 19. uri proslava ob dnevu osvoboditve Vrhnike, junija spominska slovesnost ob obletnici osvoboditve taborišča Ljubelj, julija vzpon na Triglav s praporjem združenja, oktobra Grabeljškov večer, 1. novembra komemoracija pri spomeniku na Drči, v decembru pa prednovoletno srečanje članov in obisk svojih članov v Domu upokojencev Vrhnika. Ob koncu zbor je v preddverju sledilo še tovariško srečanje, kjer so se nadaljevali pogovori o delovanju združenja. Naj povem, da ima združenje že 250 članov; od tega je 95 udeležencev NOB.

Simon Seljak

102 leti Adolfa Malavašiča

Predstavniki Združenja borcev za vrednote NOB Vrhnika smo s predsednikom Janezom Kikljem obiskali našega najstarejšega člana, tovariša Adolfa Malavašiča - Zajca, ki je 25. februarja praznoval visoki jubilej, 102. obletnico rojstva. Tovariš Dolfe je nosilec partizanske spomenice 1941, borec in aktivist OF. Ob ustanovitvi osnovne organizacije vrhniške ZB leta 1947 je postal prvi predsednik Krajevne organizacije ZB Vrhnika in nato bil 18 let sekretar Občinskega odbo-

ra ZB NOV Vrhnika. Dokler so mu zdravje in starostna leta dopuščala, je bil soorganizator in pomemben nosilec nalog vrhniškega združenja.

Tovariš Dolfe svoja visoka starostna leta preživlja v krogu svoje družine, tistih, ki jih ima najraje. Vesel pa je obiska svojih nekdanih soborcev,

s katerimi rad poklepeta, še vedno je čilega in iskrivega duha in redno spremlja aktualna dogajanja v Sloveniji. Tudi nas, ki smo ga obiskali v imenu ZB NOB Vrhnika, da bi mu zaželeli veliko zdravja in dobrega počutja, se je razveselil. Pogovarjali smo se o nekdanjih časih, ko se je Vrhnika po vojni začela razvijati in postajati mesto. Marsikaj novega smo izvedeli, njemu pa predstavili delo sedanje generacije, ki vodi združenje. Njegova velika želja je, da bi se še kdaj srečal

s svojimi nekdanjimi borci, da bi se videli in v miru pogovorili. To željo bomo spoštovali in jo v kratkem tudi uresničili.

Poslovali smo se dobre volje, na pragu nam je še pomahal in rekel: »Vidimo se.« (ms)

Obveščamo vas, da so v januarju, februarju in marcu častitljive okrogle življenjske jubileje praznovali člani Združenja borcev za vrednote NOB Vrhnika:

Adolf Malavašič, Vrhnika – 1910
Viktor Kim, Vrhnika – 1921
Stanko Peric, Vrhnika – 1921
Anica Kim, Vrhnika – 1927
Marija Krašovec, Vrhnika – 1927
Milena Lenaršič, Log – 1927
Viktor Pesek, Vrhnika – 1927
Ana Turk, Verd – 1927
Valentina Fefer, Vrhnika – 1932
Angela Senjur, Vrhnika – 1942

Vsem iskreno čestitamo za visok jubilej ter jim želimo zdravja in dobrega počutja! Čestitke veljajo tudi vsem drugim članicam in članom ZB NOB Vrhnika, ki so v tem času praznovali rojstni dan.

Uradne ure pisarne ZB NOB Vrhnika so vsako sredo od 10. do 11. ure in od 16. do 18. ure. Pokličete nas lahko tudi na telefonsko številko 01/750 20 01 ali nam pišete na e-naslov zbnob.vrhnik@gmail.com.

Člane združenja obveščamo, da smo ob izrednih primerih zunaj uradnih ur naše pisarne dosegljivi tudi na mobilni številki 030 696 818 – oglasila se vam bo tajnica ZB NOB Vrhnika ali vas tekom dneva poklicala nazaj.

Skavti odkrili roparja

Šentlambert nad Zagorjem – Kot vsako leto smo tudi letos najmlajši vrhniški skavti – volčiči imeli zimovanje. Tokrat smo se od 17. do 19. 2. 2012 odpravili v Šentlambert nad Zagorjem, kjer smo se prelevili v čisto prave detektive. Do detektivskega doma smo se pripeljali z vlakom. Tam smo spoznali slavne detektive Sherlocka Holmesa, Agatho Christie in Cluedo Hint, ki so nas urili v detektivskih sposobnostih. Imeli smo tudi misijo: raziskati smo morali, kdo je tisto noč ukradel kraljičino ogrlico. Že ponoči in naslednji dan smo odkrili dovolj dokazov za aretacijo. Ker se je večina dokazov ujemala s Sherlockom, smo ga obtožili – vendar po krivem. Izkazalo se je namreč, da je imel trden alibi. V nedeljo smo našli še avtomobilsko sledi, zraven njih pa izgubljeno denarnico. Ugotovili smo, da je roparjeva, v njej pa je imel tudi osebne dokumente, ki jih je nato Sherlock odnesel na policijo in primer predal njim. Na naslednjem skavtskem srečanju smo izvedeli veselo novico: ropar in preprodajalec sta že na varnem za rešetkami. Naučili pa smo se, da ni dobro obsojati (še sploh ne po krivem), ker boš v takem primeru obsojen tudi sam.

Volčiči in volkuljice vrhniškega krdela

SKAVTI STEGA VRHNIKA 1

VAS VABIMO NA

SKAVTSKI DAN

KDAJ: SOBOTA, 21. 4. 2012*, 10.00–16.00

KJE: ŠPORTNI PARK VRHNIKA

KAJ: športne aktivnosti, delavnice ročnih spretnosti, petje, ples, spoznavanje skavtskega načina življenja, ogled preteklih skavtskih dogodivščin ...

VSTOP PROST

* V primeru dežja bo skavtski dan 28. 4. 2012.

FOTOORIENTACIJA

Organizira Društvo tabornikov Rod Srnjak Logatec, četa Mnogih izvirov na Vrhniki.

sobota, 14. 4. 2012

zbor: ob 8.30 pred OŠ Ivana Cankarja na Lošci 1

start: ob 9. uri

Ekipe šteje od 3 do 6 članov.

Kategorije:

– od 7 do 10 let

– od 11 do 14 let

– nad 15 let

– družine (najmanj en odrasli in en otrok, največ dva

odrasla in štirje otroci)
Starost se šteje po letnici rojstva.

Prijave: zaželeno na elektronski naslov rodrsnjaklogatec@gmail.com ali na dan dogodka od 8.30 dalje. V prijavi navedite imena in priimke članov, letnice rojstev in kategorijo.

Akcija se izvede v vsakem vremenu, zaključila pa se bo okrog 13. ure s podelitvijo priznanj najboljšim ekipam. Startnine ni. Hrano in pijačo prinesite s seboj, vsaka ekipa pa potrebuje tudi pisalo.

Vabljeni v čim večjem številu!

Volilni občni zbor

Mirjam Suhadolnik znova izvoljena za predsednico

Turistično društvo Blagajana Vrhnika je sredi marca izvedlo že 124. redni letni občni zbor. Letos je bil tudi volilni, tako da je več kot 40 članov društva izvolilo novo vodstvo, na čelu katerega je znova Mirjam Suhadolnik. Zbor je kot že nekaj zadnjih let potekal v Gostilni in piceriji Boter, ki se je zopet izkazala kot dobra gostiteljica.

V uvodu občnega zbora je nastopil trio kitar iz Glasbene šole Vrhnika. Članica društva Sonja Malovrh pa je predstavila do zdaj še neznan zanimivost Podlpe in Smrečja, ki jih je podrobneje orisala in opisala. To je prav gotovo nova spodbuda za nadaljevanje projekta Odkrivamo zanimivosti domačega kraja.

Po uvodu se je začel uradni del zborovanja vrhniških turistov. Izvoljeno je bilo delovno pred-

pričakali predstavniki Inštituta Ivan Michler ter gostilničar in član našega upravnega odbora Grega Mesec. Učenci so veliko izvedeli o bogati kulturni dediščini in strateško pomembni legi Vrhnike vse od rimskih časov in Napoleonevega obdobja do postavitve Rupnikove linije. Na dveh kvadratnih kilometrih torej tisoletji vojaške zgodovine ... Učenci so v naslednji učni uri obiskali tudi naše društvo. Predstavili

izvedene vse zastavljene akcije, ki ga promovirajo daleč naokoli.

Nato so jim bila predstavljena še druga poročila: finančno poročilo, poročilo nadzornega odbora in poročilo verifikacijske komisije, da je na zboru navzočih 40 članov. Vsa so bila tudi soglasno sprejeta.

Predsednica je zbranim prav tako predstavila nepremičnine, ki so v lasti društva. To razpo-

Sklep na občnem zboru

Občni zbor TD Blagajana pooblašča Upravni odbor društva, da vodi nadaljnje pogovore o morebitni prodaji stavbe in stavbnega zemljišča v Močilniku, ter funkcionalnih zemljišč k stavbnemu delu: parkirišče, stopnišče in terasa. Ne prodaja pa se park v Močilniku.

Župan občine Stojan Jakin in staro-nova predsednica sta petim najzaslužnejšim članom v preteklih letih podelila priznanja Turistične zveze Slovenije. Srebrna priznanja so dobili Anita Čretnik, Grega Mesec in Ivanka Logar, bronasti priznanji pa Joži Alič in Sonja Malovrh.

Seveda so zbrani sprejeli tudi program dela za letošnje leto, ki je tudi že v polnem zamahu. Naj predstavimo najaktualnejše projekte: sejem Vse za vrt in dom, ocena kraja, ocenjevanje hiš, balkonov in vrtov (od aprila do septembra), regijsko koordinirano ocenjevanje krajev (od maja do julija), Spoznavajmo domači kraj – skupinski ogled znamenitosti, sodelovanje na Argonavtskih dnevih – priprava razstave 20. Argonavtski dnevi skupaj z ZIC-em in muzejskim društvom, festival domače hrane z ZIC-em in gostinci, 5. srečanje priseljenih občanov z domačini Tu smo doma v povezavi s tradicionalnim tekom Stara Vrhnika-Star maln, udeležba sekcije narodnih noš na mednarodnem festivalu v Beljaku in Kamniku, izlet v Beljak, tradicionalno srečanje članov Turističnega društva Blagajana in podelitev blagajan. Dokončali bodo idejni projekt Starega malna kot nadaljevanje Strategije, ki bo služila kot podlaga za izvedbo okvirne finančne konstrukcije in nadaljnje pogovore o rešitvi območja Starega malna. V nadaljevanju bodo v smislu ustvarjanja pozitivne klime izdali brošuro, pripravili razstavo, se pogovarjali z morebitnimi partnerji za vodenje dejavnosti. Oživetiti želijo tudi parke v lasti društva – Sv. Trojico in Močilnik.

Ob koncu so besedo dobili še predstavniki sosednjih turističnih društev, predsedniki vrhniških društev, direktor ZIC-a in vrhniški župan. Sledila pa je pogostitev ter seveda tudi zanimivi pogovori o turizmu na Vrhniki. Prav to je še dokaj nedorečena panoga za razvoj in predstavitev Vrhnike, saj imamo za razvijanje vrhniškega turizma veliko preplepih možnosti. Potrebni so sloga, strpnost, razumevanje, prijateljski odnosi in seveda tudi finančne podpore – tako občinske kot zasebne iniciative.

Simon Seljak

Dobitnice priznanj Turistične zveze Slovenije (z leve): Ivanka Logar, Sonja Malovrh, Joži Alič, žena Grega Mesca, in Anita Čretnik

Mirjam Suhadolnik je znova dobila podporo članstva.

Občni zbor Turističnega društva Blagajana Vrhnika

sedstvo. Poročila o delu društva v letu 2011 je podala predsednica Mirjam Suhadolnik, Malovrhova je poročala o lanskem in letošnjem pustovanju, podpredsednica Maja Ravbar Lampič pa o tekmovanju v kuhanju argonavtskega golaža, ki je potekalo v sklopu lanskih Argonavtskih dni. V dokaj dolgem in izčrpnem poročilu je Suhadolnikova izpostavila: »Naj na koncu poročila dodam nekaj zelo spodbudnega. Na OŠ Antona Martina Slomška so zadnje šolsko leto poleg že obstoječega krožka uvedli izbirni predmet turizem. Lani so učenci s svojo nalogo osvojili 2. mesto v akciji Turistične zveze Slovenije Turizmu pomaga lastna glava, letos pa svoje delo nadaljujejo. Učenci z mentoricami in starši so si jeseni ogledali znamenitosti na Zaplani in se ustavili v gostilni Mesec, kjer so jih

smo jim bogato zgodovino in vlogo društva ter njegovo delo danes, ko se je to z ustanovitvijo Zavoda Ivana Cankarja (ZIC) prerazporedilo. Učence je pozdravil tudi župan, ki je izpostavil pomembno vlogo turizma kot perspektivne gospodarske panoge. Na Vrhniki imamo torej veliko gradiva za turistično dejavnost, zato je bilo nujno in umestno sodelovanje turističnega društva z občino, ZIC-em, planiniskim in muzejskim društvom ter mnogimi drugimi društvi, organizacijami, krajevnimi skupnostmi, gostinci in posamezniki, ki skupaj obujamo preteklost, ki nam je mar za podobo Vrhnike in okolice ter ustvarjamo lepšo in boljše prihodnost.« Na koncu so predstavljenim poročilom vsi zbrani glasno zaploskali in tako povedali, da turistično društvo deluje dobro, da so bile

laga in upravlja z 857 kvadratnimi metri gozdnega zemljišča pod kočo na Planini, Stari maln s kočo in del zemljišča na Sveti Trojici, v lasti pa ima tudi stari del stavbe v Močilniku z nekaj zemljišča. Ob tem se je razvila zelo zanimiva razprava, predvsem glede Močilnika. Zbrani člani so nato sprejeli dva sklepa. Zemljišče na Planini pod kočo se da v upravljanje Planinskemu društvu Vrhnika, saj bodo tam naredili čistilno napravo, za Močilnik pa so člani izglasovali, da ima upravni odbor vso podporo, da lahko nadaljuje postopke za odprodajo nepremičnine stavbe starega Močilnika. Sledila je razrešnica vsem organom in vodstvu društva, na javnem glasovanju pa so izvolili nov upravni odbor ter predsednico društva – znova za štiriletno obdobje Mirjam Suhadolnik.

29. občni zbor invalidov

Prednost socialnim programom

V soboto, 17. marca, je imelo Društvo invalidov Vrhnika v gostilni Bajc v Sinji Gorici 29. redni občni zbor. Zbralo se je več kot sto članov in gostov, predstavnikov sosednjih in pobratenih društev invalidov. Samo društvo sestavljajo člani invalidi iz občin Vrhnika (452), Borovnica (92) in Log - Dragomer (48). Tako je vključenih 592 rednih in 162 podpornih članov. Lahko rečemo in tudi ocenimo, da je to eno od večjih humanitarnih društev daleč naokoli. Prav letos praznuje 30. obletnico obstoja in delovanja, ki jo bo slovesno proslavilo.

Na začetku občnega zbora so pevci Mešanega pevskega zbora Društva invalidov Vrhnika zapeli nekaj pesmi in tako s kulturnim utrinkom popestrili druženje. Predsednik društva Ciril Podbregar pa je prebral poročila o delu preteklega leta in med drugim poudaril: »Delo v društvu je potekalo po sprejetem programu. Vse aktivnosti, sprejete s programom, in sodelovanje članov društva na prireditvah, ki jih nismo predvideli s programom dela, je izvršni odbor na svojih sejah obravnaval

sproti ter spremljal predloge in pobude za njihovo uresničitev.

Poleg zastavljenega programa se je društvo odzvalo vsem vabilom za sodelovanje z drugimi institucijami v občini, kjer smo predstavili našo dejavnost – denimo ob sodelovanju z Zavodom Ivana Cankarja (dan brez avtomobila na Stari cesti, Miklavžev in novoletni sejem na Sodnijskem trgu) in srečanju občanov Vrhnike v Starem malnu v organizaciji Turističnega društva Blagajana.

Odzvali smo se tudi vabilu Občine Borovnica in sodelovali na Dnevu borovnic.

Uspešno smo nadaljevali akcijo zbiranja sredstev za nakup nadkolenske proteze za Tadeja. V ta namen smo junija organizirali dobro obiskani dobrodelni koncert. Sredstva sta prispevali Občina Vrhnika in Zveza delovnih invalidov Slovenije (ZDIS).

V letu 2011 je bilo društvo organizator območnega tekmovanja in državnega prvenstva v pikadu – ekipno.

V delovanju društva je vsekakor velik poudarek na petih posebnih socialnih programih ZDIS-a, ki so s strani te zveze sicer tudi finančno podprti, vendar ne v celoti pokriti. S finančnimi sredstvi, ki jih pridobi na osnovi javnih razpisov občin Vrhnika, Borovnica in Log - Dragomer, društvo uspešno dopolnjuje zastavljene naloge in cilje.

Podana so bila tudi druga poročila, ki so bila soglasno sprejeta. Plan za letos pa je predstavila Mira Šinkovec, ki je uspešno vodila občni zbor društva. Društvo bo največ pozornosti namenilo uresničevanju ciljev in nalog, ki so opredeljeni v petih posebnih socialnih programih: skrb za ne-

odvisno življenje težkih in nepokretnih invalidov, prva osebna in socialna pomoč ter informiranje, pomoč invalidom za ohranjanje zdravja po težkih operativnih posegih ali nastanku invalidnosti, ohranjanje psihofizične sposobnosti invalidov skozi rekreacijo in šport ter integriranje invalidov v kulturno in družbeno življenje.

Tudi programi za letos so bili soglasno sprejeti. Nato pa so zbor pozdravili nekateri gostje in prvi je besedo prevzel župan Vrhnike Stojan Jakin. Pohvalil je delo društva, ki resnično skrbi za humanitarno dejavnost svojih članov. Županu so drugi govorniki pritrtili in tako društvu izkazali veliko zaupanje za dobro in aktivno delovanje. Seveda vse v prid članov invalidov.

Ob koncu občnega zbora pa so predsednici Mešanega pevskega zbora Društva invalidov Vrhnika Mojci Seljak iskreno čestitali ob 60-letnici rojstva. Od vseh je prejela velik aplavz, saj je v društvu že veliko let zelo delavna in aktivna. Tako se je končal uradni del. Za zabavo pa je poskrbel kar društveni ansambel Detelca in nekaj parov je tudi zaplesalo.

S. S.

Predsednik Ciril Podbregar je predstavil poročila o delu in aktivnosti društva.

Gostilna Bajc že nekaj let gosti zbor invalidov z Vrhnike, iz Borovnice in Loga - Dragomerja.

Ob 60-letnici so Mojci Seljak iskreno čestitali.

Pred delovnim predsedstvom je zbrane pozdravil župan Stojan Jakin.

Vrhniški upokojenci zborovali

Velik aplavz za uspešne aktivnosti

Leto je naokoli in vrhniški upokojenci so se zopet srečali na rednem občnem zboru, ki je bil v večnamenskem prostoru Osnovne šole Ivana Cankarja na Vrhniki v petek, 2. marca. Zbrane je nagovorila in pozdravila predsednica društva upokojencev Elica Brelih. Za uvodno dobro razpoloženje je poskrbel Ansambel Presenečenje, ki ga sestavljajo nekoliko starejši »fantje« z Drenovega Griča in bližnje okolice.

Večnamenski prostor je bil skoraj premajhen za vseh več kot dvesto navzočih članov in gostov. Med njimi je bil tudi župan Stojan Jakin. Društvo upokojencev Vrhnika je resnično eno največjih humanitarnih društev v občini, saj šteje 1505 članic in članov. Samo lani se je v društvo včlanilo več kot 80 občanov. To pa pomeni, da imajo vrhniški upokojenci radi svoje društvo, saj se udeležujejo številnih aktivnosti in prireditiv. V društvu deluje devet komisij, ki skrbijo za humanitarno in socialno področje, izobraževanje, področje kulture, družabnosti in ohranjanja psihofizičnih sposobnosti ter seveda na področju športa in za skrb za vitalnost in zdravje.

Občni zbor je vodilo delovno predsedstvo s podpredsednikom Igorjem Novljanom. Prva je poročila o delu društva v letu 2011 predstavila predsednica Elica Brelih. Med drugim je še posebej poudarila: »Sproti se je upravni odbor seznanjal z aktivnostmi in udeležbo naših članic in članov. Tako se je vseslovenskega srečanja upokojencev na Pokljuki udeležilo 97 udeležencev, srečanja notranjskih v Logatcu pa 32. Plavanja v Šmarjeških Toplicah kar 457 udeležencev, pohodov skozi celo leto 2728 pohodnic in pohodnikov, balinarskih in pikado treningov 420 udeležencev, rekreativnega pikada 220 udeležencev, izletov 247 udeležencev, predavanj 73, družabnih srečanj 297, različnih delavnic 125... in še bi lahko naštevala. Da se samo vprašam, koliko vrat so odprle

prostovoljke in člani ter članice Socialne komisije. Tega podatka ne znam izračunati! Čestitke! Naše članice in člani so bili tudi vključeni v projekt Simbioza 21, kjer so jih mladi prostovoljci naučili marsikaj o rabi računalnika. Nekaj naših članic in članov obiskuje tečaj angleškega jezika v knjižnici, prejšnja leta pa italijanščine in nemščine. Sodelovanje v knjižnico je zgledno in upam, da bo tako ostalo tudi v bodoče.

Vse te številke kažejo na to, da se odločamo o pravih dejavnostih in da so le te dobro obiskane, če so skrbno načrtovane in ustrezno pripravljene, predvsem pa, če so poceni, za kar se močno trudimo.«

Nato so sledila poročila vseh delovnih komisij, ki so v okviru društva. Predstavili so jih predsedniki komisij: socialna komisija – Milena Svenšek, izvajanje projekta Starejši za starejše – Dragica Pelan, zdravstvena komisija – Anita Rudolf, komisija za kulturno dejavnost – Stanka Grbec, za izlete in družabna srečanja – Ivanka Sluga, za šport in rekreacijo – Janez Kenk, pohodniška skupina Vandrovke – Fani Šurca, pohodniška skupina Svizci – Zalka Garafolj, o delu balinarske sekcije – Anica Dolenc. Finančno poročilo je predstavila računovodkinja Marjana Kolenko. Vsi prisotni so tudi soglasno sprejeli program dela za leto 2012, ki ga že dobro in aktivno izvajajo. Vsa poročila so bila resnično nagrajena z velikim aplavzom vseh prisotnih. Tako, da

Predsednica Elica Brelih je še posebej pohvalila delovanje ženske balinarske sekcije, saj bodo letos praznovala 25-letnico neprekinjenega delovanja in tekmovanja.

so vodstvu društva povedali, da dobro in uspešno delujejo. Za dobro delo in uspehe je predsednica društva naslednjim posameznicam in posameznikom izrekla posebne zahvale: Barbari Petrič, Mileni Svenšek, Gregu Mescu, Anici Dolenc, Marinki Petkovišek, Dragici Pelan, Tonetu Kogovšku, Tonetu Debeljaku, Franciju Špuru, Ivanki Sluga, Nežki Vihtelič in Marjani Kolenko.

Ob koncu občnega zbora so zbrane nagovorili župan Vrhnike Stojan Jakin in nekateri gostje sosednjih upokojenskih društev. Tako se je nekako končal uradni del zborovanja, nato pa se je nadaljeval v predverju ob dobrem prigrizku, ki ga je pripravila gostilna Pr' Kranjc.

S.S.

Rednega občnega zbora se je udeležilo več kot dvesto članov.

Ansambel Presenečenje je res poskrbel za veliko presenečenje.

Delovno predsedstvo je zbor upokojencev uspešno pripeljalo do konca.

Spolna moč kot nekoč

Pogovori so zaupne narave, klici so anonimni in se ne snemajo !!!

040 800 560

Dosegljivi vseh 24 ur na dan vse dni v tednu !

Govorimo Slovensko

Pričamo Hrvatski

Gluhonemi oddaje naročilo preko SMS ... sporočila

Način dostave: 1.) Poštna dostava 2.) Anonimna dostava

Herbis d.o.o., Pilonova ul. 8, Ljubljana

info@herbis.si

Modra tabletk

Rearing Stallion 450 mg

ZA MOŠKEin za vsa leta !!!

- na voljo brez recepta
- 100 % naravno in brez stranskih učinkov
- pomaga pri prezgodnji ejakulaciji
- povečuje vzdržljivost v postelji
- krajši čas okrevanja med orgazmi
- učinkuje tudi do 72 ur po zaužitju
- krepi vašo samozavest
- povečuje spolno moč
- izboljša vaše spolno življenje

4 tablete + 1 brez. = 30,60 € + poština (5 tab)
8 tablet + 4 brezplačno = 58,14 € (12 tab)
12 tablet + 8 brezplačno = 82,62 € (20 tab)
24 tablet + 12 brezplačno = 140,45 € (36 tab)

Mnenja uporabnikov:

Matej: - Imam prijatelja zdravnika, ki mi je neuradno priporočil Rearing Stallion. Rekel mi je, da so mu pacienti opisovali neverjetne izkušnje, kjer je uradna medicina pokleknila. Poleg tega je zadeva varna, brez škodljivih stranskih učinkov. Zadevo sem testiral in občutki so fenomenalni. Ne imejte predsodkov, sploh pa, če imate težave z erekcijo ali prezgodnjim izlivom. + 5

Igor & Simona: Sva par srednjih let, ki sicer nimava resnih problemov v spolnosti, vendar pa je najin sex postal dolgočasen, kot nekakšna brezvezna vsakodnevna rutina. Na priporočilo znanca sva oba malo za hec probala Rearing Stallion in zgodilo se je neverjetno. To kar sva potem počela ure in ure se ne da viditi niti v najboljših porničih. Ženi se je čist utrgal, skakala je k nora, jaz pa tud nisem kej dost zaostajal, nabijal sem k zmesan kot da bi bilo zadnjič, mislim da sva izumila celo par novih položajev za Kamasuro! Žena je doživela toliko orgazmov, da mislim da jih ni kompjuter ne bi znal prešteti. Priporočam vsem parom, ki si želijo popestriti spolnost, res, nekaj neverjetnega je v teh tabletkah

Ženska tabletk

Women's Desire 450 mg

ZA ŽENSKKE in za vsa leta !!!

- na voljo brez recepta
- 100 % naravno in brez stranskih učinkov
- izboljšajo ženski libido
- povečajo seksualno vzburjenje
- povečajo dotok krvi do eroginih predelov
- poskrbijo za močnejše orgazme
- zagotavljajo željo po pogostejšem seksu
- pospešijo in vzpodbudi vlažnost nožnice
- učinkuje tudi do 72 ur po zaužitju

4 tablete + 1 brez. = 30,60 € + poština (5 tab)
8 tablet + 4 brezplačno = 58,14 € (12 tab)
12 tablet + 8 brezplačno = 82,62 € (20 tab)
24 tablet + 12 brezplačno = 140,45 € (36 tab)

Si ne želite več seksa? Ali v njem ne uživate kot nekoč? Niste edini.

Na tisoče žensk ima težave z nizkim libidom. Seksa si ne želijo več in v njem sploh ne uživajo. Postal je le še eno od vsakdanjih opravil, saj partnerja pač morate zadovoljiti. Toda če smo iskreni, noben od vaju ni srečen. Ve niste zadovoljne same s sabo, saj se ne počutite več žensveno. Prav tako vas razjeda občutek krivde in sramu, saj veste, da tudi vaš partner ni srečen. Počuti se zanemarjenega in nezaželenega. Kaj lahko storite, da prekinete začarani krog?

Rešitev so Women's Desire tabletk, ki povečajo dotok krvi v intimne predele, poskrbijo za naravno navlaženost nožnice in stimulirajo vaginalni predel. Edinstvena mešanica afrodiziakov in zeliščnih dodkov poveča željo po seksu in pomaga uravnovesiti delovanje hormonov v telesu...

Povečajte velikost

Golden Cock 450 mg

» Naj vas ženske občudujejo in moški zavidajo...«

- naravno poveča cirkulacijo v penisu, brez dvigovanja krvnega pritiska
- stimulira maksimalno rast penisado 7 cm
- sestavljeno iz najbolj kakovostne in potentne naravne sestavine
- na voljo brez recepta
- 100 % naravno in brez stranskih učinkov

10 tablet = 32,74 € + PTT (10 tab)
20 tablet + 4 brezplačno = 63,51 € (24 tab)
30 tablet + 10 brezplačno = 93,30 € (40 tab)

Ali ste ne zadovoljni z velikostjo svojega penisa?

Bi ga radi nekirusko, ceneje in brez bolečin povečali? Potem so tabletk »Golden Cock« kot nalašč za vas, saj bo z njimi vaš penis večji, debelejši in trdnjši.

Aktivna sestavina tabletk »Golden Cock« spodbuja boljše in močnejše kroženje krvi v vašem penisu, s tem pa naredi trdnjšo erekcijo, kar je posledica večjega in debelejšega penisa. Rezultati bodo vidni že po parih tabletkah in takrat vas bo partnerka začela neprekinjeno hvaliti saj se vašega penisa ne bo naveličala. Enostavno vzemite 1 tabletko na vsake 3 dni, eno uro pred spolno aktivnostjo z dovolj veliko količino vode (vsaj 2dl) in po nekaj dneh boste opazili razliko. Če pa boste želeli še boljše rezultate, pa nadaljujte z uporabo, dokler ne boste popolnoma zadovoljni z učinki. Enostavno, brez bolečin in brez ogromnih stroškov, za katere bi morali porabiti pri vsakem kirurgu...

Izboljša posteljne užitke !!!

+ s tem oglasom Vam nudimo 5 % POPUSTA na celotni znesek pri nakupu 2 različnih produktov

• Upokojenski kotiček • Upokojenski kotiček • Upokojenski kotiček • Upokojenski kotiček • Upokojenski kotiček • Upokojenski kotiček •

Cenjene upokojenke in spoštovani upokojenci

Za nami je zbor članov društva, ki ste se ga zadovoljivo udeležili, čeprav bi bilo prav, da bi nas bolela glava, kam naj bi posedli vse, ki bi prišli. Dobro je namreč, da izveste vse o delovanju društva v prejšnjem letu in se seznanite s programom za tekoče leto. Morda tudi kaj predlagate ...

Naj navedem le nekaj iz programa, ker bo več o vsem pisal naš dobri znanec Simon.

Socialna komisija in prostovoljke v projektu Starejši za starejše bodo z enako zavzetostjo lajšale tegobe pomoči potrebnim.

Na izobraževalnem področju načrtujemo tri zdravstvena predavanja, nadaljevanje tečaja angleškega jezika, štiri tematske izlete, tri razstave, več nastopov glasbene skupine, organiziranje delavnic (ročna dela, plesna delavnica, izdelovanje voščilnic ...).

Na področju rekreacije in športa bo vse potekalo po programu, ki so ga oblikovale balinarska sekcija in pohodniške skupine.

Za marsikoga se bo našlo marsikaj, zato spremljajte naše oglasne deske, Upokojenski kotiček v našem glasilu in internet z naslovom Društvo upokojencev Vrhnika.

Natančnejša poročila in programe lahko preberete v času uradnih ur v naših prostorih.

Kaj napovedujemo za april?

Pobirali bomo članarino, ki je nespremenjena in znaša 11 evrov. Vplačali jo boste lahko vsako sredo in petek v času uradnih ur. Vabimo vas na izlet z naslovom Po sledih Matije Gubca – Zagreb, ki bo 12. 4. Odhod ob 7.00, prijava v vplačilom do 4. 4. Kopalni izlet v marcu bo 16. 4., to je tretji ponedeljek. Pravočasno si rezervirajte sedež v avtobusu!

Že 23. aprila, to je na ponedeljek, pripravljamo »plesni zaključek« in družabno srečanje. Več na oglasnih deskah.

Za DU Vrhnika: Elica Brelih

Dolfe Malavašič praznoval svoj 102. rojstni dan

Naš dolgoletni član Dolfe Malavašič je pred nedavnim praznoval svoj visoki jubilej. Predsednica socialne komisije in prejšnja dolgoletna predsednica ter dva člana upravnega odbora so ga

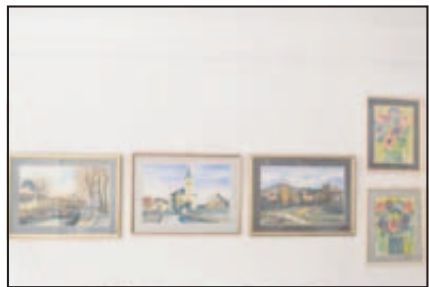
obiskali na lep sončen dan in se z njim zadržali v prijetnem klepetu. Živi pri hčerki, gospe Nadi. Z veseljem je prisluhnil čestitkam in se razveselil cvetja. Ko so ga vprašali za recept, kako dočakati tako častitljivo starost, je odgovoril:

»Pojdite za mano, pa boste dobili odgovor!« Zelo duhovito, kajne.

Pomaga si sicer s slušnim aparatom, zato ne želi poslušati monologov in ne klepeta kar vprek, ker ga to moti. Po krajšem pogovoru so si obljubili, da se bodo ob letu osorej spet srečali na taki svečanosti.

Zapis: E. Brelih, Foto: T. Sluga

Razstava slikarja Pavleta Mraka

V prostorih DU Vrhnika je do konca marca na ogled razstava slikarja Pavleta Mraka, ki predstavlja predvsem vrhniške motive v akvarelni tehniki. Avtor je dolgoletni sooblikovalec kulturnega življenja

na Vrhniki in znan tudi ljubiteljem likovne umetnosti kot slikar barjanske krajine in vrhniških vedut.

Razstava je prodajna; ogledate si jo lahko v času uradnih ur DU vsako sredo in petek med 9. 12. uro.

Razstavo si je ogledalo že veliko starejših obiskovalcev. Še posebej smo bili veseli, ker so se učiteljice 5. razreda OŠ. A. M. Slomška odločile, da si z učenci pod vodstvom profesorice likovne vzgoje ogledajo razstavljenе slike.

Zapis: Marta Rijavec, Foto: Vlado Nikolić

Program dela za 2012

Na rednem občnem zboru smo sprejeli Program dela za leto 2012. Predstavljamo samo nekaj pomembnih aktivnosti s področja izletov, družabnih srečanj in delovanja komisij. Vsi ste vabljeni na te aktivnosti, ki so in bodo v podrobnosti objavljene na oglasni deski ter seveda na straneh glasila Naš časopis v rubriki

Upokojenski kotiček. Vse informacije dobite tudi v pisarni Društva upokojencev Vrhnika, Tržaška 12, in to ob sredah in petkih od 9. do 12. ure.

MAREC: zbor članov društva (2.); MD turnir v pikadu (31.)
APRIL: izlet Zagreb z okolico (12.); kopalni izlet (16.); družabno srečanje (19.)

MAJ: kopalni izlet (21.); izlet po zamejski Sloveniji – Rezija (24.); otvoritveni turnir (5.)

JUNIJ: izlet avstrijska Koroška (14.); kopalni izlet (18.);

JULIJ: družabno srečanje pri Kranjcu (5.)

AVGUST: srečanje starejših od 75 let (23.)

SEPTEMBER: izlet v Belo krajino (13.); kopalni izlet (17.); »Mamin« memorial (8.)

OKTOBER: kopalni izlet (15.); Martinov kostanj (25.)

NOVEMBER: kopalni izlet (19.); delavnice; 25 let balinarske sekcije (16.)

DECEMBER: kopalni izlet (10.); prednovoletno srečanje (20.); obisk v Domu upokojencev

Šport, rekreacija, delovanje komisij

- pikado vsak ponedeljek, balinanje, šah vsak dan
- meddruštvena in pokrajinska tekmovanja v pikadu in balinanju
- vsak torek pohod po okolici Vrhnike – Vandrovke
- vsak prvi in tretji torek pohod Sončki
- vsak drugi četrtek pohod Zimzelenčki
- vsak tretji četrtek pohod Svizci
- vsak ponedeljek delovno srečanje prostovoljk na DU
- vsak drugi mesec seja socialne in zdravstvene komisije
- vsak teden vaje glasbene skupine pri komisiji za kulturo
- predavanja in delavnice, ki jih organizirajo komisije pri DU.

Spoštovani občani in občanke Vrhnike, starejši od 69 let

Društvo upokojencev Vrhnika se je leta 2006 vključilo v vseslovenski projekt Starejši za višjo kakovost življenja doma.

Namen tega projekta je, da bi prostovoljci društva obiskali vse občane, starejše od 69 let v njihovem okolju, in ugotovili njihove potrebe:

- potrebe po vseh vrstah pomoči na domu in kdo to pomoč že dobiva,
- posredovali podatke o potrebah pristojnim službam (Zdravstveni dom, Center za socialno delo, RK, Karitas),
- skušali organizirati pomoč v okviru društva,
- z rednimi obiski prostovoljcev pri osamljenih in tistih, ki so izjavili, da potrebujejo pomoč in jo tudi dobijo, spremljati kakovost pomoči in zadovoljstvo uporabnikov,
- s podatki, ki jih bomo zbrali, vplivati na občinsko in nacionalno politiko pomoči starejšim na domu.

Tajnost pridobljenih podatkov je zagotovljena.

Vse naše prostovoljke imajo potrjeno društva, da sodelujejo v projektu.

Če občani in občanke v projektu ne boste želeli sodelovati, bomo spoštovali vašo voljo. Če pa boste privolili v razgovor, vam bomo hvaležni.

Vse informacije, ki jih bomo pridobili v razgovoru z vami, nam bodo pomagale, da bomo lažje ugotovili, kakšno je življenje starejših doma in kdo vse morebiti rabi pomoč (druženje, vključevanje v skupine za medsosedsko pomoč, čiščenje, vrtnarjenje, hobi delavnice, interesne dejavnosti ipd.). Več o projektu Starejši za starejše dobite v pisarni društva osebno: ponedeljek od 9. do 11. ure, sredo od 9. do 12. ure in petek od 9. do 12. ure ali po tel. 01/ 750-46-24.

Koordinatorica projekta: Dragica Pelan
Predsednica DU: Elica Brelih

Zimzelenčki po Jurčičevi poti in na Bohorju

Ob 150. obletnici rojstva Josipa Jurčiča, velikega in prvega romanopisca, so uredili pohodniško pot, ki jo je konec februarja prehodilo kar 39 Zimzelenčkov. Po krajšem postanku na Jurčičevi domačiji na Muljavi smo nadaljevali po Solski poti do izvira reke Krke. Vmes smo si ogledali pravo cirkuško predstavo bele male koze in dresiranega konja in se nato na izletniški kmetiji okrepčali. Z lahkoto smo premagali kar 19 km!

Po zapisu: Malči Osredkar

Drugi marčevski torek je bil pravšnji za obisk Bohorja, najjužnejše posavske gube. Kar 44 pohodnikov se je podalo na pot z Angelino popotnico prek Špic hriba na Koprivnik, kjer smo ob-

čudovali prve bohorske jarice. Nadaljevali smo po obsežnih bohorskih gozdovih, ki so dajali zavetje tudi partizanom, do Velikega Javornika, kjer je na tisoče drobnih rumenih očk, ki kukajo med zvončki in kroncami.

Pot smo nadaljevali do obnovljene partizanske sanitete in se po zanimivi planinski poti s skalnimi osamelci, bogatimi vitkimi jelkami in bukvami prek Petrove skale vrnili do planinske kočice, kjer nas je čakala topla malica. Za vsakogar je bilo veliko novega, veselega in neopozabnega.

Zapis: E. Brelih, Foto: V. Nikolić, Joža Miklavčič

Sončki na Čreti in Krašnjem vrhu

Zadnja pohoda Sončkov se med seboj ne bi mogla bolj razlikovati – prvega smo izvedli v pravih zimskih, drugega, čez 14 dni, pa v pomladanskih razmerah.

Dan pred pustnim torkom je Slovenijo zajelo sneženje – tudi okoli tisoč metrov visoko Dobroveljsko planoto na vzhodni strani Menine. Kljub zapadlemu snegu smo se odpravili na Čreto na tej planoti, kamor smo se povzpeli deloma po pobeljenih cestah, le del poti smo morali gaziti svež sneg. Dopoldne so nam oblaki zakrivali razglede, smo pa zato bolj uživali v tišini zasneženih smrekovih gozdov. V planinskem domu na Čreti nas je sprejela prijazna oskrbnica in nas postregla z okusno hrano. Ker je bil pustni torek, smo si usta na koncu omastili s flancati. In glej, nekateri med nami so se prelevili v maškare in poskrbeli za pustno razpoloženje. Pustne šeme so poskrbele tudi za vreme, pregnale so mraz in oblake, in v sončnem razpoloženju se je v zgodnjem popoldnevu kolona Sončkov odpravila proti Vranskemu.

Čez dva tedna nas je zaneslo v Belo krajino, na Krašnji vrh nad Metliko, tik ob hrvaški meji. Jutro je bilo še hladno, vendar se je zmrzal hitro umikala toploti pomladanskega sonca. Krašnji vrh se ponaša s kovinskim razglednim stolpom, od koder sega pogled po Beli krajini in sosednjem hrvaškem Žumberačkem gorju. V okolici je pokrajina precej kraška, zato se nismo čudili kraškimi pojavom, ki smo jih videli ob poti. Škoda, da je suša, sicer bi lahko občudovali 40-metrski slap, ki pada v brezno Pe-

Sončki v Beli krajini. Foto: Sonja Repnik

čenjevka. Naš pohod se je nadaljeval med brezami, travniki in vinogradi do turistične kmetije v vasi Berčice, kjer smo okusili belokranjsko gostoljubnost. Za konec pa smo obiskali Tri fare v Rosalnih, ki se ponašajo s tremi gotskimi cerkvami na enem mestu.

Besedilo: Sonja Zalar Bizjak

Pikaderji in pikaderke zopet aktivni

Dolgo se nismo nič javili iz naše sekcije balinarjev in pikaderjev, zato bo pa sedaj bolj pestro; to vam obljubljam. Začeli smo v Logatcu, kjer so ženske organizirale turnir v počastitev dneva žena in temu primerno smo se Vrhnicianke uvrstile na 6. mesto. No, 10. 3 smo doma organizirali zbirno tekmo za pokrajinske igre, kamor so se po predvidevanjih uvrstile pikaderke iz Loške doline, pri moških pa pikaderji iz Rovt. Naša »ta boljša« ekipa je bila druga pri ženskah, tudi moški so se odlično izkazali in bili drugi. Doma sta torej ostala dva druga pokala. Najboljša pikaderka je postala tekmovalka iz Loške doline, druga je bila naša Dragica Lončar – bravo! – in tretja tekmovalka iz Rovt.

Vsem iskrene čestitke, tudi tistim na preostalih mestih, saj se je vsak posebej trudil biti najboljši. (mp)

Večer v knjižnici

V ponedeljek, 6. februarja, smo v šolski knjižnici OŠ Ivana Cankarja mesec kulture začeli na malce drugačen način. Knjižničarki sva v sodelovanju z mentoricami Cankarjeve bralne značke (CBZ) za najbolj pridne bralce od 6. do 9. razreda pripravili dogodek, ki so ga poimenovali Večer v knjižnici.

Vsak učenec si je vstopnico za dogodek zaslužil s pridnim sodelovanjem pri CBZ ter branjem kakovostnih in zahtevnejših knjig. Razdeljenih je bilo 30 vstopnic. Na začetku so učenci izpolnili glasovnice za Naj, naj knjigo 2012. Tri glasovnice smo izžrebali za knjižne nagrade, ki jih je prispevala Bralna značka Slovenije. Na koncu večera so učenci prejeli tudi darila v obliki kakovostnih revij Mladinske knjige. Podrobnejše opise so napisali sodelujoči učenci, ki smo jih mentorice prosile, naj opišejo dogajanje in svoja mnenja.

Mnenja učencev:

Ob 18. uri se je v šolski knjižnici začel dogodek z naslovom Večer v knjižnici. Udeležili smo se

ga marljivi in pridni učenci od 6. do 9. razreda. Najprej je bila na sporedu dobrodošlica. Vsak izmed nas je dobil listek, na katerega je napisal naslov svoje najbolj priljubljene slovenske in tuje knjige oziroma njenega pisatelja. Ti listki so pripomogli k izbiri najbolj priljubljenega slovenskega pisatelja. Zatem je sledila igra pantomima. Prikazali smo knjižne junake, drugi pa so jih morali uginiti. Nato je sledil odmor, med katerim smo se posladkali. Za pijačo je bil namenjen čaj, vendar je bil zaprt v posodi s toplo izolacijo. Kljub prizadevanju naših učiteljic je nismo mogli odpreti, in kdor je bil žejen, je moral piti vodo.

Potem je sledil obisk skrite gostje, a nas ni obiskala, saj ji je doma zagorelo v dimniku. To smo nadomestili z dramatizacijo. Vsaka skupina je zaigrala kakšen prizor iz knjige ali pa iz resničnega življenja. Na koncu smo dobili revije in kazalke. Imela sem se super.

Emma Oblak Pišorn, 7. c

Tisti, ki so hitro opravili bralno značko, so bili za nagrado povabljeni na večer v šolski knjižnici. Tudi jaz sem bila povabljena in bilo je prima. Najprej smo se zbrali in posedli na blazine. Povedali smo svoje najljubše knjige in podlagi tega bodo izbrali, kateri pisatelj bo dobil nagra-

do. Potem smo se šli pantomimo, ki je bila noro zabavna, telefončke, žrebanje, kjer so podelili tri knjižne nagrade, in nato je sledil odmor. Posladkali smo se s torticami, mafini, grozdjem in mandarinami. Nagajala nam je posoda s čajem in bilo je res smešno. Po malici smo se posedli na svoja mesta in čakali skrito gostjo. Čakali smo, toda knjižničarka nam je sporočila, da skrita gostja zaradi nesreče doma ne bo prišla. Namesto tega smo se šli dramske igre in se tako zabavali. Na koncu so nam knjižničarki in učiteljice slovenščine razdelile revije in kapice. Nosim jo še danes, saj mi je zelo všeč.

Ana Frank Bogataj, 6. a

Večer v knjižnici

Ker smo pridno brali, smo zvečer knjižnico obiskali. Ob osemnajstih smo začeli in se do 20. ure super imeli.

Smo naše najljubše knjige spoznali, se nekaj časa pantomimo igrali, potem smo se malo posladkali in si novih moči nabrali.

Ko smo z odmorom končali, smo igre drug drugemu zaigrali, potem pa smo se zmenili, da bomo ta večer spet ponovili.

Res je super bilo in splačalo se je zelo. A preden smo odšli, smo darilca dobili vsi.

Neja Šubelj, 6. a

To smo mi

En, dva, tri, radi se igramo vsi. Zal, Val, Gal, Lars in Edvin pravi so graditelji. Najbolj zanimive kocke so, ki jih vsak dan zlagajo.

Jon, Anže in Lara knjigice prebirajo in se v knjižnem kotičku nič ne prepriajo.

Zarja, Gaja, Lana za dojenčke poskrbijo, da za jesti in piti dovolj dobijo.

Pomagajo jim tudi Tia, Viktorija, Patricija in tako tudi drugi siti smo.

Eva naša rada riše in se sama še podpiše.

Vid rad vidi Jasno in skupaj se vrtita krasno.

Ajdi radi trgovino se igrata in tam veliko stvari prodata.

Tu sta še Simona in Polona, ki skrbita, da otroke vedno igra čaka.

Polona U. Jerebic
Vrtec Vrhnika, Enota Žabica

Zimo smo pregnali in pusta pokopali

Od nekdaj so radoživi otroci blesteli, v Župnijskem vrtcu po tem so sloveli. Nobeden kulturnega ni praznika spustil, nobeden za pusta ni zimi mrza odpustil.

Čeprav februar za drugimi meseci zaostaja po številu dni, ni prav nič zaostajal po pestrosti dogajanja. Vzgojiteljice so Prešernovo pesnitev Povodni mož otrokom ob branju približale z igro. Pri Zvezdicah je slikanica o Povodnem možu tako navdušila, da so znali otroci nekatere verze povedati na pamet. Povodnega moža smo odšli iskat na Močilnik, ki je izvir

Ljubljance, vendar nismo imeli sreče. Očitno se zadržuje v bolj oddaljenih vodah. Ker pa je France Prešeren med drugim napisal tudi slovensko himno, smo jo pridno prepevali,

Čakali smo zelo, snega pa ni bilo

V Župnijskem vrtcu smo v januarju čakali na bel sneg, a ga ni bilo. Zato smo si otroci v skupini Lune naredili snežaka kar iz papirja in pričarali zimsko vzdušje. Vsi otroci smo se tudi naučili pesem januarja PESMICO O SNEGU, čeprav so po našem igrišču v toplem soncu prepevale cele jate ptic. Pa kaj za to! Vseeno smo si lepo polepšali dneve!

V skupini Sončkov so se pogovarjali o ekologiji. To je zelo zapletena beseda, ampak zdaj otroci vedo, kaj se skriva v njej: skrb za čisto zdravo okolje.

Otroci v skupini Zvezdice so ugotavljali, kako se naredi pulover. Začeli so kar pri ovci,

jo ostrigli, volno zmikali, spredli in pulover spletli s pletilkami. Saj je čisto preprosto, samo znati morati! Iz volne so naredili še veliko zanimivih stvari.

Otroci iz skupine Mavrice so se podali kar na

pa tudi slovenska zastava nam ni tujka. V tem mesecu pa je mraz pokazal, kaj vse zmore, in zima je pokazala svoje čare. Ker smo imeli zime in mraza dovolj, smo se našemili ter poskusili zimo prestrašiti z maskami in različnimi kostumi. Če se zima ne bi prestrašila naših najrazličnejših oprav, smo za vsak slučaj priredili še bučno pustno rajanje na hodniku in v Beli dvorani. Zimo smo uspešno pregnali, samo ne vemo, ali se je bolj ustrašila povodnega moža ali pustnih mask in zagnanega hrupa. Vsemu temu viku in kriku pa je sledila pepelnica in z njo bolj umirjeno postno obdobje. Tako se sedaj trudimo z različnimi dobrodelnimi nalogami in se povezujemo s Karitasom. Vendar to je že tema za prihodnji mesec.

Monika Kastelic

potovanje v Egipt. Spoznali so piramide, faraone, puščavo, na obisk je prišla tudi gospa iz Egipta.

Otroci iz Kaplanije so se pogovarjali »Kdo je ustvaril svet?«, se igrali socialne igre in prepevali.

Kaj delajo živali pozimi? To so se spraševali otroci pri Zvončkih in Lunah. Letos jim ni hudega. Otroke je tudi zanimalo, kaj se godi z vodo, ko je zunaj mraz, kako se naredi velikega sneženega moža ... Ker ni in ni bilo snega od nikoder in nas je grelo toplo sonce, smo se pri Lunah podali v svet škratov in palčkov.

Obiskali smo njihove domove v gozdu in, ne boste verjeli, celo videli smo jih!

Vzgojiteljici iz skupine Lune
Jožefa in Petra

Šola v naravi za sedmošolce

Učenci razredov 7. b in 7. c Osnovne šole Ivana Cankarja so se v času od 13. do 17. februarja 2012 udeležili šole v naravi na Libeliški Gori v domu Ajda.

Učitelji izmed ponujenih učnih vsebin prioritarno izberemo tiste, ki jih predvidimo v izvedbi programa. Izberemo

tudi cilje, ki jim učitelji ČSOD (Centra šolskih in obšolskih dejavnosti) pri izvajanju namenijo več pozornosti. Naši učenci so sledili sledečim ciljem:

- pridobivanje splošno uporabnih znanj in praktičnih veščin za življenje,
- oblikovanje in spodbujanje

zdravega načina življenja,

- dopolnjevanje znanja in širjenje tem, ki so del učnega načrta osnovne šole,
- spoznavanje določenih vsebin iz naravoslovja, družboslovja, športa, kulture in življenja v naravi z aktivnim vključevanjem v dejavnosti,
- spodbujanje prijateljstva in medsebojne pomoči.

Učenci so spoznavali dvoživke, ptice v okolici doma, lišaje, gozd in kmečko življenje na Koroškem, iz športnih vsebin pohodništvo, lokostrelstvo in plezanje na umetni steni, predvsem pa so bili deležni veliko snežnih radosti.

Ves čas nas je spremljalo lepo sončno vreme, z izjemo četrtkovskega popoldanskega sneženja, kar pa je zagotovo dodatno prispevalo k prijetnemu vzdušju.

Razredničarka 7. c:
Mateja Šraj Miklič

Kulturni teden v Barjančku

Letošnji kulturni teden smo strokovni delavci A vhoda obeležili na malo drugačen način. Poimenovali smo ga Podari mi knjigo, v akciji smo sodelovali tako strokovni delavci kot starši in otroci. Prinašali smo knjige – tako za otroke kot za odrasle, postavili stojnice in na teh stojnicah je ves teden potekala izmenjava knjig. Izmenjalo se je res veliko število knjig, kar nam je bilo v veliko veselje. Ob tej priložnosti se tudi zahvaljujemo vsem staršem za sodelovanje. Poleg te tedenske dejavnosti, pa smo dali poudarek tudi na seznanjanje otrok z ljudskimi izročili-

lom, otroke smo seznanili s starimi ljudskimi instrumenti (ribežn, buče, grablje,...), na katere so tudi igrali, prepevali in usvajali smo ljudske pesmi, vsaka skupina pa se je predstavila drugim z ljudskim plesom. Ogleдали smo si narodno nošo, otroci pa so se lahko oblekli v otroško narodno nošo, kar jim je bilo zelo zanimivo. Obiskala sta nas tudi brata Anže in Miha, Anže nam je zaigral na harmoniko, Miha pa nam je pogumno povedal zgodbo Trije prašički, čeprav se sam obiskuje vrtec. Kulturni teden je minil kar prehitro, saj je bil poln novih doživetij, tako za otroke kot tudi za nas zaposlene.

Jolanda Artač

Številka: 3505-12/2010 (5-06)
Datum: 20. 2. 2012

STALIŠČA DO PRIPOMB IN PREDLOGOV podanih v času javne razgrnitve Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje urejanja L1K/1 Drenov Grič

Na podlagi šestega odstavka 50. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt, Uradni list RS, št. 33/07 in 70/2008-ZVO-1B) je Občina Vrhnika, Oddelek za prostor pripravila stališča do pripomb in predlogov javnosti na dopolnjen osnutek Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje urejanja L1K/1 Drenov Grič, podanih v času javne razgrnitve od 16. 1. 2012 do vključno 16. 12. 2012.

Stališča so sestavni del spisa postopka priprave Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje urejanja L1K/1 Drenov Grič in bodo javno objavljena na občinski spletni strani <http://www.vrhnika.si> ter v Našem časopisu. Stališča bodo poslana vsem podajalcem pripomb.

Pripravljena so stališča do pripomb in predlogov:
- podanih v knjigi pripomb v času javne razgrnitve;
- prispelih po pošti na Občino Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika;
- podanih pisno ali ustno na javni obravnavi dne 1. 2. 2012;
- prispelih po elektronski pošti na naslov: prostor.obcina@vrhnika.si ali irena.kramaric@vrhnika.si

PRIPOMBE in STALIŠČA

Pripomba 1.
Izbrava prostora za industrijsko gradnjo sredi stanovanjskega naselja je neprimerna. Zemljišče s parc. št. 2590/1 k.o. Blatna Brezovica je s treh strani obdano s stanovanjskimi hišami, na eni strani pa je avtocesta. Enako velja za zemljišče, kjer bo po OPPN stala tovarna, kasneje pa morda še ena na prej omenjeni parceli.

Stališče: Pripomba št. 1 se ne upošteva.
Namembnost zemljišča je določena z občinskim strateškim prostorskim načrtom. Zadnji strateški prostorski načrt je bil sprejet leta 2004. V postopku sprejemanja je bilo možno podati pobude ter pripombe glede navedenega načrta. Vse pobude in pripombe so bile obravnavane skladno s strategijo in usmeritvami občine ter skladno z veljavno zakonodajo. Območje med regionalno cesto ter avtocesto je izpostavljeno negativnim vplivom prometa. Opredelitev namenske rabe izhaja tudi iz vidika ustreznosti prostora za posamezne dejavnosti. Omenjeno območje ni ustrežno za t.i. »mirne« dejavnosti oz. objekte (zdravstvo, šolstvo, stanovanjska gradnja ipd.).

Pripomba 2.
Brez pristanka lastnika se načrtuje OPPN na njegovem zemljišču.

Stališče: Pripomba št. 2 se ne upošteva.
Občina je postopek začela na podlagi prejetih pobud, občinskega strateškega prostorskega načrta ter sprejete strategije razvoja Občine Vrhnika. V postopku sprejemanja občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) imajo lastniki zemljišč pravico sodelovati skladno z veljavno zakonodajo in niso izključeni iz postopka. OPPN je pravna podlaga s katero pridobijo lastniki zemljišč pravico graditi. Omenjeni akt ne omejuje ali krši ostale pravice, ki izhajajo iz lastništva zemljišča.

Pripomba 3.
OPPN je prilagojen sedanjemu investitorju – podjetju IPROS, oziroma privatnemu interesu kapitala.

Stališče: Pripomba št. 3 se upošteva.
Občina Vrhnika kot uradni pripravljalec akta pripravljajo OPPN na podlagi prejetih pobud, občinskega strateškega prostorskega načrta ter sprejete strategije razvoja Občine Vrhnika. Z obravnavo pobud, ki morajo ustrezati že sprejetim občinskim aktom in usmeritvam, občina skrbi in zastopa javni interes. Pri načrtovanju posegov v prostor so bile pobude podjetja IPROS upoštewane v tolikšni meri, da ni ogrožen javni interes ter se ne poslabšuje pogoje za ostale uporabnike prostora.

Pripomba 4.
Ko bo znan investitor na zemljišču s parc. št. 2590/1 k.o. Blatna Brezovica bo njegova skrb urejanje dodatnega OPPN k celoti oz. sklepanje dogovorov za izgradnjo ceste in odstop zemljišča sosedu. Do takrat naj stanje ostane takšno, kot je.

Stališče: Pripomba št. 4 se upošteva.
Ker za večji del območja ni znano, kdaj se bodo posegi izvedli, je OPPN zasnovan fleksibilno. Dovoljen je širok nabor dejavnosti (oz. le-te niso omejene) ter vrsta posegov, na način, da se ne posega v javno korist, se ne omejuje raba sosednjih zemljišč ter se upošteva predpise za varstvo okolja, ohranjanje kulturne dediščine in narave. Za območje, ki meri 20.290 m², je smiselno sprejeti enoten OPPN, ki omogoča racionalno in funkcionalno načrtovanje potrebne infrastrukture ter je razvojno naravnano. Izdelava dodatnega OPPN ni potrebna, niti smiselna.

Pripomba 5.
V načrtu parcelacije in zakoličbenem načrtu kot grafični podlagi, naj se cesta 2 podaljša čez parcele 2588/35 in 2588/37 in se tako predvidi dostop do parcele št. 2587/1.

Stališče: Pripomba št. 5 se upošteva.
Parcelacija v prostorski enoti PE3 je spremenjena tako, da je ob vstopu v prostorsko enoto dodana parcela, namenjena gradnji ceste C2, ki zagotavlja dostop do parcele št. 2587/1. Fleksibilnost zasnove je zagotovljena tako, da OPPN v okiru toleranc omogoča tudi združitev parcel v območju prostorske enote PE3 v eno parcelo, če bi celotno območje prostorske enote PE3 urejal en investitor.

Pripomba 6.
Na način kot je predvideno v primeru ceste 1, naj se določi status prostorske enote tudi na cesti 2.

Stališče: Pripomba št. 6 se delno upošteva.
Cesta C2 ne izpolnjuje pogojev, da bi jo obravnavali kot samostojno prostorsko enoto. OPPN je spremenjen tako, da je za cesto C2 predvidena ločena parcela, na kateri je dopustna le gradnja ceste in komunalne infrastrukture. Gradnja objektov in drugih trajnih ureditev ni dopustna. S tem je zavarovan interes investitorjev v območju prostorske enote PE3, ki imajo preko te parcele predviden dostop do svojih zemljišč. Grafični del OPPN je popravljen tako, da v območju ceste C2 ne dopušča več izvedbe začasnih parkirišč, do izvedbe ceste C2 je dopustna le ureditev začasne zelenice, ki jo bo ob pričetku gradnje ceste C2 treba odstraniti.

Pripomba 7.
V enoti P2/2 s skupno površino 607 m² je vključeno tudi priobalni varovalni pas na katerem ni dopustna gradnja. Od skupne širine enote 8,5 m odpade na varovalni pas 5 m; predvidena širina ceste 2 v odloku je 3,5 m, kar znese cca 250 m². Pri izračunu stroškov komunalnega opremljanja za izgradnjo ceste 2 (enota P2/2), naj se pri izračunu stroška zemljišč upošteva dejanska površina na kateri bo potekala cesta in ne celotna površina zemljišča.

Stališče: Pripomba št. 7 se upošteva.
Vse ceste v območju OPPN so interne ceste, zato se strošek njihove izgradnje ne bo upošteval pri izračunu komunalnega opremljanja. Razdelitev stroškov za izgradnjo cest v območju OPPN je stvar dogovora med lastniki zemljišč v območju. Ureditev zelenega pasu v prostorski enoti P2/2 je obveznost investitorja objektov v prostorski enoti P2/2 že v prvi fazi izvedbe, kar je opredeljeno 24. členu odloka o OPPN.

Pripomba 8.
Glede na dejstvo, da se območje OPPN nahaja v neposredni bližini stanovanjskega okoliša, naj se v odloku izrecno prepovejo (omejijo) dejavnosti, ki škodijo kakovosti življenja in neposredno vplivajo na ožje in širše območje Drenovega Griča ali pa se bolj eksplicitno (bolj podrobno po SKD klasifikaciji dejavnosti) napišejo vse dopustne dejavnosti za obravnavano območje. Predlog za dopustne dejavnosti v 11. členu odloka »dejavnosti 12510 Industrijske stavbe« je preširok, saj le to zajema veliko dejavnosti, ki pa ni nujno, da so prikladne dotičnemu območju.

Stališče: Pripomba št. 8 se upošteva.
Pri umeščanju posegov v prostor je pripravljalec akta in nadalje investitor posega zavezan upoštevati veljavno zakonodajo. Na področju varovanja okolja je Slovenija sprejela vrsto predpisov, ki konkretno obravnavajo posamezne vplive posegov na okolje (tla, zrak, vode, obremenitve s hrupom, smradom, sevanjem,...) ter določajo ukrepe za varovanje okolja. Z upoštevanjem navedene zakonodaje ter določbami v odloku, ki navajajo rešitve in ukrepe za varstvo okolja, naravnih virov ter ohranjanja narave, je poskrbljeno, da morebitne bodoče dejavnosti ne bodo negativno vplivale na okolico oz. ne bi povzročile prekomerne obremenitve s ustreznimi ukrepi omiliti. Zaradi navedenega se v odloku ne navaja posebej dejavnosti, ki so dovoljene oz. niso dovoljene. Dodana pa je navedba, da niso dovoljeni posegi, za katere je po veljavni zakonodaji potrebno izdelati presojo vplivov na okolje oz. pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Pripomba 9.
V primeru, da objekt C1 ne bi potreboval veliko parkirišč, objekt B2 pa bi npr. potreboval dodatna parkirišča je prav, da je odlok fleksibilen in se omogoči možnost priključitve parcele P3/3 k prostorski enoti PE2. Zato je smiselno, da ostane parcela P3/3 nevtralna, saj bi v primeru priključitve parcele P3/3 k prostorski enoti PE2, prostorska enota PE3 ostala brez prostora za odpadke. Prostor za odpadke naj se, tako kot ga imajo vse prostorske enote (PE1 in PE«), predvidi na funkcionalnem delu prostorske enote (možnost postavitve je med parcelama P3/1 in P3/2).

Stališče: Pripomba št. 9 se upošteva.
OPPN je zasnovan tako, da se parkirišča na parceli P3/3 lahko uporabljajo za potrebe katerikoli od objektov znotraj območja OPPN. Parcela P3/3 je opredeljena kot parcela, namenjena ureditvi parkirišč in ni sestavni del gradbene parcele stavb v prostorski enoti PE3. Grafični del OPPN je korigiran tako, da je prostor za zbiranje odpadkov v prostorski enoti PE3 prestavljen na parceli, namenjeni gradnji stavb C1 in C2.

Pripomba 10.
V odloku je v 13. členu omenjeno, da » drugih enostavnih in nezahtevnih objektov ni dopustno graditi oziroma postavljati«. Vsak sodoben poslovni objekt potrebuje že v osnovni konfiguraciji potrebe po strojnih elektro postrojih, ki jih je možno postaviti deloma na streho objekta (hladilne agregate), določene pa le (zaradi specifik) na posebnem prostoru zunaj objekta (diesel agregati, večji hladilni sistemi,...). V primeru, da

bi se v objektih B2 ali C1 odvijala računalniška dejavnost, ki zahteva veliko potrebo po strojnih ali elektro postroju, bi bilo zaradi tega potrebno zagotoviti poseben prostor večjega gabarita, ki je lahko lociran le v primerni oddaljenosti od objektov. Lokacijsko je za tovrstne namene zelo primeren prostor na parceli P3/3. Temu namenu naj se predvidi na parceli P3/3 objekt, ki naj bo vzdolžno poravnana z ostalimi objekti (zunaj GM) v gabaritih do 5mx7m z višino do 7m.

Stališče: Pripomba št. 10 se upošteva.
Na celotnem območju OPPN, veljajo enaki pogoji glede gradnje in posegov, ki dovoljujejo posege in objekte znotraj gradbene meje. Ker so pogoji opredeljeni za celotno območje, odlok ne predvideva posebnosti za posamične parcele. OPPN je zasnovan tako, da omogoča dobro izbrano zemljišč znotraj načrtovanih gradbenih mej. Investitorji morajo v sklopu svojih objektov znotraj gradbene meje zagotovljati vse potrebne tehnične in spremljajoče prostore.

Pripravila:
Irena Kramarič, u.d.i.k.a.
Svetovalka – urbanistka
Vodja oddelka
Aleksandra Rode Turšič, u.d.i.a.

Na podlagi sprejetega proračuna Občine Vrhnika za leto 2012 (Naš časopis 389/2011), Zakona o kmetijstvu (Ur. list RS, št. 45/08), Pravilnika o dodeljevanju pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter podeželja v občini Vrhnika (Ur. list RS, št. 70/07), Mnenja Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja, (št. priglasitve: K-BE053-5883407-2007), Mnenja Ministrstva za finance, (št. priglasitve: M002-5883407-2007) in na predlog Komisije za kmetijstvo občine Vrhnika, Občina Vrhnika (v nadaljevanju občina) objavlja

JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV SREDSTEV FINANČNE POMOČI ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ KMETIJSTVA TER PODEŽELJA V OBČINI VRHNIKA V LETU 2012

I. PREDMET RAZPISA
Predmet razpisa je dodelitev proračunskih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v občini Vrhnika v letu 2012.

II. SPLOŠNE DOLOČBE IN OSNOVNI POGOJI ZA KANDIDIRANJE
Upravičenci:
Upravičenci po tem razpisu so navedeni pri posameznem namenu razpisa.

Splošni finančni določbi:
1. Dejavnost, ki se bo izvajala v letu 2012 in bo predmet prijave na razpis za dodelitev sredstev na področju kmetijstva je lahko začeta pred izdajo upravnega akta (sklepa oz. odločbe) upravičencu o dodelitvi sredstev, vendar so upravičeni stroški po tem razpisu le tisti, ki bodo nastajali v obdobju od izdaje upravnega akta pa do 30. septembra 2012 (skrajni rok za oddajo zahtevka za izplačilo subvencije).

2. Dokazila/plačani računi za izvedene naložbe, ki jih upravičenec priloži skupaj z zahtevkom za izplačilo, morajo biti z datumom iz zgoraj navedenega obdobja.

III. NAMENI RAZPISA

DRUGE POMOČI

H. SOFINANCIRANJE DELOVANJA DRUŠTEV IN NJIHOVH ZDRUŽENJ, KI SE UKVARJAJO Z RAZVOJEM KMETIJSTVA, PODEŽELJA IN GOSPODARSTVA

Namen ukrepa:
Društva predstavljajo temelj za izmenjavo znanj in izkušenj med prebivalstvom, ki živi na podeželju, zato jih je potrebno spodbujati in dolgoročno tudi s tem dvigniti kvaliteto življenja na podeželju.

Višina razpisanih sredstev:
2.500,00 EUR

Predmet pomoči:
Sofinanciranje delovanja različnih neprofitnih oblik sodelovanja kmetov in drugih neprofitnih združenj povezanih s kmetijstvom gozdarstvom in razvojem podeželja za pomoč pri stroških ustrezne infrastrukture, potrebne za delovanje društva (najem prostorov/pisarne) in materialnih stroškov ter stroškov dela pisarne ter organov društva.

Pogoji upravičenosti:
- društva registrirana za delovanje na območju občine ali delujejo na območju občine,
- sofinancirajo se lahko izključno društva z nepridobitno dejavnostjo,
- izvajanje izobraževanja in usposabljanja, katerih upravičenci so nosilci kmetijske dejavnosti, ni predmet sofinanciranja,
- seznam članov društva iz območja občine.

Upravičenci:
Društva in njihova združenja ki se ukvarjajo z razvojem kmetijstva in podeželja na območju občine.

Upravičeni stroški:
- stroški ustrezne infrastrukture za delovanje (najem prostorov/pisarne),
- materialni stroški in stroški dela pisarne ter organov.

Finančne določbe:
Višina sofinanciranja ukrepa je do 100 % upravičenih stroškov.
Najvišji znesek dodeljene pomoči je 700,00 EUR. V primeru večjih aktivnosti ob obletnicah društev, se lahko posameznemu prijavitelju ob predložitvi ustreznih dokazil sofinancira do 1.500 EUR.

Dodatna merila za ocenjevanje:
- vsebina vloge je ustrezna namenu ukrepa – največ 50 točk
- število članov društva – največ 50 točk.

Dokumentacija, ki mora biti priložena vlogi:
- izpolnjen obrazec Vloga na javni razpis
- seznam članov,
- fotokopija najemne pogodbe (v kolikor ima društvo prostore v najemu).

I. SOFINANCIRANJE UREDITVE NEKATEGORIZIRANIH POLJSKIH POTI IN KOLOVOZOV

Namen ukrepa:
Ureditev nekategoriziranih poljskih poti in kolovozov z namenom izboljšave dostopa do kmetijskih zemljišč. Naložba se ne izvaja izključno samo za enega lastnika.

Višina razpisanih sredstev:
10.000,00 EUR

Predmet pomoči:
Sofinanciranje ureditve nekategoriziranih poljskih poti in kolovozov.

Splošni pogoji upravičenosti:
- kopija katastrskega načrta z vrisom poti,
- mnenje pristojne kmetijske svetovalne službe.

Upravičenci:
Krajevne skupnosti in območju občine Vrhnika.

Upravičeni stroški:
Za poljske poti in kolovoze, ki jih koristijo občani in tudi kmetje, občina zagotavlja pokrivanje stroškov za nasipni material, stroške prevoza ter ureditev kolovoza (gredanje, valjanje, nasipanje,...). Višina sofinanciranja ukrepa je do 100 % upravičenih stroškov.

Finančne določbe:
Najvišji znesek dodeljene pomoči na posameznem prijavitelja je 1.200,00 EUR.

Dodatna merila za ocenjevanje:
- vsebina vloge je ustrezna namenu ukrepa – največ 50 točk in
- dolžina planiranih poti, katerih ureditev se bo sofinancirala s tem razpisom – največ 50 točk.

Dokumentacija, ki mora biti priložena vlogi:
- izpolnjen obrazec Vloga na javni razpis,
- kopija katastrskega načrta z vrisom poti ter označeno dolžino poti,
- mnenje pristojne kmetijske svetovalne službe.

IV. VSEBINA VLOGE

Vlagatelj odda vlogo, ki vsebuje:
- prijavi obrazec: »Vloga na javni razpis za dodelitev finančnih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter podeželja v občini Vrhnika za leto 2012«, ki vsebuje:
• osnovne podatke o prosilcu (ime, naziv, sedež), davčno številko, številko računa za nakazilo sredstev
• namen vloge
- izjavo o točnosti navedenih podatkov,
- izjavo, da upravičenec za ta namen v tekočem letu še ni prejel sredstev iz državnega ali občinskega proračuna ali mednarodnih virov, če pa je, njeno višino pridobi občina od izplačevalca oz. njeno višino dokaže vlagatelj z ustreznimi dokumentacijami,
- obvezne priloge k vlogi, ki so navedene kot dokazila k posameznim ukrepom.

V. OBDOBJE IN ČAS ZA IZVEDBO AKTIVNOSTI

Naložba oziroma dejavnost, ki se bo izvajala v letu 2012 in bo predmet prijave na ta razpis je lahko začeta pred izdajo upravnega akta (sklepa oziroma odločbe) upravičencu o dodelitvi sredstev, vendar pa se mora smiselno zaključiti do 30.9.2012, upravičenci pa morajo v primeru odobritve sredstev, dokazila oziroma plačane račune za dokončno izvedena dela izstaviti najkasneje do 30.9.2012, skupaj z zahtevkom za izplačilo sredstev.

VI. ROK ZA PREDLOŽITEV VLOG IN NAČIN PREDLOŽITVE

Vlagatelji morajo vloge oddati po pošti kot priporočeno pošiljko na naslov: Občina Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika, najkasneje z datumom 30.4.2012 ali osebno v Oddelku za družbene dejavnosti in gospodarstvo Občine Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika, najkasneje do 15. ure istega dne. Na hrbtni strani ovojnice morata biti navedena naziv in naslov vlagatelja. Vsaka posamezna vloga mora biti poslana v zaprti ovojnici z oznako: »Ne odpiraj – vloga na javni razpis – KMETIJSTVO 2012«. Za uvrstitev v postopek izbora za dodelitev sredstev mora vsaka vloga izpolnjevati naslednje pogoje:

- pravilno izpolnjen prijavi obrazec iz razpisne dokumentacije,
- vloga mora biti poslana v roku in na način, ki je določen v tej točki besedila tega razpisa.

VII. ODLOČANJE V POSTOPKU RAZPISA IN OBVEŠČANJE O IZIDU RAZPISA

Vloge prispele na javni razpis pregleda in oceni komisija, ki jo za ta namen imenuje župan občine. Če komisija ugotovi, da je vloga nepopolna, pristojna strokovna služba občinske uprave na predlog Komisije pozove prosilca, da jo v roku 8 dni dopolni. Če prosilec vloge v roku ne dopolni ali v tem roku ne zaprosi za podaljšanje roka oziroma pristojnega organa ne obvesti o nastalih objektivnih okoliščinah, se vloga s sklepom kot nepopolna zavrne.

Zavržene bodo vloge:
- ki ne bodo poslane v roku in na način, ki je določen v VI. točki tega razpisa,
- ki ne bodo vsebovale vseh dokazil in drugih sestavin, ki jih zahteva besedilo razpisa in razpisne dokumentacije in ne bodo dopolnjene v roku za dopolnitev vloge (nepopolne vloge).

Dokončno razdelitev sredstev po dopolnitvi vlog Komisija predlaga v potrditev županu. Na osnovi potrjenega predloga za razdelitev sredstev bo Občina Vrhnika izdala sklep o dodelitvi sredstev, ki bo vseboval določbe o namenu, upravičenih stroških ter višini dodeljenih sredstev. Občina Vrhnika bo z izbranimi izvajalci sklenila pogodbo, v kateri se opredelijo izvedbe plačil ter medsebojne pravice in obveznosti. Komisija v primeru, ko zaprosena sredstva presegajo vsa razpisana razpoložljiva sredstva lahko zniža odstotek sofinanciranja oziroma določi najvišjo višino sredstev na vlagatelja.

VIII. KRAJ IN ČAS, KJER LAHKO ZAIN- TERESIRANI DVIGNEJO RAZPISNO DO- KUMENTACIJO

Razpisna dokumentacija je od dneva te objave do izteka prijavnega roka dosegljiva na spletni strani Občine Vrhnika: <http://www.vrhnika.si> ali pa na Občini Vrhnika, Tržaška cesta 1, Vrhnika, v glavni pisarni. 2. nadstropje, in sicer vsak dan med poslovnim časom do izteka prijave na razpis.

IX. DODATNE INFORMACIJE V ZVEZI Z JAVNIM RAZPISOM

Vse dodatne informacije dobijo zainteresirani po telefonu na Oddelku za družbene dejavnosti in gospodarstvo, tel. št.: 01/755-54-20 ali na elektronskem naslovu: sabina.tell@vrhnika.si.

Datum: 13.3.2012
Številka: 330-1/2012-1 (3-02)

OBČINA VRHNIKA
ŽUPAN
Stojan JAKIN, univ. dipl. inž. grad.

Na podlagi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012 (Ur. list RS, št. 96/2010, 4/2011 in 45/2011), Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Ur. list RS, št. 50/2007, 61/2008 in 99/2009-ZIPRS1011), Statuta Občine Vrhnika (Naš časopis, 365/2009), Odloka o proračunu Občine Vrhnika za leto 2012 (Naš časopis, 389/2011), Občina Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika, objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA IZBOR PREDLOGOV ZA
SOFINANCIRANJE
UREDITVE IN NAKUPA OPREME ZA
OTROŠKA IGRIŠČA ZA LETO 2012

1. PREDMET RAZPISA IN RAZPISNA PODOČJA
Predmet razpisa je sofinanciranje ureditve in nakupa opreme za otroška igrišča na območju občine Vrhnika ter usposabljanja odgovornih oseb za pregleda in vzdrževanje otroških igral in igrišč.

2. POMEN IZRAZOV IN UPRAVIČENOST STROŠKOV

Upravičene osebe po tem razpisu so Krajevne skupnosti v občini Vrhnika, ki posedujejo in/ali uporabljajo površine za namen otroškega igrišča (v nadaljevanju: upravičene osebe).

Projekt je investicijski poseg pri vzdrževanju in/ali posamični sklop opreme, ki je v celoti in v svojih delih namenjen uporabi na razpisnem področju. Zaprošeni znesek financiranja posameznega projekta lahko dosega do 50 % vseh predvidenih stroškov del, opravljenih v letu 2012.

Usposabljanje je udeležba na usposabljanju za pregleda in vzdrževanje otroških igral in igrišč. Zaprošeni znesek financiranja posameznega usposabljanja lahko dosega do 100 % celotnega stroška usposabljanja.

Financiranje pomeni, kadar se uporablja samostojno, tako financiranje kot sofinanciranje.

Finančna uravnoteženost pomeni, da se ujema skupne vrednosti predvidenih odhodkov in prihodkov finančne konstrukcije celotnega projekta (odhodki = prihodki).

3. POGOJI ZA SODELOVANJE NA RAZPISU

3.1 Na razpis se lahko prijavijo predlagatelji (upravičene osebe), ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- imajo otroško igrišče v svoji lasti oz. imajo soglasje lastnika ali zakupnika zemljišča (dokazilo: podpisana izjava o lastništvu oz. soglasje);
- zagotavljajo dostopnost površine uporabnikom z dostopom na javno površino (dokazilo: podpisana izjava predlagatelja);
- upravljajo oz. bodo upravljali z otroškim igriščem, ga tekoče vzdrževali in vzpostavili igriški red (dokazilo: podpisana izjava predlagatelja) in
- imajo urejeno tehnično dokumentacijo (natančen načrt obnove in popis del s količinami ter cenami) – pogoj ne velja za prijavo usposabljanja.

3.2 Izpolnjevanje razpisnih pogojev:

Izpolnjevanje pogojev ugotavlja komisija, ki jo imenuje župan.

Predlagatelji, ki bodo podali nepopolne vloge, bodo pozvani k dopolnitvi vlog. Rok za dopolnitev vloge je pet delovnih dni od prejema obvestila o nepopolni vlogi.

Vloge, ki niso bile oddane v razpisnem roku, ki jih ni vložila upravičena oseba in nepopolne vloge, ki kljub pozivu niso bile pravočasno dopolnjene, bodo zavrnjene.

Občina Vrhnika lahko v primeru naknadne ugotovitve neizpolnjevanja pogojev, in po že izdani dokončni odločbi o izboru programov, spremeni odločitev in z izvajalcem ne sklene pogodbe ali razveže že sklenjeno pogodbo, v primeru že izplačanih sredstev pa zahteva povračilo sredstev.

4. RAZPISNI KRITERIJI

4.1 Splošni kriteriji razpisa

- Projekt ustreza splošnim kriterijem, če:
- ohranja ali povečuje učinkovitost uporabe otroških igrišč,
 - je celovit in zaokrožen ter tehtno vsebinsko obrazložen in načrtovan,
 - je realno ovrednoten in ima uravnoteženo finančno zgradbo ter
 - zagotavlja soudeležbo predlagatelja z lastnimi ali pridobljenimi sredstvi v višini vsaj 50%.

Usposabljanje ustreza splošnim kriterijem, če:

- se usposablja oseba, odgovorna za vzdrževanje igrišča, ki ga poseduje ali uporablja predlagatelj,
 - traja najmanj osem ur in ga izvaja institucija, ki ima akreditacijo s področja varnosti otroških igrišč oziroma je registrirana za opravljanje dejavnosti varnosti pri delu na področju vzgoje in izobraževanja in ima najmanj pet let izkušenj z izvajanjem pregledovanja in preizkušanja igral na otroških igriščih.
- Najvišji možni znesek sofinanciranja usposabljanja je do 250 EUR na prijavitelja.

4.2 Prednostni kriteriji

- usposabljanje osebe, odgovorne za vzdrževanje igrišča,
- celotna višina vrednosti projekta,
- postavitve novega igrišča ali celovita prenova igrišča,
- število potencialnih uporabnikov otroškega igrišča,
- oddaljenost od prvega urejenega otroškega igrišča,
- nujni projekti obnove, brez katerih bi bila uporaba prostorov bistveno okrnjena, nepopolna ali celo onemogočena ali katerih odločitev bi povzročila nadaljnjo škodo na objektu,
- upravičena oseba je v projektih, prijavljenih na tovrstnem razpisu v prejšnjih letih oziroma bo v tem letu pridobila sponzorska ali donatorska sredstva za namen urejanja igrišča (priložiti gradivo, ki to izkazuje).

5. UPORABA KRITERIJEV

Izbrani bodo projekti, katerih predlagatelj in projekt / usposabljanje bo izpolnjeval vse splošne kriterije ter bo visoko ocenjen pri prednostnih kriterijih razpisa. Prednostni kriteriji z večjo težo so navedeni na začetku seznama. Usposabljanje ima prednost pred projekti. Komisija bo ustreznost vloge preverjala iz podatkov, ki bodo navedeni na prijavnih obrazcih, v obveznih prilogah ter na morebitnem drugem priloženem materialu in na podlagi podatkov, s katerimi razpolaga iz uradnih evidenc.

6. OKVIRNA VREDNOST SREDSTEV

Okvirna vrednost razpoložljivih sredstev za leto 2012, namenjenih za predmet tega razpisa, znaša 7.600,00 EUR.

7. OBDOBJE ZA PORABO DODELJENIH SREDSTEV

Dodeljena proračunska sredstva iz razpisa morajo upravičene osebe porabiti v proračunskem letu 2012 oz. v plačilnih rokih, kot jih določa Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012 (Ur. list RS, št. 96/2010, 4/2011 in 45/2011).

8. RAZPISNI ROK

Razpis se prične 26. 3. 2012 (datum izida Našega časopisa) in zaključí 30. 4. 2012.

9. RAZPISNA DOKUMENTACIJA

Razpisna dokumentacija obsega: besedilo razpisa, prijavnice obrazce za prijavo posameznega projekta / usposabljanja in vzorec zahtevanih izjav.

Vlogo za udeležbo na razpisu s prijavnimi obrazci vlagatelji lahko prevzamejo v času uradnih ur v sprejemno-informacijski pisarni Občine Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika. Lahko pa tudi v elektronski obliki na spletni strani Občine Vrhnika, www.vrhnika.si – Razpisi, natečaji in naročila.

10. ODDAJA IN DOSTAVA PREDLOGOV

Vloga mora biti izpolnjena na ustreznih razpisnih obrazcih in mora vsebovati vse obvezne priloge, dokazila in podatke, določene v razpisni dokumentaciji. Vloga mora biti predložena na naslov: OBČINA VRHNIKA, Oddelek za družbene dejavnosti in gospodarstvo, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika, v zapečateni ovojnici z izpisom na prednji strani: »NE ODPIRAJ – RAZPIS OTROŠKA IGRISČA 2012«, do vključno 30. 4. 2012 oz. najkasneje ta dan oddana na pošti kot priporočena pošiljka. Na hrbtni strani ovojnice mora biti navedba vlagatelja: naziv in naslov (sedež).

Če posamezni predlagatelj predloži več vlog, mora biti vsaka v svojem, pravilno označenem ovitku!

Za PREPOZNO se šteje vloga, ki ni bila oddana priporočeno na pošto do vključno 30. 4. 2012 oz. do tega dne ni bila predložena na Občini Vrhnika – pisarna št. 22 - tajništvo.

Za NEPOPOLNO se šteje del vloge ali celotna vloga, ki ne vsebuje vseh sestavin, ki jih zahteva besedilo razpisa in razpisne dokumentacije.

Oddaja vloge pomeni, da se predlagatelj strinja z vsemi pogoji in kriteriji razpisa.

11. PRISTOJNI USLUŽBENCI ZA DAJANJE INFORMACIJ IN POJASNIL:

Informacije in pojasnila lahko zainteresirani dobijo v času uradnih ur Občine Vrhnika, na Oddelku za družbene dejavnosti in gospodarstvo, tel. 01/755-54-20. Vprašanja se lahko posredujejo tudi po elektronski pošti na naslov sabina.tell@vrhnika.si.

12. ODPIRANJE VLOG IN OBVEŠČANJE O IZBORU

Izpolnjevanje pogojev, utemeljenosti prispelih vlog in vrednotenje le-teh bo izvedla komisija, ki jo določí župan Občine Vrhnika. Občina Vrhnika bo predlagatelje o izidu razpisa pisno obvestila v 30 dneh po zaključku razpisa. Na sklep o izboru se vlagatelj lahko v 8 dneh po prejemu pritoži pri županu Občine Vrhnika. Po preteku roka za pritožbe bodo z izbranimi izvajalci sklenjene pogodbe.

Župan
Stojan JAKIN, univ. dipl. inž. grad.

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. list RS, št. 16/2008, 123/2008), Zakona o ureditvi javnega interesa za kulturo (Ur. list RS, št. 77/07-UPB1, 56/08, 4/10 in 20/11), Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012 (Ur. list RS, št. 96/2010, 4/2011 in 45/2011), Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Ur. list RS, št. 50/2007, 61/2008 in 99/2009-ZI-PRSI011), Statuta Občine Vrhnika (Naš časopis, 365/2009) in Odloka o proračunu Občine Vrhnika za leto 2012 (Naš časopis, 389/2011), Občina Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika, objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA IZBOR PREDLOGOV ZA SOFINANCIRANJE INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN IZBOLJŠAV SAKRALNIH SPOMENIKOV V LETU 2012

1. PREDMET RAZPISA IN RAZPISNA PODROČJA

Predmet razpisa je sofinanciranje investicijskega vzdrževanja in izboljšav sakralnih spomenikov na območju občine Vrhnika.

2. POMEN IZRAZOV IN UPRAVIČENOST STROŠKOV

Upravičene osebe po tem razpisu so pravne osebe, registrirane v RS, ki so lastniki ali upravljavci sakralnih spomenikov v občini Vrhnika (v nadaljevanju: upravičene osebe). **Sakralni spomenik** je nepremična dediščina, vpisana v register nepremične kulturne dediščine, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo, in v registru označena kot sakralna stavbna dediščina.

Projekt je investicijski poseg pri vzdrževanju, ki je v celoti in v svojih delih namenjen uporabi na razpisnem področju. Zaprošeni znesek financiranja posameznega projekta lahko dosega do 50 % vseh predvidenih stroškov del opravilnih v letu 2012.

Financiranje pomeni, kadar se uporabljajo samostojno, tako financiranje kot sofinanciranje.

Finančna uravnoteženost pomeni, da se ujema skupne vrednosti predvidenih odhodkov in prihodkov finančne konstrukcije celotnega projekta (odhodki = prihodki).

Upravičeni stroški so stroški gradbeno-obrtniških in konservatorsko-restavratorskih posegov na sakralnih spomenikih.

3. POGOJI ZA SODELOVANJE NA RAZPISU

3.1 Na razpis se lahko prijavijo predlagatelji (upravičene osebe), ki izpolnjujejo vse naslednje pogoje:

- so pravne osebe, registrirane v RS in so lastniki ali upravljavci sakralnega spomenika (dokazilo: podpisana izjava o lastništvu oz. soglasje);
- imajo urejeno tehnično dokumentacijo (natančen načrt izvedbe del in popis del s količinami ter cenami).

Drugi pogoji:

- projekt, ki je predmet sofinanciranja, mora biti izveden v skladu s predpisi o gradivi objektov, urejanju prostora in varstvu okolja;
- projekt, ki je predmet sofinanciranja, mora biti izveden v skladu z Zakonom o varstvu kulturne dediščine.

3.2 Izpolnjevanje razpisnih pogojev:

Izpolnjevanje pogojev ugotavlja komisija, ki jo imenuje župan.

Pri odpiranju vlog bodo iz nadaljnjega postopka izločene vse vloge, ki:

- niso bile oddane v razpisnem roku;
- jih ni vložila upravičena oseba.

Predlagatelji, ki bodo podali nepopolne vloge, bodo pozvani k dopolnitvi vlog. Rok za dopolnitev vloge je pet delovnih dni od prejema obvestila o nepopolni vlogi.

Vloge, ki niso bile oddane v razpisnem roku, ki jih ni vložila upravičena oseba in nepopolne vloge, ki kljub pozivu niso bile pravočasno dopolnjene, bodo zavrnjene.

Občina Vrhnika lahko v primeru naknadne ugotovitve neizpolnjevanja pogojev, in po že izdani dokončni odločbi o izboru programov, spremeni odločitev in z izvajalcem ne sklene pogodbe ali razveže že sklenjeno pogodbo, v primeru že izplačanih sredstev pa zahteva povračilo sredstev.

4. RAZPISNI KRITERIJI

4.1 Splošni kriteriji razpisa

- Projekt ustreza splošnim kriterijem, če:
- je celovit in zaokrožen ter tehtno vsebinsko obrazložen in načrtovan;
 - je realno ovrednoten in ima uravnoteženo finančno zgradbo ter
 - zagotavlja soudeležbo predlagatelja z lastnimi ali pridobljenimi sredstvi v višini vsaj 50%.

4.2 Prednostni kriteriji

- sakralni spomenik je v lasti javnega subjekta;
- celotna višina vrednosti projekta;
- nujni projekti obnove, katerih odločitev bi povzročila nadaljnjo škodo na objektu.

5. UPORABA KRITERIJEV

Izbrani bodo projekti, katerih predlagatelj in projekt bo izpolnjeval vse razpisne pogoje in splošne kriterije ter bo visoko ocenjen pri prednostnih kriterijih razpisa. Prednostni kriteriji z večjo težo je naveden na začetku seznama. Komisija bo ustreznost vloge preverjala iz podatkov, ki bodo navedeni na prijavnih obrazcih, v obveznih prilogah in na morebitnem drugem priloženem materialu ter na podlagi podatkov, s katerimi razpolaga iz uradnih evidenc.

6. OKVIRNA VREDNOST SREDSTEV

Okvirna vrednost razpoložljivih sredstev za leto 2012, namenjenih za predmet tega razpisa, znaša 8.439,00 EUR.

7. OBDOBJE ZA PORABO DODELJENIH SREDSTEV

Dodeljena proračunska sredstva iz razpisa morajo upravičene osebe porabiti v proračunskem letu 2012, najkasneje do 30. 11. 2012, kar je tudi rok za oddajo zahtevkov z dokazili o izvedbi del.

8. RAZPISNI ROK

Razpis se prične 26. 3. 2012 (datum izida Našega časopisa) in zaključí 30. 4. 2012.

9. RAZPISNA DOKUMENTACIJA

Razpisna dokumentacija obsega: besedilo razpisa, prijavnice obrazce za prijavo posameznega projekta in vzorec zahtevanih izjav.

Vlogo za udeležbo na razpisu s prijavnimi obrazci lahko vlagatelji prevzamejo v času uradnih ur v sprejemno-informacijski pisarni Občine Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika. Lahko pa tudi v elektronski obliki na spletni strani Občine Vrhnika, www.vrhnika.si – Razpisi, natečaji in naročila.

10. ODDAJA IN DOSTAVA PREDLOGOV

Vloga mora biti izpolnjena na ustreznih razpisnih obrazcih in mora vsebovati vse obvezne priloge, dokazila in podatke, določene v razpisni dokumentaciji. Vloga mora biti predložena na naslov: OBČINA VRHNIKA, Oddelek za družbene dejavnosti in gospodarstvo, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika, v zapečateni ovojnici z izpisom na prednji strani: »NE ODPIRAJ – RAZPIS SAKRALNI SPOMENIKI 2012«, do vključno 30. 4. 2012 oz. najkasneje ta dan oddana na pošti kot priporočena pošiljka. Na hrbtni strani ovojnice mora biti navedba vlagatelja: naziv in naslov (sedež).

Če posamezni predlagatelj predloži več vlog, mora biti vsaka v svojem, pravilno označenem ovitku!

Za prepozno se šteje vloga, ki ni bila oddana priporočeno na pošto do vključno 30. 4. 2012 oz. do tega dne ni bila predložena na Občini Vrhnika – pisarna št. 22 - tajništvo.

Oddaja vloge pomeni, da se predlagatelj strinja z vsemi pogoji in kriteriji razpisa.

11. PRISTOJNI USLUŽBENCI ZA DAJANJE INFORMACIJ IN POJASNIL:

Informacije in pojasnila lahko zainteresirani dobijo v času uradnih ur Občine Vrhnika, na Oddelku za družbene dejavnosti in gospodarstvo, tel. 01/755-54-20. Vprašanja se lahko posredujejo tudi po elektronski pošti na naslov sabina.tell@vrhnika.si.

12. ODPIRANJE VLOG IN OBVEŠČANJE O IZBORU

Izpolnjevanje pogojev, utemeljenosti prispelih vlog in vrednotenje le-teh bo izvedla komisija, ki jo določí župan Občine Vrhnika. Občina Vrhnika bo predlagatelje o izidu razpisa pisno obvestila v 30 dneh po zaključku razpisa. Na sklep o izboru se vlagatelj lahko v 8 dneh po prejemu pritoži pri županu Občine Vrhnika. Po preteku roka za pritožbe bodo z izbranimi izvajalci sklenjene pogodbe.

Župan
Stojan JAKIN, univ. dipl. inž. grad.

Na podlagi Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 121/91, 441/94, 8/96, 18/98, 36/00, 127/06) Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05-UPB2, 23/08), Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06-UPB3, 91/07, 76/08), Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07-UPB, 76/08), Statuta Občine Vrhnika (Naš časopis, št. 365/09), Statuta Občine Borovnica (Uradni list RS, št. 6/08, 81/09, 84/11, Naš časopis, december 2001) in Statuta Občine Log – Dragomer (Uradni list RS, št. 33/07) je Občinski svet Občine Vrhnika na svoji 10. seji dne 19.1.2012, Občinski svet Občine Borovnica na svoji 10. seji dne 30.1.2012 in Občinski svet Občine Log-Dragomer na svoji 10. seji dne 29.2.2012 sprejel

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Vrhnika

1. člen

V Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Vrhnika (Uradni list RS, št. 48/05, 5/08) se tretji odstavek 11. člena spremeni tako, da se glasi:
»Mandat članov sveta traja štiri leta in začne teči z dnem konstituiranja sveta zavoda, razen članom, ki jih imenujejo ustanoviteljice.«

V 11. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Mandat predstavnikov ustanoviteljic je vezan na mandat občinskega sveta in preneha v roku 90 dni po konstitutivni seji novega občinskega sveta. V tem času mora novi občinski svet imenovati nove predstavnike ustanovitelja. Do izvolitve novih članov dotedanji predstavniki ustanoviteljice opravljajo svojo funkcijo.«
Dosedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

2. člen

Odlok začne veljati, ko ga v enakem besedilu sprejmejo vse občine ustanoviteljice, in sicer petnajsti dan po objavi v uradnem glasilu Naš časopis, uporabljati pa se začne po konstituiranju novega občinskega sveta.

Številka: 007-33/2011

Datum 01.03.2012

Župan
Občine Vrhnika
Stojan Jakin l.r.

Župan
Občine Log – Dragomer
Mladen Sumina l.r.

Župan
Občine Borovnica
Andrej Ocepek l.r.

Na podlagi 57. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09) ter 33. člena Statuta Občine Vrhnika (Naš časopis, št. 365/09) sprejme župan Občine Vrhnika

SKLEP

o začetku priprave sprememb in dopolnitve občinskega lokacijskega načrta za stanovanjsko naselje Gabrče 3 na Vrhniki

1. člen

(ocena stanja in razlogi za pripravo OPPN)

1) Postopek priprave Odloka o spremembah in dopolnitvah občinskega lokacijskega načrta za stanovanjsko naselje Gabrče 3 na Vrhniki (v nadaljevanju: Spremembe in dopolnitve OLN) je podal investitor gradnje stanovanjskega naselja Gabrče 3, podjetje Electa inž-

nering d.o.o., Mestni trg 8 iz Ljubljane.

2) V prostorskih sestavinah dolgoročnega plana Občine Vrhnika za obdobje 1986 do 2000 in srednjeročnega plana Občine Vrhnika za obdobje 1986 do 1990 s spremembami in dopolnitvami (Uradne objave Naš časopis št. 4/87, 13/88, Ur.l. RS, št. 21/90, 41/94, 50/94, 63/96, 70/96, 73/97, 76/98, 69/99, Uradne objave Naš časopis št. 40/01, 272/01, 277/01, 304/04, 319/05; v nadaljevanju prostorski plan Občine Vrhnika) je območje, kjer investitor gradi naselje stanovanjskih objektov v skladu z Odlokom o lokacijskem načrtu za stanovanjsko naselje Gabrče 3 na Vrhniki (Ur.l. RS, št. 29/2007; v nadaljevanju: Odlok o OLN).

3) Investitor želi zgraditi naselje in objekte z ogrevanjem na alternativne obnovljive vire energije. V OLN-ju je predpisana obvezna izgradnja plinovodnega omrežja v naselju brez možnosti izbora ali zamenjave z alternativnimi viri. Ker trenutno naselje v izgradnji ni možno priključiti na mestni plinovod, ker le-ta še ni zgrajen v tem območju, se je investitor odločil za izgradnjo ogrevanja v vsakem objektu posebej brez izgradnje plinovodnega omrežja v celotnem naselju. Spremembe in dopolnitve OLN se bodo večinoma nanašale na določila odloka, ki obravnavajo komunalno in energetska opremljanje naselja ter posameznih objektov.

2. člen

(območje sprememb in dopolnitev OLN)

- Območje Sprememb in dopolnitev OLN je opredeljeno v veljavnem Odloku o OLN.
- Območje urejanja z OPPN se v fazi priprave prostorskega akta lahko spremeni.

3. člen

(način pridobitve strokovnih rešitev)

- Strokovne rešitve za Spremembe in dopolnitve OLN pripravi načrtovalec, ki ga izbere investitor.
- Strokovne rešitve se pripravijo na podlagi:
 - prikaza stanja prostora,
 - prostorskega plana Občine Vrhnika,
 - odloka o splošnih merilih in pogojih prostorsko ureditvenih pogojev za Občino Vrhnika (Ur.l. RS, št. 6/99, NČ, št. 292/03, 323/06),
 - odloka o lokacijskem načrtu za stanovanjsko naselje Gabrče 3 na Vrhniki (Ur.l. RS, št. 29/2007)
- Investicijskih namer investitorja Sprememb in dopolnitev OLN,
 - Smernice nosilcev urejanja prostora.
- Strokovne rešitve za posamezne prostorske ureditve se lahko pripravijo v variantah, ki se jih ovrednoti in medsebojno primerja s prostorskega, okolijskega, funkcionalnega in ekonomskega vidika.

4. člen

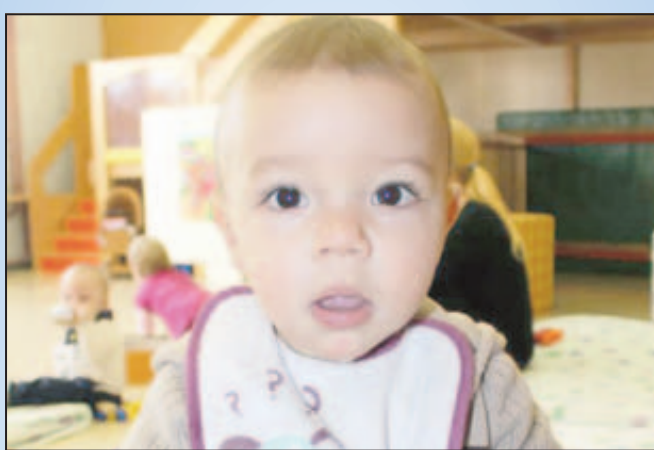
(okvirni roki za pripravo OPPN in njegovih posameznih faz)

- Postopek priprave Sprememb in dopolnitev OLN poteka na podlagi od 57. do 61. člena Zakona o prostorskem načrtovanju in sicer v naslednjih fazah:

FAZA

- osnutek Sprememb in dopolnitev OLN marec 2012
- pridobitev smernic april 2012
- javna razgrnitev in javna obravnavava maj 2012, 15 dni
- priprava stališč do pripomb in predlogov javnosti junij – julij 2012
- priprava predloga Sprememb in dopolnitev OLN julij 2012
- pridobitev mnenj nosilcev urejanja prostora avgust 2012
- priprava usklajenega predloga september 2012
- sprejem OPPN z odlokom in objavo oktober 2012

- Javno naznanilo o javni razgrnitvi in javni obravnavi se posreduje tudi svetu Krajevne skupnosti Vrhnika – Vas.

V borovniški vrtec so v začetku marca sprejeli še 14 malčkov.

Borovniški vrtec je sprejel še 14 malčkov

Borovnica, 1. marec 2012 – Prvi marčevski dan je borovniški vrtec odprl nov oddelek v katerega so sprejeli 14 malčkov starih od 1 do 2 leti. Ti so prostor dobili v že obstoječi igralnici v pritličju. Kombiniran oddelek pa so preselili v zgornje nadstropje, kjer so v igralnico preuredili dvorano v kateri so pred tem gostovali glasbena šola in različna borovniška društva. Rešitev naj bi bila le začasna, jeseni naj bi vnovič oživeli vrtec na Bregu in tako ponovno sprostili dvorano, ki so jo poleg drugih, za rekreacijo uporabljali tudi vrtčevski otroci.

V vrtec je v družbi svojih staršev pristopilo štirinajst malčkov. Kot nam je povedala mamica malega enoletnika so bili pred dvema mesecema še precej negotovi, ker se ni vedelo kako bo z vrtcem na Bregu, zato so bili toliko bolj veseli novice o odpiranju dodatnega oddelka v obstoječem vrtcu. V njem bo tako že devet oddelkov, med živobarvnimi stenami pa se bo smejalo, igralo in družilo že kar 194 otrok.

Sedemnajst otrok, že obstoječega kombiniranega oddelka, pa bo odslej obiskovalo veliko v igralnico preurejeno dvorano, kjer je do sedaj gostovala glasbena šola. Kot je pojasnila pomočnica ravnateljice Marija Oceppek s preureditvijo dvorane

Kombiniran oddelek so preselili v igralnico preurejeno dvorano.

niso imeli veliko dela, saj so jo le na novo opremili s pohištvom in tako v vrtcu pridobili prostor še za 14 otrok. A kot je dodala Oceppekova, so s tem ukrepom izgubili dvorano, ki so jo v vrtcu uporabljali za rekreacijo ter v popoldanskem času glasbena šola in borovniška društva. Ta so prostor za delovanje dobila v šoli, pouk klavirja pa bo do jeseni nemoteno potekal v nadomestnih prostorih v vrtcu.

Preureditev dvorane v igralnico naj bi bila le začasna, do jeseni, ko na občini načrtujejo odprtje novih oddelkov. Načrti občine so, da se obnovi vrtec na Bregu, kjer sta dva oddelka, je pojasnila Slavka Gerdina, direktorica občinske uprave. Oživitve vrtca na Bregu, ki so ga zaradi pomanjkanja otrok zaprli že pred časom, bi bila najhitrejša rešitev. Sicer pa so v Borovnici že lani, zaradi večjega števila otrok, po dolgem času odprli nov vrtčevski oddelek. Zaradi pravega "baby booma" v Borovnici pa bo zasedenost vrtca v prihodnjih letih še večja. Običajno se je namreč letno rodilo okoli štirideset otrok, lani pa že kar 60.

Vesna Erjavec

Spominski dan v luči 70-letnice Gramozne jame

Letos je Občina Borovnica na svoj spominski dan počastila jubilejno, 70. obletnico tragičnih dogodkov v Gramozni jami v Ljubljani. S polaganjem cvetja in vencev ter osrednjo slovesnostjo so se občani poklonili spominu na vse žrtve vojne.

Sedemdeset let je že minilo, odkar so 10. marca 1942 v Gramozni jami v Ljubljani postrelili šestnajst talcev iz borovniške doline. Ta dan ima Občina Borovnica za svoj spominski dan, ko k spominski plošči pred šolo in spomeniku zamolčanim žrtvam pri cerkvi položi cvetje, na kraju samem pa priredi spominsko slovesnost. Ta je potekala na sončno marčevsko soboto popoldne. Udeležba na slovesnosti je bila, recimo temu, solidna, a odločno premajhna za tako pomemben dogodek in okroglo obletnico. Ta pripomba je še posebno namenjena manjkajočim članom občinskega sveta; slovesnosti so se namreč udeležili le trije člani.

Gotovo pa med navzočimi ni bilo človeka, ki ga ob pogledu na

široj naše domovine. Dati nam morajo občutek in zavezo, dolg vsem, ki so žrtvovali svoja življenja za nas, za našo svobodo, za življenje brez tujih okupatorjev in njihovih pomagačev.

Zbiramo se tu, vsako leto na današnji dan, nekateri tudi vmes, za kar se jim posebno zahvaljujem, letos žal le ob podstavku pri spomeniku, vendar za nas ni to mesto nič manj sveto. Nasprotno, še bolj. Še bolj je za nas pomembno tudi brez spomenika, saj spomenik nosimo v srcu in mislih. Obiskovali bomo ta kraj še naprej, tako kot bomo obiskovali grobove Cirila Gabrovška, Ernesta Godca, Antona Miklaviča, Franca Babška, Janeza Žigmana, Vinka in Korla Ogrina, Franca Letonje, Jakoba Krašovca, Martina Tomažina, Franca Vrhovca, Mihaela in Franca Riharja,

Nekateri občani so izrazili pomisleke nad »borovniško enakostjo«, češ, za ene pušelj, za druge venec.

oskrunjeni spomenik talca, ukradeni lani, ne bi zabolelo srce. V tem oziru je bil letošnji dogodek še posebno presunljiv. Obliz na to rano je morda novica z Mestne občine Ljubljana, da restavracija Kalinovega kipa poteka po načrtih in bo kmalu razstavljen v mestnem muzeju, v Gramozni jami pa bo menda že do konca aprila postavljena replika.

K osamljenemu podstavku je bil kljub temu položen lep venec, ob njem so se razvrstili praporščaki zveze borcev NOB in veteranov vojne za Slovenijo, prireditev pa so tokrat popestrili učenci in učenke osnovne šole pod mentorstvom Metke Pristavec Repar. Slišali smo lep recital poezije Filipa Riharja, Otona Župančiča, Iga Grudna ..., na harmoniko pa je zaigral Domen Debevec. Udeležence je pozdravil Franc Drašler, predsednik Društva ZB za vrednote NOB Borovnica, spregovoril pa je tudi g. Novak, ki je okupatorjeve zapore izkusil v istem času kot naši pobiti sokrajani.

Slavnostni nagovor je pripadel borovniškemu županu Andreju Ocepku, ki je poudaril, da »mineva 70 let od tistega – predvsem za prebivalce Bistre, Dola in Borovnice – usodnega dne, ko je italijanski okupator na tem mestu ustrelil 16 naših občanov, obsojenih na smrt v preserskem procesu. Obdolženi so bili napada na železniški most čez Ljubljano, v bližini postaje Preserje, v noči s 4. na 5. december leta 1941. Krivda jim ni bila nikdar dokazana. Vsi so vedeli, da fašisti pošiljajo v smrt nedolžne – izbrali so jih s pomočjo svojih izdajalskih pomagačev –, ki so bili krivi le tega, da se niso slepo pokorili in upognili hrbta.« Tragični dogodek je opisal s pesmijo Otona Župančiča Davi so jih šestnajst, nakar je nadaljeval: »Te smrti, ta življenja, odvzeta na krut način, na tem mestu in še na mnogih mestih širom naše domovine, so prepričale okupatorja, da se naroda, predvsem naroda, kakor je slovenski, ne da pokoriti, ne da zasužnjiti.

Na tem mestu se moramo še bolj kot v vsakdanjem življenju zavedati svoje narodne samobitnosti. V srcih in v dušah nas mora spremljati vedno tudi ta dogodek. Dogodek 10. marca tukaj. In na vse mnoge druge dogodke, druge datume, druge lokacije

Osnovnošolke so pripravile lep recital.

Cvetje so na grobove položili tudi najmlajši.

Antona in Ivana Debevca in Alojzija Palčiča. Kot njihove grobove bomo od letos obiskovali in obiskali tudi grob gospe Vere Hutar. Naše drage Vere, spremljevalke, sopotnice, prijateljice, Vere, ki nas je vpeljala v to, v spomin na te ljudi. Ki je spremljala preserski proces, žrtve, predvsem pa skrb in pomoč svojcem in družinam in nas zaznamovala za celo življenje. Dragi Veri, njej, tu padlim našim Borovničanom in vsem v spomin in poklon – počastimo jih z enominutnim molkom. Čast in slava jim.

Spoštovani, v velikem viharju se drevesa zavedo svojih korenin. V težkih preizkušnjah se človek, tudi narod, zave svoje moči, svoje samobitnosti in na tem mestu se nam to zdi še veliko, veliko bolj pomembno. Nepomembne so tukaj razprave o sedanjih tegobah, o ponarejenih spričevalih, o krivih obljubah, o vseh zadevah. Tu je tisto, kar poraja življenje in kar ohranja narod. To nosimo v spominu, v srcu in ni strahu za našo bodočnost. Hvala vsem za udeležbo.»

Damjan Debevec

Obvestilo o objavi razpisov za leto 2012

Župan Občine Borovnica je dne 13. 3. 2012 objavil tri javne razpise za zbiranje prijav za:

- sofinanciranje programov športa,
- sofinanciranje programov na področju kulture,
- sofinanciranje programov drugih neprofitnih (humanitarnih) organizacij.

Razpisi so objavljeni na spletni strani www.borovnica.si/razpisi. Razpisna dokumentacija je dostopna na istem spletnem naslovu, lahko pa jo dobite tudi na sedežu Občine Borovnica. Rok za prijavo na javni razpis je 13. april 2012 do 12. ure.

Tajnik
Slavka Gerdina

Ob 70. obletnici »preserskega procesa« so položili vence

Borovnica, 9. marec 2012 – Pred 70 leti, 10. marca leta 1942, je pod strelji italijanskih okupatorjev v Gramozni jami padlo šestnajst talcev iz Borovnice in okolice. Njihova življenja so ugasnila potem, ko so jih obsodili v montiranem "preserskem procesu". V počastitev žrtvam te medvojne tragedije, v čast katerih so v Borovnici od leta 1953 na ta dan obeleževali svoj praznik, zdaj pa je ta dan razglašen za spominski dan, je občinska delegacija na predvečer tega tragičnega dogodka obiskala obeležja in položila vence. Naslednji dan so se žrtev spomnili še s komemoracijo v Gramozni jami. (ve)

Pred 70 leti je po nedolžnem umrlo 16 Borovničanov

25. februarja 1942 se je pred vojnim sodiščem II. armade v Ljubljani začel najbolj krvav proces v času italijanske okupacije. Na montiranem procesu je bilo lažno obsojenih 69 naših sovaščanov. Obdolženi so bili, da so v noči med 4. in 5. decembrom 1941 sodelovali pri napadu na železniški most čez Ljubljano v Preserju. 10. marca 1942 je pod streli fašističnih krvočivov v Gramozni jami v Ljubljani umrlo 16 na smrt obsojenih. Prvi del zapisa smo objavili v prejšnji številki, tokrat objavljamo še drugi del.

V zaporih okrožnega sodišča v Ljubljani (povzeto po Vera Hutar: Most, str.83–85)

Izmučeni ljudje so se znašli v velikih čistih in prostornih sobah na Miklošičevi cesti št. 9. Najprej so se umili in uredili. Vsak je dobil svojo slamarico, da je lahko nemoteno spal. Slovenski pazniki so bili prijazni, karabinjerji pa so se držali ob strani. Ob 11. uri so že dobili kosilo.

Zasliševalci na vojaškem vojnem sodišču v Ljubljani so bili večinoma vojaški tožilci - pravniki. Ljudi so zasliševali brez pretepanja in mučenja. Obtožene je zasliševal namestnik državnega tožilca s tolmačem. Ugotovili so, da jih na vojaškem sodišču ne bodo pretepal, zato so zasliševalcu povedali, da njihove izjave na policiji niso resnične, ker so jih morali podpisovati pod pritiskom.

Po nedolžnem obtoženi vaščani so bili prepričani, da samo začasno bivajo v zaporih in da jih bo »pravično« vojaško sodišče izpustilo domov, ko bodo spoznali, da so nedolžni.

Vrhovno poveljstvo oboroženih sil je bilo drugačnega mnenja. V rokah so imeli »krivce« in te morajo kaznovati. Ko so končali z zaslišanjem, ki se pogosto ni ujemalo s policijskim zapisnikom, je šef vojaškega tožilstva, podpolkovnik Enrico Macis, začel sestavljati najkrutejšo obtožnico, kar jih je moglo biti.

Minil je spet en mesec in obtoženci so prejeli obtožnico, datirano 11. februarja 1942, z obvestilom, da je razprava razpisana za 25. februar 1942 na vojaškem vojnem sodišču II. armade, odsek v Ljubljani. Obtoženci so bili zaprepadeni in niso mogli doumeti, kaj pomeni posamezna točka obtožbe. Razmišljali so, kdo jih bo branil pred sodiščem, v katerega so izgubili vsako vero. Razmišljali so, kako naj dobijo branilca, kdo ga bo plačal, ker so bili revni in so bile njihove družine celo brez sredstev za preživetje.

Proces pred italijanskim vojaškim sodiščem (povzeto po Vera Hutar: Most, str.107–124)

Italijani so hoteli prikazati svetu strahotne zločine partizanskega rušenja železniškega mostu v Preserju. V porotni dvorani okrožnega sodišča v Ljubljani so uprizorili kar najbolj veličastno predstavo. Vojaško sodišče jo je pripravilo prav za ta proces.

Na razpravo je 69 obtožencev, vklenjenih na dolgi verigi z lisicami na rokah, privedlo več kot trideset karabinjerjev. Vsak od njih je pazil na dva obtožence. Preden so le-ti vstopili v porotno dvorano, so jih karabinjerji odrešili dolge verige, pustili pa so jim lisice na rokah. Privedli so jih v porotno dvorano in jih razmestili po klopeh. Vkljenjena Antona Miklaviča so pripeljali posebej. Moral se je uvesti v prvo vrsto. Tudi v drugi in tretji vrsti so sedeli obtoženci. Karabinjerji so jim stopili za hrbet v četrti vrsti, da so napravili živo barikado med obtoženci in občinstvom.

Devet branilcev je zasedlo svoja mesta, nato so stražarji dovolili prihod v dvorano vsem, ki so se hoteli udeležiti razprave. Sedeže za obtoženci so zasedli sorodniki obtožencev in drugi ljudje, ki jih je zanimal potek dogodkov na razpravi.

Ob deveti uri je vojaški sodni zbor vstopil v dvorano. Vsi navzoči so morali vstati. Prišlo je pet sodnikov in prevajalec. Proti nedolžnim prebivalcem borovniške doline se je začel najbolj krvav proces, kar jih je bilo v letih 1941–1943 pred italijanskim vojaškim vojnem sodiščem, tako imenovani »preserski proces«.

7. marca 1942 so obtožence še zadnjikrat privedli v porotno dvorano. Policisti so okrepili stražo po vseh hodnikih sodne palače in karabinjerji so jih zelo pazljivo vklepali na dolge verige. Šele pred stranskimi vrati v porotno dvorano so jih rešili verig in jih posamič spuščali v dvorano. Do skrajnosti otopeli in duševno strti so posedli po zatožnih klopeh.

Sodniki so vstopili v porotno dvorano in zasedli svoja mesta. Vsi v dvorani so morali stoje poslušati izrek sodbe, ki jo je krovil sovržnik. Predsednik vojaškega vojnega sodišča polkovnik Roco Terraca je bral ime za imenom z izrekom kazni. Prevajalec Stanislav Draschi je sproti prevajal.

Sodba je bila strašna: 28 obsojenih na smrt, 12 na dosmrtno ječo, 4 na trideset let zaporne kazni, 5 na osem let zaporne kazni, 1 na pet let zaporne kazni, 19 pa jih je bilo oproščenih, med njimi dva mladoletnika, ki sta bila predlagana za sodno poboljševalnico.

V porotni dvorani je zavladovala neizmerna žalost. Sorodniki obsojenih so zajokali in vzdihovali. Na vse navzoče je padla mora. Obsojenci so presenečeni poslušali prevajalca, ki jim je prevajal izrečeno sodbo. Mislili so, da je to nemogoče, da je to pomota, saj ni bil nihče udeležen pri napadu na most.

Proces je bil končan. Strašna sodba je bila izrečena. Ko jo je predsednik vojaškega vojnega sodišča prebral, je vstal in za njim še sodni zbor. Zapustili so dvorano. Vsi sodniki so se zavedali, da so opravili krvavo delo in da so nedolžne ljudi obsodili na smrt. Vedeli so, da je policija iz obtožencev z mučenjem izsilila priznanje, vedeli so, da sta brata Lichtenberg izdajala svoje sovaščane iz sovraštva, vedeli so tudi, da sta italijanska vojaka, ki sta tisto noč stražila na mostu, govorila resnico, da ni bil nihče od obtožencev udeležen pri napadu na most.

Karabinjerji so na smrt obsojene takoj ločili od ostalih in jih začeli vklepali v verige po štiri in štiri, nato pa so jih nagajali iz dvorane. Od takrat tudi slovenski pazniki niso imeli več stika z njimi. Bili so prepuščeni samo fašistom v črnih uniformah.

Po razglasitvi sodbe so tudi odvetniki zapustili sodno dvorano. Hitro so odšli v svoje pisarne sestavljat milostne prošnje za na smrt obsojene varovance.

10. marec 1942 (povzeto po Vera Hutar: Most, str.141–167)

Filip Rihar se je spominjal: »Četrty dan zjutraj ob 5. uri sem zaslišal divje cviljenje zavor štirih kamionov v presledkih po pol ure, ki so se ustavljali pred jetnišnico. Potem so pridrveli v hodnik fašisti in nas klicali iz celic. Fašisti so bili pijani in popolnoma pobesneli, kričali so in tolkli žrtve, ki so jih vklepali v lisice.

Kasneje so se odprla vrata in vstopil je slovenski paznik. Pristopil je k meni in me objel. »Rešen si, je rekel in me odpeljal v skupno sobo. Tam je že bilo nekaj mojih tovarišev, ki so bili pomiloščeni. Nato so prihajali še drugi. Gledali smo se, kot da bi vstali od mrtvih. Začeli smo se preštovati. Bilo nas je enajst. Ostalih šestnajst je moralo v smrt. Nazadnje so pripeljali še Vinka Kržiča, ki je zblaznel. Kasneje sem o tem napisal pesem.«

Ljudje v bližnji in daljni okolici Borovnice so sočustvovali s sorodniki ustreljenih žrtev »preserskega procesa«. Nekateri so celo pisali dnevnike in spomine na tragične dogodke. Ančka Leben Dobrajc je zapisala: »10. marca je sredi dopoldneva v farni cerkvi zazvonil mrtvaški zvon. Zvonil je dolgo, dolgo, saj je oznanal smrt 16 žrtev naše doline. Takrat so slehernemu Borovničanu stopile solze v oči. Stiskali so pesti.«

Tistega dne so bili v Gramozni jami v Ljubljani ustreljeni:

Ciril GABROVŠEK, 26. 6. 1911; Ernest GODEC, 1. 5. 1910; Franc BABŠEK, 1. 10. 1920;

Janez ŽIGMAN, 13. 8. 1921; Vinko OGRIN, 19. 7. 1910; Franc LETONJA, 29. 10. 1910;

Franc KRAŠAVEC, 1. 8. 1913; Anton MIKLAVIČ, 12. 6. 1899; Martin TOMAŽIN, 22. 10. 1917; Franc VRHOVEC, 4. 8. 1920; Mihael RIHAR, 9. 9. 1914; Anton DEBEVEC, 25. 6. 1922;

Franc RIHAR, 10. 10. 1910; Alojz PALČIČ, 6. 9. 1914; Karel OGRIN, 30. 10. 1901;

Ivan DEBEVEC, 27. 7. 1911.

Pokopali so jih na zemljišču ob ljubljanskem pokopališču, ki pa je zdaj del pokopališča in del spominskega parka v sestavi ljubljanskega pokopališča Žale.

Hkrati so bile izrečene daljše ali krajše zaporne kazni drugim obsojencem od skupaj 69. Nekateri so bili kasneje pomiloščeni in so jim kazni skrajšali. S padcem fašizma leta 1943 je bila večina obsojencev osvobojenih. Vrnili so se domov, nekateri so se priključili partizanom (op. p.).

Šestnajstletnega Ivana Pivka in Jožeta Žigmana so sodniki oprostili zaradi mladoletnosti in zaradi pomanjkanja dokazov. Oba sta bila prepričana, da ju bodo fašisti poslali domov. 21. marca 1942 so ju odpeljali v zapor za mladoletne v Italijo. Ivana Pivka so odpeljali v okolico Rima, Žigmana pa na jug Italije.

Občinsko društvo ZB za vrednote NOB
Borovnica

V spomin naši Veri Hutar

Dva dni po 92. rojstnem dnevu se je izteklo življenje Veri Hutar, človeku, ki je bil in bo povezan z našim krajem. Posvečamo ji ta zapis.

Rodila se je 15. februarja 1920 v Trstu. Izhajala je iz revne, a zavedne družine, ki se je kmalu po njenem rojstvu izselila iz Trsta. Najprej v Kamnik, nato v Ljubljano, kjer je končala srednjo šolo.

Med 2. svetovno vojno se je vključila v Osvobodilno fronto. Zaradi izdajstva je bila leto in pol zaprta v italijanskem taborišču.

V letih 1941 in 1942 je službovala pri odvetniku dr. Mironu Bleiweisu - Trsteniškem, ki je med drugim branil tudi deset obtožencev v preserskem procesu pred italijanskim vojaškim vojnem sodiščem v Ljubljani. V odvetniški pisarni je sprejemala stranke, se pogovarjala s svojci obtožencev in zbirala podatke. Pošljala je pooblastila tistim, katerih svojci so prosili za obrambo. Sodoživila je trpljenje žrtev, ko je prepisovala zasliševalne zapisnike in brala izjave obtožencev o mučenju, ki so jih dajali svojemu branilcu. Najbolj grozljiv pa je bil montiran proces, ki se je v letih 1941 in 1942 pred vojaškim vojnem sodiščem v Ljubljani odvijal proti vaščanom borovniške doline. Trajal je 11 dni. S strahom je spremljala dogajanja. Večino tistih dni je preživela v porotni dvorani okrožnega sodišča, kjer so Italijani uprizorili sojenje.

Preserski proces je postal njena življenjska spremljava, njena bolečina. Ko je po 2. svetovni vojni pregledovala spis »preserski proces«, se je porodila misel, da bi opisala medvojne dogodke, kot jih je doživljala obramba proti okupatorju. Odločila se je, da se ta tragedija ne sme pozabiti. Napisala je članke, ki so bili dobro sprejeti. Radio Ljubljana je članek o preserskem procesu leta 1979 objavil v oddaji Še pomnite, tovariši in pozneje, leta 1982, v enaki oddaji še enkrat. Članek Zločin brez primere je leta 1980 objavila revija Borec. Po razgovorih s preživeli obsojenci in prebivalci v borovniški dolini, po novih odkritjih, po iskanju po arhivih Inštituta za novejšo zgodovino v Ljubljani se je počasi dokopala do resnice, zakaj je bilo toliko ljudi aretiranih in zakaj je bilo v tem procesu toliko smrtnih obsodb. Desetletja dolgo je do podrobnosti raziskovala borovniško tragedijo. O tem je leta 1995 izdala knjigo Most. In komu jo je namenila? Ob izidu knjige je povedala, da »Borovničanom oziroma vsem tistim svojim žrtev sodnega umora, ki naj izvedo resnico o takratnih dogodkih, ko so Italijani kar od kraja pobirali ljudi in jih vozili v zapor«. Kaj vse je preštudirala, prebrala, prevedla, pričajo viri na koncu knjige. Zaradi dolgoletnega dela in odnosa do naših ljudi je leta 2007 prejela plaketo Občine Borovnica. Veliko ji je pomenila.

Vsako pisno delo, ki govori o Borovnici in njeni okolici, je dragoceno za naš kraj. Ljudje umirajo, knjiga pa ostane. Tudi Most je večer dokument za vse generacije. Zdašnje in prihodnje bodo ob prebiranju lahko izvedele, kaj se je v nekem zgodovinskem obdobju pri nas dogajalo.

Poleg knjige Most (1995) je izdala še deli Žrtvovana (1998) in Slovenski Rdeči križ (2000). Članke na temo NOB je objavljala v različnih glasilih. Enega od njih je posvetila tudi odvetniku dr. Mironu Bleiweisu - Trsteniškem. Sodelovala je tudi v iniciativnem odboru pri izdaji pesniške zbirke Volterski vzdih.

Z njo sem se večkrat srečala. Spoznala sem jo kot dobrega človeka, ki je imel čut do soljudi. Obsojenim je postala prijateljica, skrbnica in sopotnica; ob najhujših izkušnjah jim je stala ob strani. To pa delajo le veliki ljudje. In tak človek je bila – tudi ona.

Življenje jo je izbrusilo, da je postala odločna, tudi nepopustljiva v svojih načelih. Bila je zavedna Slovenka, a kritična do marsikaterega dogajanja v današnjem času.

Rada je prebirala knjige, veliko je potovala. Znala se je razveseliti tudi drobnih stvari, kot je šopek cvetja, kartica s pozdravi ali voščilo za praznik.

Čprav avtorica ni živela v Borovnici, je bila ves čas tesno povezana z 10. marcem 1942. Dogodek je zaznamoval njeno življenje, nikoli ga ni pozabila. Vsako leto smo se z njo srečevali v Gramozni jami, kjer je skupaj z nami podoživljala borovniško tragedijo. Ob letošnji 70-letnici je bilo drugače. Ni je bilo. In vendar je bila z nami. V naših mislih. Obiskali smo tudi njen grob, ki je nedaleč stran od tistih, s katerimi je med vojno preživljala del svojih dni.

Za Občinsko društvo ZB za vrednote NOB Borovnica
zapisala
Dragica Anastasov

Interju z Antonom Palčičem

»Vsakdo si zasluži grob in spomenik«

Prekop posmrtnih ostankov žrtev iz Krimske jame se s prihodom pomladi počasi pomika v operativno fazo. Resne razprave o potrebnosti tega dejanja pa, razumljivo, še ne ponehavajo. V neki točki sem tako prišel do spoznanja, da morda vse preveč govorimo (in pišemo) tisti, ki se z dilemo prekopa izgubljenega svojca še nismo soočili, vse premalo pa tisti, ki so to trnovo pot že prehodili. Usoda pa je nanese, da je vodja operativne jamarske skupine, ki bo prekop žrtev najverjetneje tudi izvajala, prav eden teh ljudi. Govorim seveda o našem sokrajanu **Antonu Palčiču**. Z njim sem opravil sledeči pogovor.

Pri morebitnem prekopu žrtev iz Krimske jame naj bi vodilno vlogo odigral Jamarski klub Borovnica. Ste za takšen poseg dovolj izurjeni in opremljeni?

»Tega se ni bati. Kdor še ne ve: pred približno desetimi leti je prav Jamarski klub Borovnica organiziral veliko jamarsko odpravo, katere rezultat je deseta najgloblja jama na svetu – Čehi 2, ki je globoka več kot 1.500 metrov. Kar se dela tiče, je jamarski klub zadosten, plus kolegi, s katerimi sodelujemo, to je Jamarsko društvo Rakek.«

Imate kaj izkušenj z dvigom materiala iz jam in brezen?

»Pred leti smo iz Cukalovega brezna izvlekli 12 avtomobilov. Zdaj je sicer baje spet polno. Tisto brezno je globoko 30 metrov, in če smo ven vlačili cele avtomobile, potem tudi z vrečo ali hlodi pri dvigovanju iz Krimske jame ne bo težav.«

Ste borovniški jamarji že kdaj naleteli na brezna s posmrtnimi ostanki ljudi?

»Ja, teh jam je kar veliko. Na Primorskem je recimo Kačna jama s 185 metri vhodne vertikale, na dnu pa so kosti. Logaški jamarji so v 70. oziroma 80. letih vstran pospravili vsaj lobanje. Pod vhodnim breznom je ogromna dvorana, in ko si se spustil noter, si misliš, da hodiš po vejah. Če nisi bil pozoren ... Dejanjsko so bili človeški ostanki. Potem je tu Košava jama, za katero za zdaj ni dokazano, da so v njej ostanki ljudi, ker je noter nametana gora ostankov poginulega goveda, konj in drugega. Brezno je tik ob železniški postaji v Divači in so vanj metali, kar je bilo poginulega. Zakaj so metali ravno tja, ne vem, si pa lahko mislimo. Potem je tu blizu, pri Dobcu, Mihcovo brezno. Tam smo kopali za nadaljevanje in je Rotov Janez – tega ne bom nikoli pozabil – rekel: »Poglej, kako lep prodnik!« Zelo nenavadno je, da bi bil v jami prodnik (okrogel kamen). Ko pa je začel kopati, je za očesno duplino potegnil ven človeško lobanjo.«

V Krimsko jamo ste se borovniški jamarji že spustili?

»Jaz osebno ne, nisem imel te želje, zaradi slovesa, ki ga ima ta jama. So pa bili drugi jamarji: Pero, Joc ... Večina je že bila notri.«

Ti imaš osebno izkušnjo s prekopom svojca iz enega od številnih grobišč.

»Ja, septembra smo imeli v Rakitni simbolni pokop mojega starega očeta po materini stra-

ni, ki je končal v breznu pri Konfinu I. Teta je dala DNK-vzorec, in ko so delali preiskave na ostankih žrtev, so ugotovili, da je dejansko on. Edina zmeda je bila pri imenu, kar pa je logično, saj se je pisal Petelin, v Rakitni pa pravijo

Čiščenje 29-metrskega brezna Treh dimnikov, 12.9.1998. Desno Anton Palčič.

Petjeln. Zato je bil v tistih knjigah zapisan kot Anton Jelen. Ker pa je pisalo, da je bil rojen leta 1913, se je dognalo, da je pravi.

Če si na kratko ogledava zgodovino moje družine, je oče Antona Petelina pred prvo vojno in po njej delal v rudnikih v Ameriki. In z denarjem, ki ga je zaslužil, je od kraljevine Jugoslavije odkupil grunt v Zakotku pri Rakitni. To je pomol nad sotesko Zale, nasproti Sv. Vida. Njega so v prvi italijanski ofenzivi ustrelili fašisti, ko je živino zganjal v skrivališče v grapi. Zatem so še požgali kmetijo. Moj stari oče z družino se je nato preselil k materinemu bratu Borštniku v Rakitno. Za navadne ljudi je bil to res zafrknjen čas. Stara mama mi je vedno pravila: podnevi so prišli Italijani, ponoči pa partizani. Enkrat eni, enkrat drugi, vsak pa je hotel hrano ali karkoli pač. Prišlo je do tega, da sta bila moj stari oče in brat stare mame pri vaški straži v Rakitni. Vedeli pa so že takrat, kaj se dogaja pri Krimski jami. Da so ubili dve sestri iz Pikovnika samo zato, ker ena ni hotela hoditi z nekim partizanom. Po kapitulaciji sta se oba skrivala. Ko je bila razglašena amnestija, je Borštnik dejal staremu očetu, ne bodi neumen, kaj se boš javljal. Anton pa se je šel javit. Zdrav je odšel iz Rakitne, potem pa kot ranjenec končal v breznu.

To je rakiška veja družine, če pa pogledava borovniško, se pravi Palčiče, so bili po miniranju preserskega mostu med tistimi 60 ljudmi, ki so jih aretirali Italijani; tudi moj stari oče Jaka, pa Tone z Laz in Lojz. Tone je končal v internaciji na Rabu, Jaka je bil v Gonarsu, Reniciju; oba sta se leta 1943 vrnila. Lojza pa so kot talca ubili v Gramozni jami. Tone je šel potem

v partizane, naš Jaka je pa ostal doma. Že takrat je bil bolj star.

Težko se zato odločiš, kdo je bil na pravi strani. Takrat ljudje niso imeli ne radia ne televizije, praktično niti časopisa, imeli so samo župnika in politkomisarja. Danes smo vendarle malo bolj informirani, četudi kdaj enostransko. Takrat pa ti ubogi ljudje res niso vedeli kam in je bil kdo po nerodnosti morda na napačni strani.

Stara mama, katere mož je končal v breznu pri Konfinu, ni dobila mrliškega lista vse do leta 1990. Kolikokrat je zanj prosila. Tudi službe ni mogla dobiti. Kot šivilja se je prebijala z občasnim delom v zdravilišču in drugje. Še 30 let po vojni ni imela pravic. Ubili so ji moža, niso ji dali mrliškega lista, nobenega denarja po njem ... ampak ljudje so vseeno zmagali, preživeli so. In če si po vsem tem obdobju, od vojne do leta 1991, ne zaslužiš, da se to že enkrat konča, da se jim le da neko priznanje, čeprav so bili po sili razmer ali po spletu okoliščin na napačni strani ... Jaz še vedno rečem, da je bil upor proti okupaciji pravi, ampak da je bilo pa to mesarjenje brez milosti ... sploh teh debilov, ki so Krimsko jamo sproducirali ...«

Ravno iz Rakitne sem pred kratkim dobil odziv, da je treba Krimsko jamo pustiti pri miru, da se ne sme skruniti grobišča in podobno. Kako ti osebno gledaš na prekopavanje žrtev? Bi, če bi vedel, da je tvoj ded v breznu Konfin, zahteval njegov prekop ali bi ga pustil tam?

»Jaz sem jamar in jame so po svoji naravi lepe in mislim, da vanje ne spadajo človeški ostanki oziroma nikakršni ostanki. Če gledamo čisto s tega vidika, bi morali jame tega razbremeniti. Če gledam po človeški plati, pa mislim, da vsak zasluži grob in na njem ploščo. Najsi bo to za kristjana ali ateista, vsak raje vidi, da je pokopan na neki, recimo tako, »sveti« zemlji. To bi se moralo zgoditi, to bi morali izkopati in tem ljudem dati zadoščenje. Stara mama ni doživela, da bi ji pripeljali moža, no, mama pa je. Je rekla, zdaj pa tudi jaz lahko umrem. Ona ga je nazadnje videla, ko je bila stara 12 let, potem pa vse življenje ni vedela, kaj je z njim ali kje je, in zdaj je stara 79 let.

Ne vem, meni so te debate bolne. Če vprašam mene, bi ukazal vse izkopati in pokopati tja, kamor je treba. Lahko tudi v kostnice ali na posebno pokopališče za ta namen, ampak tako bi moralo biti. Ne pa da so po vsej Sloveniji, kamor stopiš, kosti. Svoji si to zasluži, pa brez politike.«

Se ti zdi, da dejanski, ne le simbolni pokop svojca družino razbremeni nekakšne travme?

»O tem sem prepričan. Mi v družini smo bili vsi zadovoljni, čeprav je bila to samo lesena skrinjica z nožno kostjo, ki so jo uporabili za DNK-preiskavo, drugo pa je ostalo v kostnici v Slovenski Bistrici. Zdaj imamo ime tistega, ki je manjkal, na plošči in vemo, da je tam. Četudi ne v celoti. Ne le simbolno, tam je zdaj prisoten tudi fizično, kot vsi preostali družinski člani.«

Damjan Debevec

Na podlagi 3. člena Odloka o občinskih priznanjih Občine Borovnica (Ur. l. RS, št. 23/07) Občina Borovnica objavlja

**JAVNI RAZPIS
za podelitev občinskih priznanj Občine
Borovnica za leto 2012**

Priznanja, ki jih podeljuje Občina Borovnica, so:

1. naziv častni občan:

Je najvišje priznanje Občine Borovnica. Ima pomen priznanja za življenjsko delo posameznika. Podeljuje se za dosežke na znanstvenem, ekonomskem, kulturnem, razvojnem, vzgojno-izobraževalnem, športnem, naravoslovnem, humanitarnem ali še katerem drugem področju dela posamezniku, ki je s svojim delovanjem tako prispeval k razvoju, ugledu in uveljavitvi Občine Borovnica, da ima to trajen pomen. Naziv častni občan Občine Borovnica se lahko podeli največ enkrat vsake štiri leta.

2. zlata plaketa Občine Borovnica:

Je drugo najvišje občinsko priznanje. Ima pomen zahvale in priznanja za dolgoletno uspešno delo na različnih področjih. Podeljuje se tistim posameznikom, organizacijam in skupinam, ki so na svojih področjih delovanja v daljšem časovnem obdobju dosegli izjemne uspehe in dosežke, kar velja za vsa področja ustvarjalnosti in dela. Podeli se največ dva primeroma na leto.

3. priznanje Občine Borovnica:

Je tretje najvišje občinsko priznanje. Ima pomen priznanja za izredne dosežke v zadnjem letu dni. Podeljuje se tistim posameznikom, organizacijam in skupinam, ki so na svojih področjih delovanja v obdobju zadnjega leta dosegli izjemne uspehe in dosežke, kar velja za vsa področja ustvarjalnosti in dela. Ima značaj spodbude prejemnikom za takšno nadaljnje tvorno delo, ki ima poseben pomen za razvoj in napredek Občine Borovnica. Podeli se največ v dveh primerih na leto.

Kandidate za priznanja občine lahko predlagajo občani, posamezniki ali skupine občanov in organizacije. **Upoštevani bodo predlogi, ki bodo na Občini Borovnica prispeli vključno do 16. 4. 2012 do 12. ure.** Predloge posredujte v pisni obliki na obrazcu, ki ga dobite na Občini Borovnica ali spletni strani Občine Borovnica. Seznam dosedanjih dobitnikov je objavljen v rubriki arhiv. Predlagatelj in kandidat za priznanje ne more biti ena in ista oseba.

O podelitvi priznanj odloča občinski svet na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Slovesna podelitev priznanj bo ob občinskem prazniku.

Številka: 094/0001/2007-23

Datum: 12. 3. 2012

OBČINA BOROVNICA

OBČINSKI SVET

KOMISIJA ZA MANDATNA
VPRAŠANJA, VOLITVE IN IMENOVANJA
Francišek Volek l. r.

Prejeli smo

Lepota Barja – ali res?

V zadnjem času je postalo naše Ljubljansko barje pravi medijski lepoteč. Pa je res? Po priloženi fotografiji temu pač ne moremo pritrditi. Že res, da ta ravnica v sebi skriva čudovite naravne prizore, tako da je resnično vir pozitivne energije in se je v njenem okolju mogoče sprostiti kot le malo kje. Ko pa pohajkujemo po tem koščku naše deželice, pa ni prvič, da se pogled ustavi na kupu smeti, ki še »polepša« že tako na mnogih mestih uničene naravne lepote. Pa se ob tem ne postavlja vprašanje samo lepote narave, ampak je zelo vprašljiva tudi onesnaženost okolja in tudi samega vodnega vira, ki je za nas, prebivalce te ravnice, še kako

pomemben. Tudi krma za živino je vprašljiva, razen če ni po »novih receptih« razpadel papir in so PVC-vreče približek k njihovi prehrani. Priložena fotografija prikazuje odpadno embalažo (cementne vreče in podobno ...), ki so jo morali do tega »skladišča« pripeljati vsaj s traktorsko prikolico. Ne vem, kaj bo rekel lastnik tega travnika, razen če ni kar sam pripeljal embalaže na to skladišče. Je pa res, da je lastnik onesnaženega zemljišča tudi po zakonu dolžan to sam pospraviti. No, vsaj upam, da bo pospravil kar sam za sabo, namesto da bi nesnarjal tako odpeljati tja, kamor spada. Tudi ogled kakega inšpektorja ne bi bil odveč, saj je lokacija je dokaj blizu glavne ceste Borovnica-Podpeč in je na sami občinski meji.

Franc Klančar

**Zbor krajanov
Dol - Laze**

Krajane Dola in Laz vabimo na zbor krajanov, ki bo v **soboto, 31. marca 2012, ob 18. uri v Domu krajanov Dol - Laze.**

Dnevni red:

1. Presek stanja pri izvedbi projekta kanalizacije Dola in Laz ter nadaljevanje projekta
2. Razno

Vabljeni!

Vaški odbor Dol - Laze

**Na Dolu smo obeležili 8. marec,
dan žena**

Društvo dolanskih fantov – DFV je organiziralo, da se je 8. marca na dan žena zbralo veliko deklet in žena v domu krajanov Dol - Laze. Sprva je predsednik društva Janez Čerin vse prijetno nagovoril. Nato so mladi fantje vsaki ženski podarili prelep rdeč nagelj. Poskrbljeno je bilo tudi za majhen prigrizek. Glasbeni program so izvajali Slavčki iz Kužnice in mladi dolanski harmonikarji Domen Čerin, Damjan Čepin in Klemen Grmek. Druženje je potekalo v prijetnem klepetu in v plesnem ritmu. Kako malo zadostuje, da smo veseli in se zabavamo.

Andraž Stevanovski

Knjižni prvenec: Borovnica v vojni 1991

Ob 20. obletnici samostojnosti je luč sveta ugledala monografija *Krajevna skupnost Borovnica v vojni leta 1991*. Delo skozi arhivske dokumente in osebna pričevanja avtorjev prvič razkriva delovanje Civilne obrambe na območju tedanje krajevne skupnosti v času pred slovensko osamosvojitveno vojno in med njo.

Knjižni prvenec, ki je ob finančni pomoči občine izšel junija lani, na 120-ih straneh v sliki in besedi predstavlja organizacijo in delovanje Civilne obrambe oz. Kriznega štaba Krajevne skupnosti Borovnica v obdobju tik pred osamosvojitveno vojno ter v samem vojnem času. Avtorji knjige, še živeči člani kriznega štaba, pod uredništvom Petra Palčiča, v dvanajstih poglavjih kronološko, skozi uradne dokumente in osebna pričevanja, obdelajo obdobje od ažuriranja obrambnih dokumentov v letu 1990 pa vse do 16. julija 1991, ko so se končale vojne aktivnosti. Pri tem so omejeni na delovanje samega kriznega štaba in civilne obrambe, delovanje struktur Teritorialne obrambe in Policije pa omenjajo zgolj za razumevanje širšega konteksta dogajanja.

Pa se malce sprehodimo po vsebini knjige. Predgovor je napisal župan Andrej Ocepek, čemur sledi krajši povzetek vsebine v slovenščini in angleščini. Bralca popelje v knjigo tudi znameniti nagovor nekdanjega predsednika KS Borovnica Franca Drašlerja s proslave v Brezovici pri Borovnici, 25. 6. 2009: »Borovničani smo bili takrat enotni in Borovničani smo takrat svojo nalogo opravili z odliko.« Tako bi na kratko lahko povzeli vse dogajanje, ki je zatem popisano v posameznih poglavjih, začenši z dokumenti organizacije in delovanja KS Borovnica v vojni pred letom 1991, ki bralca popelje skozi načrte in organiziranost KS na področju obrambnih struktur, od sestave kriznega štaba do izvedbe splošne mobilizacije. V primeru izrednih razmer je ta civilna struktura upravljala tudi z oboroženo enoto Narodne zaščite. V letih 1990/91 so načrte ažurirali s poudarkom na mobilizaciji in kurirski mreži, čemur sledi poglavje o aktivnostih maja 1991. 30. maja so prvič mobilizirali Borovniško četo (v dokumentih samostojna četa TO Laze) oz. legendarne Čivave. Ko so se mobilizirali drugi, je bilo to že na predvečer vojne, temu pa sledi poglavje o razglasitvi samostojnosti Repu-

čih po vsej državi odločno in dokončno nagnila v korist slovenskih oboroženih sil. 29. junija je bila na sedežu KS in v skladišču izobešena nova, slovenska zastava. 1. julija so pripadniki Morisa preprečili domnevno miniranje Dolinskega mostu, streljanje pa je nastalo v samem centru Borovnice. 2. julija so letala JLA napadla barikade na Vrhnikih, borovniško skladišče pa sta preletavala dva helikopterja. Potekalo je tudi vračanje odtujenega orožja iz skladišča. Do 15. julija se je nato predvsem organizirano praznilo skladišče pod Strmecem. V naslednjih poglavjih je naštet, kateri posamezniki in organizacije so največ prispevali k uspešnemu delovanju enot TO, kdo je prejel posebna priznanja in spominske znake in kje so zdaj tedanji akterji. Precejšen del knjige je namenjen obletnim proslavam v Brezovici pri Borovnici in slikovnim prilogam (fotografijam praznjenja skladišča in ključnih dokumentov). Vsebina knjige je še veliko pestrejša in bolj zanimiva, a za to jo boste pač morali kupiti.

Knjiga ugleda luč sveta

Knjižni prvenec *Krajevna skupnost Borovnica v vojni leta 1991* je bil javnosti predstavljen ob proslavi dneva državnosti, 25. junija 2011, natanko 20 let po ključnih osamosvojitvenih dogodkih. Knjigi sta dala popotnico akterja tedanjih dogodkov Nikolaj Stražišar ter Franc Drašler z besedami, da je vse, kar so zapisali, zato, da se ne bi pozabilo ali celo potvarjalo prelomnih zgodovinskih dogodkov. Nekakšna gonilna sila projekta, Peter Palčič, ki je za zasluge pri izdaji knjige prejel tudi bronasto plaketo ZVVS, pa je povedal: »Preprosto rečeno si Borovničani to knjigo zaslužimo. Zaslužimo jo za vse, kar smo pred 20 leti dobrega storili za samostojno Slovenijo. Prispevali pa smo ogromno. Borovničani smo prispevali več, kot danes kdo verjame, prispevali smo več, kot danes kdo prizna. Kot je bilo že rečeno, smo svojo nalogo takrat opr-

avili z odliko. Če tega ne bi znali dovolj samozavestno zapisati sami, tega prav gotovo ne bi storil nihče drug. In prav zato je tu ta knjiga.«

Ob tej priložnosti so se z obdarovanjem svojeve spomnili tudi preminulih članov kriznega štaba, Andreja Hrovatina (načelnik Narodne zaščite) in Marjana Kermavnerja (odgovoren za pozivni sistem in mobilizacijo).

»Saj če si tu doma, potem težko delaš drugače, kot smo delali. Ali smo bili namensko tako izbrani ali smo se namensko tako zbrali, to zdaj težko rečem. Ampak tudi če bi bil kdo, ki bi odstopal od te ideje, bi ga v tistem času večina stodstotno izločila. V Sloveniji je bilo takrat toliko energije, volje, da ni moglo biti drugače, kot je izpadlo.«

»Z ISAF-a mi je ostal nek, tudi zelo življenjski izrek: »Logistic – no problems, just solutions.« (Logistika – ni težav, samo rešitve)»

Če dogajanje preneša na leta 1991, potem prav knjiga KS Borovnica v vojni leta 1991 priča o tem, da mi nismo pozabili na logistiko, nasprotnik pa je. Zato smo mi zmagali, oni pa ne.

»Delno bi se s tem mogoče strinjal, ampak leta 1991 je bil prisoten nek drug moment. Da ta, nam nasprotna vojska, sama ni vedela, kaj hoče. Oziroma, oni niso bili usposobljeni za to. Bili so usposobljeni za boj proti zunanemu sovražniku. Tu pa so bili vrženi v kolesje, ko se je vedelo, da ga ne bodo obvladali.«

Si kot upravitelj obrambnih načrtov dobil kdaj občutek, da so bili pripravljene z namenom, da se republika nekoč osamosvoji?

»Zdaj, ko se oziramo na pretekle dogodke, jih lahko razumemo tako ali drugače. Ali še bolj po domače – kakor hočeš. Saj so tudi Stanetu Kavčiču zelo očitali, ko se je ustanavljala Teritorialna obramba, češ ali se boste osamosvojili. Tito ga je na Brionih dobesedno vprašal: »Ali se boste osamosvojili?« Če bi mislil, da se bomo, potem mu tega ne bi pustil. Hočem reči, da so bile stvari, ne bom rekel, da tako napeljene, so pa to omogočile. Če si znal to stvar izrabiti, je bilo zakonsko, ne le organizacijsko, omogočeno.«

V pogovorih z veterani sem dobil občutek, da se je pri sestavi enot in štabov gledalo tudi na osebne preference do samostojne države.

»Saj če si tu doma, potem težko delaš drugače, kot smo delali. Ali smo bili namensko tako izbrani ali smo se namensko tako zbrali, to zdaj težko rečem. Ampak tudi če bi bil kdo, ki bi odstopal od te ideje, bi ga v tistem času večina stodstotno izločila. V Sloveniji je bilo takrat toliko energije, volje, da ni moglo biti drugače, kot je izpadlo.«

Ob izidu knjige si omenil, da bo treba ob morebitnem ponatisu še kaj dodati. Se je v tem času pojavilo še katero pričevanje, dokument, nova dejstva ...?

»Ne. Jaz vem za eno tehnično napako, ki je ne izdam. Kdor jo bo videl, jo bo videl. Sem pa mogoče po krivici izpustil eno ime, ki ni omenjeno v virih.«

Torej lahko rečemo, da knjiga zaobjema celotno dogajanje v tistem času v naši dolini?

»Za tem stojimo. Lahko se je kje kaj zgodilo mimo naše vednosti, pa zato to ni notri, ampak tisto, kar smo mi koordinirali, kar smo mi imeli v rokah, pa zagotovo piše. Govorim o pomembnejših dogodkih. Kakšna malenkost je lahko tudi izpuščena. Bile so situacije, ko so se dogajale dve ali tri zadeve sočasno. Lahko se zgodi, da je tudi kakšna luknja.«

Mi lahko poveš, zakaj bi morala vsaka hiša v tej dolini imeti vsaj en izvod te knjige?

»Zakaj? Ker je bila Borovnica tedaj zelo slozna. Ker se tedaj nismo delili. Ko si takrat nekomu rekel, da naredi to in tisto, je to naredil. Celotno ljudje, ki bi me, glede na leta, lahko pošiljali po cigarete, so me ubogali. Ko smo nabirali ljudi za delovno enoto, jih je bilo vedno dovolj. Še posebej tistih prvih nekaj dni, ko smo jih klicali brez pozivov in na telefon. Ko si nekomu rekel, naj pripelje deset ljudi, jih je pripeljal 15. Ali bi morala vsaka hiša to knjigo imeti? Vsaka hiša si zasluži, da ima to knjigo. Mogoče kaj v njej komu ni všeč, ampak glavnina je namenjena Borovničanom kot Borovničanom.«

Damjan Debevec

Peter Palčič je za dobro opravljeno delo prejel bronasto plaketo ZVVS.

Pri nastajanju knjige je bolj ali manj sodelovala celotna ekipa tedanjega štaba. Lahko ne vključite širšega kroga ljudi štejemo kot slabost knjige?

»Mi smo vključili vse, s katerimi smo delali. Odločili smo se celo, da ne bomo vnašali v knjigo dogodkov iz pristojnosti teritorialne obrambe, čeprav smo z Bogom Žerjavom in Rokom Hrovatinom precej delali skupaj, in smo vnesli le tiste osnovne stvari, ki morajo biti notri za razumevanje takratne situacije. Vključili smo tudi Boža Pavčiča (lovci), zdravnico Marijo Munda... Nismo pa šli preveč na široko, da bi vključili prav vsakogar, saj morajo biti meje, ker potem narediš krivico tistim, ki jih ne vključiš. Vključili smo tisti del, kjer smo največ pomagali TO, ker smo se strinjali, da je prav, da se to napiše. Smo pa imeli počasi že težave, kje nehati, ali tudi tistega vpisati, ki je enkrat dal pivo – karikirano rečeno. Je pa res, da vsak, ki je kaj naredil, je to naredil z voljo, in si zato zasluži biti omenjen.«

Ob izidu knjige si omenil, da bo treba ob morebitnem ponatisu še kaj dodati. Se je v tem času pojavilo še katero pričevanje, dokument, nova dejstva ...?

»Ne. Jaz vem za eno tehnično napako, ki je ne izdam. Kdor jo bo videl, jo bo videl. Sem pa mogoče po krivici izpustil eno ime, ki ni omenjeno v virih.«

Torej lahko rečemo, da knjiga zaobjema celotno dogajanje v tistem času v naši dolini?

»Za tem stojimo. Lahko se je kje kaj zgodilo mimo naše vednosti, pa zato to ni notri, ampak tisto, kar smo mi koordinirali, kar smo mi imeli v rokah, pa zagotovo piše. Govorim o pomembnejših dogodkih. Kakšna malenkost je lahko tudi izpuščena. Bile so situacije, ko so se dogajale dve ali tri zadeve sočasno. Lahko se zgodi, da je tudi kakšna luknja.«

Mi lahko poveš, zakaj bi morala vsaka hiša v tej dolini imeti vsaj en izvod te knjige?

»Zakaj? Ker je bila Borovnica tedaj zelo slozna. Ker se tedaj nismo delili. Ko si takrat nekomu rekel, da naredi to in tisto, je to naredil. Celotno ljudje, ki bi me, glede na leta, lahko pošiljali po cigarete, so me ubogali. Ko smo nabirali ljudi za delovno enoto, jih je bilo vedno dovolj. Še posebej tistih prvih nekaj dni, ko smo jih klicali brez pozivov in na telefon. Ko si nekomu rekel, naj pripelje deset ljudi, jih je pripeljal 15. Ali bi morala vsaka hiša to knjigo imeti? Vsaka hiša si zasluži, da ima to knjigo. Mogoče kaj v njej komu ni všeč, ampak glavnina je namenjena Borovničanom kot Borovničanom.«

Damjan Debevec

Avtorji knjige pri delu: Franc Debevec, Peter Palčič, Franc Drašler, Franc Mevec in Niko Stražišar

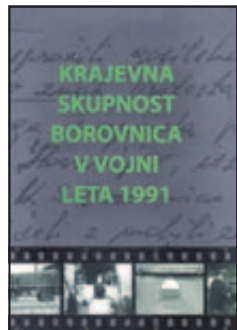
blike Slovenije in oblikovanju Kriznega štaba KS Borovnica 27. junija 1991, ko je JLA izvedla agresijo na mlado državo. Na čelo aktivnosti Civilne obrambe je stopil Franc Drašler, štab pa se je nemudoma povezal z OLO, TO in enoto Morisa. Prvič so zatulile sirene, potekale so aktivnosti za blokado skladišča pod Strmecem, poleg tega pa vsi ukrepi za nemoteno preskrbo prebivalstva in njihovo varnost. V Borovnici se je prava vojna začela z zavzetjem vojaškega skladišča pod Strmecem v poglavju, ki zajema obdobje od 28. junija do 7. julija. Zavzetje skladišča je z izjemno taktiko in brez žrtve izpeljal poročnik Rok Hrovatin, poveljnik 2. izvidniškega voda Moris. Sočasno so že vzpostavljali blokade dovoznih cest z enotami TO, NZ in lovcev. Začelo se je organizirano (deloma tudi neorganizirano) praznjenje skladišča, v katero so krajani v naslednjih dneh vložili od 6 do 8 tisoč delovnih ur. Z orožjem in strelivom iz tega skladišča se je tehtnica na bojiš-

vili z odliko. Če tega ne bi znali dovolj samozavestno zapisati sami, tega prav gotovo ne bi storil nihče drug. In prav zato je tu ta knjiga.«

Ob tej priložnosti so se z obdarovanjem svojeve spomnili tudi preminulih članov kriznega štaba, Andreja Hrovatina (načelnik Narodne zaščite) in Marjana Kermavnerja (odgovoren za pozivni sistem in mobilizacijo).

Vsaka hiša si zasluži, da ima to knjigo

Pol leta po izidu knjige, ki še zdalec ni bila deležna takšne medijske pozornosti, kot bi si jo zaslužila, sem se o tem pogovarjal s Petrom Palčičem, soavtorjem in leta 1991 upraviteljem obrambnega načrta v Krajevni skupnosti Borovnica. Pred začetkom te dolžnosti, leta 1986, je opravljal vojaško dolžnost v 1. oklepni brigadi na Vrhnikih in do leta 1990 dosegel čin »kapetana I. klase«. Po osamosvojitveni vojni ga je leta 1992 v vojaške vrste znova potegnil pokojni

Monografijo *Krajevna skupnost Borovnica v vojni leta 1991* lahko v času uradnih ur kupite na sedežu Občine Borovnica, Paplerjeva ulica 22. Cena je 10 evrov.

DNEVI BIOBRAZDE

od 16. do 21. APRILA 2012

V trgovini Biobrazda - Dragomer

Projekt Comenius na OŠ dr. Ivana Korošca Borovnica

Bližamo se vrhuncu sodelovanja Comenius v letošnjem šolskem letu, to je obiskom učiteljev in učencev iz partnerskih šol v Romuniji, Španiji in Turčiji. V ta namen krepimo prijateljske vezi prek elektronske pošte, pri čemer smo se že doobra poučili o življenju šolarjev v omenjenih državah, njihovih navadah in običajih. Ugotovili smo, da smo si precej podobni, če ne po šolski opremi, pa zagotovo po ljubezni do glasbe, športa in dobre hrane. To je tisto, kar nam je skupno. Izmenjali smo si pisemca, v katerih so se učenci predstavili drug drugemu. Pred obiskom v marcu pa se nameravamo naučiti še nekaj tipičnih besed v vseh treh jezikih in obratno, da bo srečanje še toliko zanimivejše.

Temperature so se dvignile in klopi zapuščajo zimsko bivališče.

Posekati in pospraviti je bilo treba kar precej grmovja in trnja.

Začetek letne sezone v Peklu

Soteska Pekel je od sobote, 10. marca 2012, tudi »uradno odprta« za obiskovalce, pohodnike, izletnike in vse, ki želijo v tem čudovitem koncu borovniške doline poiskati svoj mir med šumenjem brzic in hrumenjem slapov.

Zadnje priprave na letno sezono je opravilo Turistično društvo Borovnica, ki je sobotno dopoldne namenilo delovni akciji v okolici mlina in parkirišča v Peklu. Prostovoljci so se najprej lotili čiščenja zapuščene slabše vzgojenih obiskovalcev Pekla, nakar so očistili strugo poleg mlina in okolico parkirišča. Zaščitnega premeta je bila potrebna bližnja ograja. Svoje zimsko zatočišče so zapustile klopi, ki zdaj že čakajo na svojih običajnih mestih na utrujene popotnike in uživalce »peklenskega miru«. Vrhunec sobotne akcije je bil slavnostni zagon mlinskega kolesa, ki zdaj že veselo »ropoče«.

Ograja je prav hlepela po sveži barvi.

Skozi leto bo sicer v Peklu še precej podobnih delovnih akcij, povezanih z zamenjavo oz. popravilom mostov, utrjevanjem in zavarovanjem odsekov poti, postavitvami oglasne vitrine ipd. Ali kot je v soboto rekel predsednik TD Borovnica **Uroš Jelovšek**: »Cele Borovnice ne moremo izboljšati, ampak tale kotiček bomo pa uredili vrhunsko.« **Damjan Debevec**

Brezovski gasilci menjajo vozni park

Za »kačanskimi« gasilci je po poročilih, ki so jih podali 10. marca na svojem občnem zboru, več kot le delovno in uspešno leto. Po raznih gasilskih tekmovanjih so v lanskem letu, kot kaže, nabrali kar šest zlatih odličij, pet srebrnih in še šest bronastih. Fantastični uspehi so jih tokrat pripeljali celo na državno tekmovanje, letos pa bodo ponovno branili prehodni pokal Rudolfa Maistra, kjer jim manjka le še ena zmaga in veliki pokal bo dokončno ostal v društvenih vitrinah. Že drugi v zgodovini. Predsednik PGD Brezovica pri Borovnici **Jože Drašler** je seveda neznansko ponosen in vesel uspehov svojega članstva, še posebej podmladka, se pa bojda že praska po zatilju in jemlje mere, kje v domu bi namestili še eno vitrino za preštevilne priborjene plakete, medalje in pokale. Seveda pa ni vse v tekmovanjih. Iz poročil, ki sta jih podala s poveljnikom **Jožetom Pristavcem**, se vidi, da so se uspešno udeleževali na kulturnem področju (prireditve za dan žena in materinski dan, Florjanova maša, obletnica zavzetja skladišča, veselica), se izobraževali (»hot fire«, strojnik), adaptirali prostore, se udeleževali vaj, gostili borovniški vrtec, otrokom zagotovili letovanje v Savudriji, opravka pa so imeli tudi z nesrečami. V maju so na več mestih gasili požare ob železniški progi, sodelovali pa so tudi v nesrečni iskalni akciji za pok. Ivanom Stražišarjem. V letošnjem letu ob ne preveč obilnem proračunu (zaenkrat manj kot dva tisočaka evrov) načrtujejo prevzem gasilskega vozila za prevoz moštva (GVM-1), za nakup katerega je občinski svet zagotovil 20.000 EUR, spremembe bodo doletele tudi dom sam (selitev peči centralne kurjave, nov dimnik, vitrine), izvedli in udeležili se bodo istih prireditev kot lani, kot tudi vseh vaj in seveda tekmovanj. Pohvale nad delom društva s strani poveljnika

Bo predsednik Jože Drašler pokal Rudolfa Maistra pripeljal domov že z novim vozilom?

GZ Vrhnika Vinka Keršmanca, župana Andreja Ocepka in predstavnikov sorodnih društev niso izostale. Sledil pa je še najprijetnejši del večera – podelitev priznanj in povišanj. Tečaj strojnika so opravili: Ciril Trček, Dejan Turšič, Jure Verbič, Žan Korošec, Kristjan Košir in Andrej Jereb. V čin gasilca sta napredovala Jure Verbič in Kristjan Košir, v čin višjega gasilca pa: Anton Brancelj, Jana Verhovec Meden, Bernardka Trček, Jure Škrbec, Rok Suhadolc, Judita Stražišar, Štefka Petrovčič, Robert Petrovčič, Irena Medle, Štefan Kržič, Andreja Korošec, Franja Jereb. Priznanje za dolgoletno delo in sicer za 10 let so prejeli: Urša Debevec, Klara Japelj, Robert Petrovčič, Ana Pristavec, Maruša Škrbec in Zala Verhovec; za 20 let pa Miha Korošec, Danilo Furlan in Anton Šuštaršič.

Damjan Debevec
Foto: I.T.

Najboljše od borovniških pevskih zborov

Borovniški pevski zbori se po tradiciji enkrat letno zberejo pod isto streho in domači publiki pokažejo, da ostajajo zvesti bogati pevski tradiciji, ki tod prebiva že stoletja. Botrice tokratne revije, ki je potekala 12. marca, so bile pevke ženskega pevskega zbora Tonja. Sola je

na tokratni reviji pokazala kar tri zборе. Glasbeno pripravljavnico najmlajših vodi zborovodkinja **Barbara Skopec Černigoj**, zapeli pa so slovenski ljudski *Vremenska poročila* ter *Zajček* in *Slosar-Fritzovo Dimnikar*. Sledil pa jim je otroški pevski zbor osnovne šole dr. Ivana Korošca, ki je pod

vodstvom **Tine Vahčič** in ob klavirski spremljavi **Polone Gabriel** zapel ljudsko *Petelinček je na goro šel*, brazilsko *Ullice Ria* in *Hardovo Bingo*. Vahčičeva vodi tudi mladinski pevski zbor OŠ dr. Ivana Korošca, ki je doživeto, ob spremljavi afriških bobnov, zapel *Hambani kahle*, zatem *Estes-Holdeerjevo Sing, Sing* ter cikel pesmi iz muzikla *»Moje pesmi, moje sanje«*. Župnijo je kvalitetno zastopal cerkveni otroški pevski zbor sv. Marjete zborovodkinje **Valerije Rot** in ob glasbeni spremljavi **Anamarije Rot**. Zapeli so nabožne *Naj usta otrok, Bog je ljubezen* in *Mariji*. Kot najstarejše udeležence so nastopile pevke ženskega pevskega zbora Barjanke pod taktirko **Rudija Cerka** z ljudskimi *Lep je vrtec, Lepa ura, sonce sije* in *Dečva pa v hartlcu*. Moški pevski zbor *Štinglc* je tokrat prvič, in za marsikoga povsem presenetljivo, nastopil z novim zborovodjem – **Albinom Koširjem**. Zapete *Jenkova Jadransko morje*, *Slomškova Večernica* in narodna *Sinoči sem na vasi bil*, so pokazale, da zbor nadaljuje po lepo uhojeni poti. Iz logov *Štinglca* ta večer še ni bilo konca presenečenjem, saj je prvič nastopil Kvartet **ŠKRiP**, ki so ga sestavili pevci *Švigelj, Košir, Rot* in *Palčič*. Njihov izbor: *Pihlja, Jerebova Pismence* in ljudska *Kaj ti je deklica*. Prav za konec so nam ostale še pevke ženskega pevskega zbora Tonja z njihovim zborovodjem **Jako Jerino**, ki so za krono večera izbrale repertoar ljudskih še, še en krajcarček mam ter *Še kirklo prodala bom*, *Domjanić-Paljetakovo Fala* in angleško narodno *Hail holy queen*, ob klavirski spremljavi **Taje Levstik**. Dobro obiskani pevski večer je domiselno povezovala **Marjetka Balkovec Debevec**, ki je vsebino zajemala tako iz pevskega izročila na nacionalni ravni (Anton Martin Slomšek) kot tudi bogate lokalne pevske zgodovine, začeniši z učiteljema Belarjem in Žirovnikom.

Damjan Debevec

Otroški pevski zbor osnovne šole dr. Ivana Korošca

Cerkveni otroški pevski zbor sv. Marjete

PGD Breg-Pako vstopa v 90. leto delovanja

Prostovoljno gasilsko društvo Breg-Pako vstopa v deveto desetletje delovanja s krepitvijo gasilskih vrst, obnovljenim gasilnim domom ter odločenostjo nabaviti novo gasilsko vozilo. Nakup slednjega so jim lani prekrizali kriteriji Gasilske zveze Slovenije, ki so za neprimerno označili želeno gasilsko vozilo iz Nemčije. Po besedah predsednika **Janka Smoleta** na občnem zboru društva, 2. marca letos, si bodo prizadevali, da bo nakup vozila izveden letos, za kar so tudi rezervirana sredstva v občinskem proračunu. Zagotovilo jim bo pri tem prav prišlo tudi dobrih 25.000 EUR lastnih prihranjenih sredstev. Društvo se je sicer v lanskem letu udeležilo številnih proslav in srečanj, varovalo prireditve občinskega praznika in postavilo mlajčke, obnovili so oder v dvorani, izdali jubilejne koledarčke z voz-

Gasilec Anton Juha (drugi z desne) z društvom deli okrogli, 90. jubilej.

nimi redi ter navadne koledarje, sestavili so ekipo za sesalni vod in na izobraževanje za gasilce poslali nove člane. Občino pa so opozorili na potrebnost postavitve hidrantov v Trnovem in na Bregu pri Šviglju. Poveljnik **Niko Smole** je poročal, da so bolj kot požare skozi leto premagovali sršenja gnezda. 12. julija so šli v akcijo, saj je zagorela smola v reaktorju v Fenolitu, a jih je ustavil vratar, češ, da je vse pod nadzorom. Članska A ekipa se je udeleževala tekmovanj, sodelovali pa so tudi na vseh gasilskih vajah. V tekočem letu načrtujejo, kot že omenjeno, nakup gasilskega vozila, izobraževanje članov, jeseni pa večjo proslavo ob 90-letnici društva. 90 let je sicer že pred kratkim praznoval gasilec **Anton Juha**, na kar so se z gledno spomnili tudi v vodstvu društva. Prav tako jubilejno, 60-letnico delovanja v društvu, pa je obeležil **Franc Svete**, za kar je prejel posebno priznanje. Čestitke k »preporodu« društva so na zboru izrekli vsi prisotni gostje, od poveljnika GZ Vrhnika **Vinka Keršmanca** do župana **Andreja Ocepka** in predstavnikov okoliških sorodnih društev.

Damjan Debevec

V prvem letu izpeljanih 22 projektov

Dvaindvajset izvedenih projektov oziroma akcij je izkupiček Turističnega društva Borovnica v prvem letu predsedovanja **Uroša Jelovška**. Na občnem zboru, ki ga je imelo društvo 24. februarja letos, so daleč največ časa posvetili ravno realiziranemu planu za leto 2011.

Tako so lani v Peklu uredili mlin, namestili popravljeno mlinško kolo in oviro za vozila, obnovili informativne table ter sodelovali s PD Borovnica pri urejanju poti skozi sotesko. Uspešno so izvedli spomladansko čistilno akcijo, tradicionalna srečanja na Župenci 1. maja, na Pokojišču za štefanovo ter na Molkovem trgu zadnji dan v letu. Udeležili so se sejma v Dolu pri Ljubljani, izdatno pomagali pri promociji in izpeljavi Dneva borovnic, v Peklu gostili srečanje starodobnih vozil, prvič pa organizirali tudi borovniški semenj. Sodelovali in pomagali so pri organizaciji pohoda na Štampetov most ter po mejah kartuzije, na pohodih od Babnega polja do Goričice in od Litije do Čateža so promovirali Borovnico. S tekmovanjem koscev in grabljic je članica **Marija Suhadolnik** prinesla pokal najboljše grabljice, kuharska ekipa pa zmagovalni pokal s tekmovanja v kuhanju hribovskega golaža na Kureščku. Angažirali so se še na državni ravni, v okviru nevladnih organizacij ter RDO Osrednje Slovenije, pa tudi Turistične zveze Slovenije. Pripomogli so k izdaji turističnega vodnika po poteh zahodnega Barja in zaledja ter karte Krajinskega parka Ljubljansko barje. Uredili so si pisarno, digitalizirali arhive, popravili oglasno vitrino in se družili na društvenem pikniku. Povečano aktivnost so seveda zaznali tudi tiskani mediji; z 10 članki vodi Naš časopis, Lipov list je objavil dva, tu pa so še spletni mediji. Da bi do konca leta namestili žig in skrinjico v Peklu ter prenovili turistični smerokaz pod stebrom viadukta, pa jim je žal zmanjkalo časa.

Blagajniško poročilo je izkazalo, da je povečana aktivnost terjala svoj davek in so se odhodki skorajda pokrili s prihodki. Imajo pa zaradi več kot desetletnega varčevanja rezerviranih dobrih 16.000 evrov, ki so namenjeni nakupu primerne parcele in izgradnji lastnih prostorov. Obsežen program so si zastavili tudi za letos; k njegovi realizaciji bo precej pripomoglo razumevanje občinskega sveta, ki je proračunsko postavko za delo društva povečal na 4.000 evrov. Še bolj kot to je člane razveselila odločitev predsednika, da bodo odslej na vseh društvenih prireditvah ob predloženih izkaznicah s plačano letno članarino upravičeni do brezplačne porcije hrane. Poleg programa prireditve bo društvo veliko pozornosti posvetilo vzpostavitvi lastne spletne strani, namestitvi žiga, skrinjice in oglasne deske v Peklu, prenovi turističnega reliefa in ponovni namestitvi na železniški postaji, obnovitvi turističnega kažipota ter nadgradnji makete viadukta pod stebrom viadukta.

Uspešno delo je pohvalil tudi navzoči župan Andrej Ocepek, ki je člane seznanil, da bo občina v kratkem lastnik mлина v Peklu, načrtuje pa tudi nakup okoliške parcele; večnamenski prostor v Mavčevi dolini ima za zdaj le v najemu, dokler je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS ne uvrsti v program prodaje. Glede Dneva borovnic je povedal, da bo potekal 27. in 28. julija, skupno s tekmovanjem koscev in grabljic, zaradi česar naj bi že v kratkem sklical sestanek vseh društev. S predlogom soorganizacije pohoda na štefanovo se je oglašil še predsednik OZVVS Vrhnika - Borovnica **Nikolaj Stražišar**.

Damjan Debevec

Redni letni zbor članov društva

Člani Občinskega društva ZB za vrednote NOB Borovnica smo se zbrali na rednem zboru članov društva 25. 2. 2012. Zbora se je udeležilo 59 članov, štirje pa so bili opravičeno odsotni zaradi bolezni ali bivanja v domovih starejših občanov. Zbora so se udeležili še župan Občine Borovnica, g. Ocepek, in predstavniki društev Logatec, Vrhnika, Podpeč in Preserje ter predsednik OZVVS Vrhnika - Borovnica.

Po pozdravnem nagovoru predsednika Frančiška Marijana Drašlerja smo v svoje vrste sprejeli šest novih članov, ki so z izkaznico društva prejeli še simbolično darilo. Društvo tako vključuje 104 člane. Poročilo o delu v minulem letu je podal predsednik Drašler, finančno poročilo Breda Mušič, poročilo nadzornega odbora pa je podal Remigij Beden. Delo v minulem letu je bilo ocenjeno kot zelo uspešno in korektno.

V nadaljevanju je predsednik predstavil načrt dela in finančni načrt za 2012. Dejavnosti bodo, kot po navadi, usmerjene v počastitev spominskega dne, 10. marca, in dneva spomina na mrtve, 1. novembra, v organiziranje in udeležbo na srečanjih pri spomenikih na Malem Srebotniku, v Kraljevi dolini in Šumniku. Načrtujemo tudi nekaj izletov z obiskom krajev, znanih iz polpretekle zgodovine. Udeležili se bomo prireditve v Dražgošah, na Babnem Polju, v Dobriču in na Pokljuki. Še naprej bomo vzdrževali in obnavljali spomenike in obeležja na našem območju. Sodelovali bomo z drugimi domoljubnimi društvi v občini in z Osnovno šolo dr. Ivana Korošca. Dejavnosti bodo financirane iz sredstev Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije, članarine in ne nazadnje s pomočjo Občine Borovnica. Predlagana načrta smo soglasno sprejeli. Po uradnem delu smo se še nekaj časa zadržali v prijetnem razgovoru.

Za Občinsko društvo ZB za vrednote NOB Borovnica
Peter Palčič

HUD Karel Barjanski je že v znamenju pomladi

HUDovci po odmevni februarški razstavi mineralov Skriti svet nismo počivali. Že ob njej smo razmišljali in pripravljali nove prireditve. Razstava slik Anite Čurin, delavnica photoshopa, odprtje LITERArnice, radijska oddaja Barje - vonj, ki ga ne pozabiš, je le nekaj dogodkov, ki so zaznamovali delovanje društva v zadnjih, še zimsko obarvanih tednih. Pomlad pa je tudi nas že zvalila v naravo, najprej na sotočje Ljubljane in Borovnišče. Zakaj? Preberite si v nadaljevanju.

Delavnica photoshopa

Sončno in obenem še pustno sobotno dopoldne je marsikateri ljubitelj fotografije preživel popolnoma drugače, kot smo ga člani društva HUD Karel Barjanski. Ze zjutraj smo se zaprli v Muzikalnico in Kukalnico v Borovnički, zatemnili prostor in se učili photoshop. Različnih pričakovanj in znanj smo sedli za mize in prav kmalu ugotovili, da nas je predavatelj Peter Bezek s svojim prijetnim učnim pristopom in ogromnim znanjem, ki ga je potrpežljivo prenašal na nas, zasvojil.

Seveda smo že ob prihodu na delavnico vedeli, da s sodobno tehniko nemogoče stvari na fotografijah postajajo tudi mogoče, predvsem pa smo se zavedali, da je računalniško obdelana fotografija velika umetnost, ki poleg samega občutka zahteva tudi veliko znanja in estetike. Nekateri smo se s tovrstnim delom že srečali in ga preizkusili, a vaje, različne dodatne rešitve in namigi so vedno obrodili. Še toliko bolj, ker so uporabni v vsakdanjem življenju in za hojo v korak s sodobnim časom celo nujni.

Dogovorjena nekajurna dopoldanska delavnica se je ob naši neumorni radovednosti, zanimivi razlagi in pridobljenih uporabnih znanjih spontano podaljšala in v popoldanskih urah zaključila z ugotovitvijo, da moramo v bodoče poskrbeti za več podobnih strokovnih srečanj. In res, prav kmalu se bomo spet učili. Že zadnje marčevsko in prvo aprilsko soboto se nam lahko pridružite na začetnem tečaju fotografiranja, ki bo v okviru točke

vseživljenjskega učenja. Ta deluje v naši knjižnici, sodelovalo pa bo tudi naše društvo.

Kukalnici in Muzikalnici se je pridružila še LITERArnica

Prvo marčevsko soboto smo vsi ljubitelji pisane besede postali bogatejši za LITERArnico. V popoldanskih urah smo jo odprli v Baru Borovnički, ob tem pa se že posvetili prvemu glasnemu branju knjige.

Predstavili smo se na prvem programu Radia Slovenija

Le dan kasneje se je HUD Karel Barjanski predstavil v Nedeljski reportaži na Radiu Slovenija. V oddaji Barje - vonj, ki ga ne pozabiš, smo spregovorili o razlogih za nastanek društva, dogajanju v njem, predvsem pa izpostavili naš cilj - prek kulturnih dogodkov v ljudeh vzbuditi pozitiven odnos do Barja, ki je premalo cenjeno in prevečkrat zapostavljeno. Z nami se je pogovarjal Jurij Popov, oddajo pa smo posneli ob novinarjevem obisku razstave Skriti svet na Dolu.

Razstava slik Anite Čurin

10. marca se nam je v Kukalnici s svojimi likovnimi deli predstavila Anita Čurin. Po krajšem kulturnem programu, obarvanem s predstavitevjo slikarke, poezijo in zvoki gonga, smo se sprehodili med slikami mlade umetnice, ki je na svoji prvi razstavi predstavila različne motive: akt, pokrajino in živali. Slikanju se do nedavnega ni posvečala, čeprav je vedela za svoj talent in ga tudi preizkusila na srednji oblikovni šoli. Življenje jo je sicer zvalilo na drugačno pot izobraževanja, ljubezen do slikanja pa je v njej vseeno tlela in ponovno privrela na dan ob tragični izgubi mame. Razstavo Anitinih slik si lahko ogledate do 5. aprila.

Dogodke društva je že zaznamovala pomlad

Daljših in toplejših pomladanskih dni smo se HUDovci zelo razveselili. Predvsem zato, ker bomo lahko različne dogodke pripravljali zunaj, v naravi. Na

enem smo se morda srečali ravno v dneh, ko je nastajala ta številka Našega časopisa. 22. marca, ob svetovnem dnevu voda, smo se namreč zbrali na sotočju reke Ljubljane in Borovnišče in pripravili krajšo kulturno prireditev, s katero smo počastili vse vode in opozorili na njihovo pomembnost, hkrati pa tudi onesnaženost. Letos mineva celo 20 let od konference Generalne skupščine OZN v Rio de Janeiru, na kateri so skrbi za vodo posvetili poseben dan. Več o tem bomo napisali v prihodnji številki. Še prej pa vas vabimo na novo prireditev - odprtje razstave fotografij cvetja, ki bo 14. aprila zvečer v Baru Borovnički.

Za HUD Karel Barjanski:
Simona Stražišar
Fotografije: **Bojan Čebela**

HUD Karel Barjanski

vljudno vabi vse ljubitelje slovenskega cvetja na odprtje razstave fotografij, ki jo bo pod naslovom

SAMO EN CVET

pripravil **Ciril Velkoverh** iz Ljubljane.

Razstavo bomo odprli v **soboto, 14. aprila 2012, ob 20.00 v Baru Borovnički, Mejačeva 13**. Avtorja bo predstavila **Jožica Kržič**, o slovenskem cvetju pa bo govorila **Sonja Petelin**.

Ob slovenski narodno zabavni glasbi bo program povezoval **Jože Zorman**.

Vabljeni!

Močvirski tulipan, logarica (*Fritillaria meleagris*)
izjemoma bela - albin

Upokojenci gredo naprej

»Pri upokojencih nič novega«, je bila trditev, ki sem jo »ujel« v vrvežu občnega zbora Društva upokojencev Borovnica, 14. marca letos. Takšna trditev seveda ne drži, pri upokojencih se namreč vedno kaj dogaja in je vedno kaj novega, je pa bilo jasno čutiti, da leti na pretrse preteklih let, ki so se na srečo za vedno poslovili z dnevnega reda društva. Lepo je bilo poslušati poročilo o aktivnostih, ki ga je podal predsednik **Miro Drole**. Lani so uspešno izvajali projekt »Starejši za starejše«, v okviru katerega so obiskali skoraj 300 članov, obiskali in obdarovali so jubilate starejše od 90 let ter stanovalce Doma starejših občanov na Vrhniku, poskrbeli za skupinsko vadbo v TVD, se udeleževali nordijske hoje, izvedli izlet na Lomsko polje, konec leta za članstvo pripravili novoletno srečanje s kulturnim programom in znova stopili pod okrilje ZDUS. Zaradi premajhnega odziva jim še ni uspelo urediti balinišča pri Zalarju, kar naj bi se vendarle zgodilo letos. Predsednik je poleg tega pozval, da bi se člani čim več družili in še posebej koristili dru-

štvene prostore, ki niti za časa uradnih ur menda niso preveč obiskani. V letošnjem letu bodo z rednimi aktivnostmi nadaljevali, pri čemer upajo, da jim bo vendarle uspelo izvesti društveni piknik, odpravili pa naj bi se še na splavarjenje po Krki. Predsednik je člane še opozoril, da so na dom namestili poštni nabiralnik, ki je namenjen pripombam in predlogom za izboljšanje dela društva.

ŠD Borovnica prevzema skrb za nogometno igrišče na Dolu

Borovniški nogometaši, zbrani v Športnem društvu Borovnica, so na redni letni skupščini zadovoljno ugotavljali, da društvo pridno raste. Pol stotnije članov in članic večinoma (40) otrok starih med 6 in 12 let, trenira v štirih društvenih sekcijah: U-7, U-10, U-12 in rekreacija člani, pod vodstvom štirih trenerjev. V lanskem letu se je sekcija cicibanov v ligi MNZ Ljubljana uvrstila na tretje mesto, zanemarljivi pa niso niti dosežki ostalih sekcij. Proračun društva se trenutno giblje okrog 11.000 EUR (prihodki in od-

hodki), dvignil pa se je še posebej zaradi prevzema odgovornosti za nogometno igrišče na Dolu in pripadajočega objekta z garderobami. Tako so tod v lanskem letu skrbeli za košnjo in ravnanje igrišča, vzdrževali objekt, nabavili nov par golov, popravili strehe klopi za rezervne igralce, menjali grelnik, kupili nekaj vrtnega orodja in materiala za izdelavo lope. V tekočem letu načrtujejo udeležbo na ligi MNZ Ljubljana, na raznih turnirjih in prijateljskih tekmah. Številne nameravajo organizirati tudi na domačem igrišču na Dolu. Na izobraževanje bodo poslali kandidate za trenerje. Zadalji pa so si tudi precej dela na področju infrastrukture. Tako naj bi postavili lopo za orodje in kosilnico, lovne mreže za golom na vzhodni strani, dodatno nasuli igrišče in parkirišče, postavili varovalno ograjo med velikim in otroškim igriščem, kupili stojala za kolesa, montirali rešetke na okna pisarne, namestili oglasno desko ter opravili še vrsto vzdrževalnih del. Aktivnosti ŠD Borovnica se sicer redno objavljajo na društvenih spletnih straneh: <http://www.sd-borovnica.si>

Damjan Debevec

Novice iz Občine Horjul

Subvencioniranje vozovnic

Prevoz dijakov in študentov je redni strošek mladih, ki se šolajo in znaša kar znaten delež v družinskem proračunu, zato je Občina Horjul z JP Ljubljanski potniški promet, v lanskem letu sklenila dogovor o subvencioniranju prevozov z mestnim potniškim prometom za dijake in študente, ki prihajajo iz Občine Horjul. Prevoze dijakov in študentov višjih strokovnih šol delno pokriva Ministrstvo za šolstvo, zato občinska subvencija znaša 8,50 € na dijaka pri mesečni vozovnici, medtem ko študentska občinska subvencija znaša 17 € na študenta. V povprečju mesečno krije občina subvencijo skupaj 10 dijakom ter 10 študentom.

Prvi tržni dan v Horjulu

Z otvoritvijo občinskega trga so bile izražene želje po oživitvi trga in eden od predlogov je bila tudi vzpostavitev tržnice v Horjulu. Sredi marca smo tako ponudili možnost kmetom in ostalim izdelovalcem, da svoje izdelke ponudijo občanom na prvem tržnem dnevu. Svoje kvačkane izdelke sta predstavili domačinki Mika Meznarič in Cenka Ebner, v ponudbi Marije Pirč iz Rovt pa ste lahko našli domače mesnine. Z željo, da bi tržni dan zaživel vsako tretjo sredo v mesecu, vas ponovno vabimo k sodelovanju v sredo, 18. aprila med 14. in 16.30 uro na Občinskem trgu v Horjulu.

Rajko Vrhovec prejel priznanje Civilne zaščite

Prvi marec je svetovni dan civilne zaščite. Ob tej priložnosti je bila izvedena regijska prireditve Uprave za zaščito in reševanje Izpostave Ljubljana, na kateri so podelili priznanja za zasluge in prispevek pri razvijanju in krepitevi pripravljenosti, izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ter odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč. Na predlog Občine Horjul je bil med prejemniki bronastega priznanja CZ tudi naš občan Rajko Vrhovec, ki je že več desetletij aktiven gasilec in predan svojemu delu na področju zaščite in reševanja ter vedno pripravljen pomagati ljudem v nesreči.

Očistili smo tudi občino Horjul

Občina Horjul je tudi letos pristopila k sodelovanju v vseslovenski akciji Očistimo Slovenijo 2012. Vaški odbori so tako kot že pretekla leta bili nosilci organizacije po vaseh in skupaj s krajani čistili okolje in tako pripomogli k lepšim in urejenim krajem v naši občini. Zahvaljujemo se vsem, ki ste pomagali očistiti našo občino, z željo da, da bi še naprej skrbeli, da bo naše okolje ostali čisto.

OBVEŠČAMO VAS

da bo organiziran reden odvoz kosovnih odpadkov in gum na območju Občine Horjul v četrtek, 5. 4. 2012.

Tudi letos bo v občini Horjul organiziran odvoz kosovnih odpadkov in gum, ki pa se bodo zbirali le na enem skupnem zbirnem mestu. Zato občane naselij Horjul, Vrzenec, Podolnica, Ljubogojna in Lesno Brdo naprošamo, da kosovnih odpadkov in gum ne odlagajte pri kontejnerjih ali drugih vaških zbirnih mestih, temveč kosovne odpadke in gume pripeljete v Horjul, kjer bo pri ŠPORTNEM PARKU HORJUL (ob Vrhniški cesti) za to posebej pripravljen prostor.

Na lokaciji pri ŠPORTNEM PARKU HORJUL se kosovni odpadki in gume lahko odložijo izključno:

-v sredo, 4. 4. 2012 med 10. in 21.uro

5. 4. 2012 odlaganje ni več dovoljeno, saj bo podjetje Snaga pričelo izvrševati odvoz odpadkov. Prosimo vas, da zgoraj navedena termina dosledno spoštujete, ker odlaganje izven navedenega časa ne bo mogoče. Prosili bi tudi, naj vas ne moti, če bo oseba, ki bo nadzirala odlagališče povprašala po vašem osebnem imenu. To bo storila iz razloga, ker je odlaganje kosovnih odpadkov namenjeno samo občanom občine Horjul.

Opozarjamo pa, da bodite pozorni na to, kaj sodi med kosovne odpadke in kaj ne, kajti odpadki, ki ne sodijo med kosovne odpadke se bodo zavrčali. Med kosovne odpadke ne sodijo: gospodinjski odpadki ter zemlja, listje, veje; gradbeni odpadni material in salonitke; nevarni odpadki (olja, barve, baterije, akumulatorji,...); steklo in avtomobilski deli. Te kosovne odpadke je potrebno odpeljati na odlagališče odpadkov zbirni center Barje.

Občina Horjul

Občni zbor Društva upokojencev Horjul

V nedeljo, 11. marca 2012, je bil v prostorih Osnovne šole Horjul redni letni občni zbor Društva upokojencev Horjul, ki so se ga poleg številnih članov društva udeležili gostje: podžupan Franci Pišek, predsednik DU Polhov Gradec Matija Golc, predsednica DU Vrzenec Tončka Filipič in predsednik DU Dobrova Tone Tomšič.

Za uvod je vse navzoče člane društva in goste pozdravil novi predsednik Matko Zdešar in predlagal minuto molka za člane, ki jih ni več med nami. Poudaril je, da bomo na občnem zboru, ki je najvišji organ društva, pregledali in razpravljali o opravljenem delu v minulem letu in se zazrli v prihodnost. Pričakujemo tudi po-

več pozornosti namenja svojim članom na področju druženja in skrbi za bolne in starejše v okviru razpoložljivih sredstev. Posebno pozornost namenja jubilentom, ki so praznovali okrogle obletnice. Spomnili so se jih z voščilnico in manjšim darilom.

Iz društva, trenutno šteje 222 članov, je za v minulem letu vedno

Notranjskem, Gorenjskem in Štajerskem, srečanje na Samotorici z vrzdenškimi upokojenci ter martinovanje v Obsotelju. Za uspešno delo v društvu se je prejšnji predsednik Andrej Korenčan zahvalil tajnici društva Ivanki Praprotnik, blagajničarki Magdi Trtnik, podpredsedniku, sedaj že predsedniku društva, Matku Zdešarju, Pavlu

nih bridkosti.

V načrtu je omenil izlete in prireditve, ki so najpomembnejši in najzanimivejši za članstvo. Tako naj bi se napolnili na Pohorje in morda tudi prek državne meje do Sarajeva, Mostarja ali Beograda. Program je tako obširen in zanimiv, da bi lahko služil kot daljši načrt dela društva v prihodnjih letih.

Delovno predsedstvo in nagovor predsednika društva Matka Zdešarja

Gostje in člani DU Horjul na letošnjem letnem občnem zboru

Tajnica DU Horjul Ivanka Praprotnik predaja spominsko darilo Andreju Korenčanu, ki je 14 let uspešno predsedoval društvu.

Člani KUD Dobrova po končani predstavi, s katero so navdušili horjulske upokojence.

bude članov društva, mnenja in predloge, kritike in pohvale, da bi lahko tako snovali prihodnost društvene dejavnosti. Za tem je predlagal delovno predsedstvo v sestavi: Minka Klemenčič Brus, predsednica, zapisničarka Olga Gabrovšek, člana Helena Končan in Tončka Klobučar. Po potrditvi delovnega predsedstva, izvolitvi dveh overovateljev, Marija Gabrovšek in Janko Jurček, je zbor nadaljeval z delom.

O delu društva v letu 2011 je poročal Andrej Korenčan, ki je poudaril, da društvo upokojencev stopa že v 33. leto svojega obstoja in delovanja. V zadnjih letih naj-

odšlo šest članov, in sicer: Ivan Kozina, 82 let, Bernard Marolt, 86 let, Janez Vrhovec, 86 let, Matej Burjak, 64 let, Julka Bizjan, 87 let, in Viktorija Zalar, 86 let.

Prejšnji predsednik se je zahvalil vsem posameznikom in poverjenikom za vztrajno in uspešno delo v društvu, ki so vzdrževali tesne stike s člani društva. Poudaril je tudi pomen tesnega sodelovanja društva z občino in šolo in organizacijami v kraju. Upravni odbor društva je v minulem obdobju imel šest sej in tesno sodeloval z Republiško zvezo društev upokojencev. V poročilu je predsednik pohvalil organizacijo izletov po

Logarju, Rudiju in Olgi Gabrovšek in še številnim drugim aktivistom, ki so s svojim delom prispevali k uspešnemu delu društva.

Novi predsednik društva Matko Zdešar je predstavil obširen program dela, v katerega je posebej vključil rekreacijo, pohodništvo, kulturo, šport, izlete, prireditve in izobraževanje ter sodelovanje z Osnovno šolo Horjul in občino, s katerima društvo že vrsto let uspešno sodeluje. Poudaril je, da bo društvo še naprej skrbelo za ohranjanje vrednot, kot so skrb za sočloveka v tako imenovanem tretjem življenjskem obdobju, ki je lahko začetek takšnih ali drugač-

Po poslušanju poročil in predlogu načrta dela v letu 2012 so podžupan Franci Pišek in gostje pozdravili vse udeležence občnega zbora in zaželeli še vnaprej tako uspešno sodelovanje, kot je bilo med društvu doslej. Za tem je sledilo slovesno dejanje – predaja darila nekdanjemu predsedniku Društva upokojencev Horjul, Andreju Korenčanu, ki je društvo vodil celih 14 let. Unikatno lučko, izdelano iz vitraža, sta mu predali tajnica društva Ivanka Praprotnik in blagajničarka Magdi Trtnik.

Pred nastopom KUD Dobrova s krajšo igrico Obisk v gledališču, ki jo je režiral Franci Končan, je član društva Franc Brus imel utemeljeno pripombo glede na delo DESUS-a, ki zastopa naše upokojenske interese v Državnem zboru. Kako naj bodo delegati uspešni pri delu, če prihajajo v parlament s ponarejenimi spričevali mladinci, ki jim je cilj le dober zaslužek, ne pa interesi upokojencev, ki s svojimi pokojninami životarijo. Ne razumem predsednika stranke Karla Erjavca, ki je celo zasedel ministrski stolček; s svojim delom za upokojence ni storil skoraj nič. Sledilo je družabno srečanje ob pečenici z zeljem in kozarcu pijače, tudi vina, ki ga je za to srečanje podaril nekdanji predsednik Andrej Korenčan.

France Brus

V Horjulu lahko na tržnici ponudite svoje izdelke

Obveščamo vas, da bo Tržni dan v Horjulu ponovno v sredo 18. aprila 2012 od 14.00 do 16.30 ure na Občinskem trgu 1 v Horjulu. Zato vabimo k sodelovanju na tržnem dnevu vse, ki bi želeli ponuditi svoje izdelke občanom. Več informacij lahko dobite na Občini Horjul na tel. št. 01/75 91 120 ali obcina@horjul.si.

Počasen, toda vztrajen propad smučišča v Mrzli dolini

Že tretje leto sameva in počasi propada v Horjulu nekdanje zelo priljubljeno smučišče v Mrzli dolini, ki so ga prizadevni športni delavci ustvarjali kar nekaj let. Ni jim bilo žal časa, ki so ga vložili v čiščenje smučišča s sekanjem podrasti in pobiranjem kamenja, ur, ki so jih vložili v napeljavo elektrike, da so lahko smučali tudi zvečer, in vodovodne inštalacije, ki je omogočila umetno zasneževanje z dvema snežnima topovoma. Z leti je zagnanost športnih delavcev splahnela, k čemur so prispevali novi predpisi, ki so za delavce na smučiščih zahtevali vrsto izpitov, pa čeprav je bilo smučišče le lokalnega pomena. K propadu smučišča v Mrzli dolini pa je pripomoglo tudi pomanjkanje denarja, brez katerega danes žal več ne gre.

France Brus

Pogled na smučišče v Mrzli dolini, ki ga je že načel zob časa.

In še pogled na brunarico, v kateri je bila nekoč okrepčevalnica.

DNEVI BIOBRAZDE
od 16. do 21. APRILA 2012
V trgovini Biobrazda - Dragomer

Z VAMI ŽE
20 LET

Izdelki Pekarne Zalog v Horjulu

Šestega januarja 2012 je ob Šolski ulici v Horjulu ob parkirnem prostoru za novo občino svojo prodajalno odprla Pekarna Zalog in si v dveh mesecih obratovanja že zagotovila stalne kupce. Pekarna je odprta od ponedeljka do petka od 6. do 17. ure, v soboto pa od 7. do 13. ure. Ob nedeljah in praznikih ne obratuje. Kupcem poleg navadnega kruha ponujajo posebne vrste kruha, denimo ajdovega z orehi, koruznega, rženega in ovsenega. Poleg tega prodajalke Barbara Rožnik, Binca Jazbec in Nataša Mozeg, ki se menjavajo, postrežejo s torticami, krofi, rogljički, pitami in pico. V prodajalni so na voljo tudi rezanci in testenine.

France Brus

Vlečnica za domačo hišo

Otroci z Ljubogojne pri Horjulu so med zimskimi počitnicami za Čeponovo hišo na Podojnem hribu postavili vlečnico in uživali v smuku. Na osončni strmini hriba je obležalo še nekaj snega, za dve traktorjski prikolici pa ga je na domače smučišče pripeljal oče Anton, ki je tudi poskrbel, da so okoli 150-metrsko Tomosovo vlečnico postavili dobro in trdno. Smučišče so pred uporabo še malo utrdili, »poštanfali«, in smučarska proga je bila nared.

France Brus

Cvetje za dan žena

Osmi marec, dan žena, je letos minil v lepem in sončnem vremenu, in ker ni dela prost dan, so ženske prav tako kot druge dni odšle na delo. V Horjulu ni bilo kakšne posebne proslave. To po navadi v Prosvetnem domu vrtec in šola pripravita ob materinskem dnevu oziroma nastopu pomladi. Za dan žena se je v Horjulu nedvomno izkazala cvetličarka in lastnica Palme, gospa Vera Lončar, ki je pripravila res lepo rezano cvetje za šopke in manjše lončnice. Povedala je, da je povpraševanje po cvetju in šopkih ob dnevu žena enako kot ob materinskem dnevu.

France Brus

Za nemoteno oskrbo z elektriko

Delavci Elektra Ljubljana okolica, nadzorništvo Vrhnika v okolici Horjula redno opravljajo kontrolo, tako na električnih vodih kot na transformatorjih. Zanimivo, da se večjih vzdrževalnih del lotijo v času, ko je poraba električnega toka najmanjša. Večja vzdrževalna dela zato opravijo tudi ob sobotah, ko podjetja in zasebniki ne delajo.

France Brus

Ob praznovanju velike noči želimo vsem občankam in občanom Občine Horjul obilo blagoslova in prijetno praznovanje!

Andrej Zelnik za OO SDS Horjul

Krvodajalska akcija

Leto je naokrog. Krvodajalci smo oplenitili kri in 6. 3. 2012 zopet »spustili tahudo«. Malo šale, ampak res. Letos se nas je za to humanitarno akcijo odločilo približno 50 krvodajalcev. Tako smo pomagali marsikateremu bolniku, mogoče rešili katero življenje. Največ kandidatov je bilo s podjetja Metrel, d. d., in Metrel Mehanika, nekaj s podjetja Argo in OŠ. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vodstvu, da dovoli odsotnost od dela kar precejšnjemu številu zaposlenih, v prvi vrsti pa seveda krvodajalcem.

Nuša Janša

Vrtec Horjul

Repa velikanka

V vrtcu vsako leto gostimo več lutkovnih in dramskih skupin, si z veseljem ogledamo njihova dela, enkrat na leto pa obiščemo Lutkovno gledališče v Ljubljani. Ob gledanju otroci uživajo, doživljajo različne napetosti v dogajanju, opazujejo sceno, kostume, lutke, si pridobivajo spretnosti ustvarjanja zgodb in spretnosti animiranja z lutkami.

V letošnjem šolskem letu pa smo se v veliko dramsko skupino združili otroci Murnov in Čebel z namenom, da v februarju zaigramo otrokom celotnega

trdili, da smo na svetu zato, da si pomagamo med seboj ter se imamo radi.

Barbara Seliger in Vanja Šubic

Šmučarski tečaj v Šentjoštu

V prvih dneh marca so se otroci iz Vrta Horjul udeležili smučarskega tečaja v Šentjoštu. Udeležba je bila presenetljivo velika, saj je tečaj obiskovalo 34 otrok, starih od 4 do 6 let.

Otroci so se po zajtrku oblekli v smučarska oblačila in se odpravili na šolski avtobus, ki nas je peljal do smučišča Šentjošt. Tam so nas pričakali vadiitelji smučanja pod vodstvom Roberta Oblaka. Druga

se od štartne paličice pogнали do cilja. Vsi otroci so uspešno pripeljali v cilj in dobili zaslužene nagrade; medalje, diplome in seveda lizike. Vsi skupaj so bili na koncu zelo veseli in zadovoljni. Z velikim prizadevanjem Roberta Oblaka in vseh preostalih sodelujočih smo smučarski tečaj izpeljali do konca. Vsem skupaj se lepo zahvaljujemo za trud in prijaznost.

Barbara Rožmanec

Obiskali smo varovance Doma starejših Horjul

V marcu smo v Vrtcu Horjul izdelali veliko različnih cvetlic, ki smo jih namenili

vrta predstavo Repa velikanka po tako naslovljeni slikanici L. N. Tolstoja.

Z vajami smo začeli po novem letu, in sicer ločeno v obeh skupinah. Po delno osvojenem besedilu smo začeli s skupnimi vajami. Učili smo se besedila, gibanje živali in dežnih kapljic. Za predstavo smo potrebovali rekvizite in sceno, pri izdelavi katere so otroci obeh skupin ustvarjalno sodelovali.

Otroci so se izredno veselili nastopa pred občinstvom vrta in sredi meseca smo zaigrali dve predstavi: za prvo in drugo starostno obdobje. Malo in nekoliko večje občinstvo si je z zanimanjem ogledalo predstavo in nastopajoče nagradilo z močnim aplavzom.

Tako kot so dedku in babici pomagale živali, so si otroci iz skupin Murnov in Čebel pomagali, da smo lahko skupaj zaigrali to predstavo. Ponovno smo po-

skupina smučarjev se je svojim prijateljem pridružila sredi dopoldneva. Otroci so si obuli smučarske čevlje in si pripeli smuči. Nekaj otrok je prvič v življenju stalo na smučeh, bili so polni navdušenja. Vsak vadiitelj je imel v skupini nekaj otrok in se jim je lahko povsem posvečal. Otroci so se najprej morali ogreti z razgibanjem, šele nato so se povzpeli z vlečnico na hrib. Zelo lepo so sodelovali in sledili vadiiteljem. Med urami vadbe na smučeh je kateri izmed otrok tudi »obupoval«, vendar so ga izkušeni vadiitelji hitro prepričali in zopet je dobil voljo do učenja. Med smučanjem je bil krajši počitek, otroci so dobili topel čaj.

Zadnji dan smučarskega tečaja so otroci težko pričakovali, saj jih je po vadbi med čisto pravimi količki čakala veleslalomska tekma. Dobili so štartne številke in

varovancem Doma starejših. Obiskali smo jih otroci iz skupin Metulji in Murni. Varovanci so nas z nestrpnostjo pričakali v avli doma. Zbralo se jih je kar veliko. Skupaj smo zapeli veliko pesmic: Na planinah sončece sije, Lisička je prav zvita zver, Izidor ovčice pasel, Mi se imamo radi, Metuljček cekinček, Moj klobuk ... Ob pesmicah Abraham 'ma sedem sinov in Ringa, ringa raja smo tudi zaplesali. Ob koncu nastopa smo med gledalce in poslušalce razdelili naše cvetlice, ki jim bodo polepšale dneve in njihove sobe.

V zahvalo so nas v njihovi jedilnici pogostili s sokom, piškoti, bomboni in mandarinami.

Vsi se že veselimo, da jih bomo kmalu spet obiskali.

Barbara Rožmanec

Francki Vrhovec v slovo

Poslavljam se od gospe Francke Vrhovec – Oblakove Francke, ki je v preteklih desetletjih s svojim življenjem zaznamovala svoj rojstni kraj in tudi Horjulsko dolino. Najprej kot dolgoletna obratovodkinja pletilskega obrata Rašica v Horjulu, nato pa z izredno delavnostjo kot tajnica pri Društvu upokojenecv Horjul.

Nekateri se še spomnimo stare Oblakove hiše, s slamo krite domačije s črno kuhinjo in malimi okenci. Oblakova družina je bila številna. Ob starših otroci: Mici, Lade, Ivanka, Francka, Lovro, Jernej, Roza, Angela in Tone. Rasli so od skromnosti in delavnosti, ki jo je včasih dopolnila tudi prešerna radoživost. Ob nedeljah popoldne sta se dostikrat izpred hiše oglasila Rozina bisernica in Ladetov brač ter pesem Kje so tiste stezice ...

Tiste čase pred vojno ni bilo mogoče niti pomisliti, da bi mogli starši katerega od otrok poslati naprej v šole, čeprav je bila prav to Franckina velika želja. Kot veliko deklet se je Francka izučila za pletiljo in prav ta poklic in njen smisel za organizacijo sta jo postavila med prve delavce v letu 1958 nastajajočega pletilskega obrata Rašica v Horjulu. Dekleta so začeljala skromno, v neprimernih prostorih, tudi s svojimi stroji, dostikrat kar doma, do takrat, ko se je preuredilo poslopje stare »mežnije«. Francka je že od vsega začetka opravljala najodgovornejša dela obratovodje, vse do svoje upokojitve leta 1979. Mnoge žene in dekleta, ki so našle delo v Rašici, so si prislužile skromne pokojnine, ki še danes mnogokje lajšajo vsak dan težje življenje.

Po upokojitvi Francka ni mogla sedeti križem rok. Skupaj s Francetom Filipičem in drugimi zanesenjaki so leta 1980 ustanovili Društvo upokojenecv Horjul, ki je zajelo tudi vso okolico. Že v začetku je društvo štel 150 članov. Kot neumorna tajnica društva se je izkazala pri vseh društvenih področjih in dejavnostih. Polnih deset let je skrbno opravljala to delo.

Pa ne samo to. Dolga leta je marljivo dopisovala v takratno občinsko glasilo, bila je tako rekoč kronistka in spremljevalka dogodkov v dolini. V društvenem arhivu najdemo marsikateri izrezek iz tega časopisa, posebno pa preseneča njena skoraj lepopisna pisava na nekaterih takratnih dokumentih in zapisnikih društvenih sej.

Ob 25-letnici društva smo gospe Francki za njeno uspešno, desetletno delo podelili posebno priznanje. Takrat mi je osebno izročila še zadnje svoje zapise in dokumente o delu društva za časa njene tajništva.

Sedaj, draga Francka, se od tebe poslavljam s hvaležnostjo za vse, kar si storila za kraj in za društvo. Poslavljam se s praporom društva, ki je nastal predosem po tvoji zaslugi in ki ga nosimo vedno tudi v spomin nate.

Počivaj mirno v domači zemlji.

Andrej Korenčan

Kaj lahko naredimo glede izboljšanja pitne vode?

Pred nedavnim smo v Našem časopisu že pisali o temiki kakovosti voda v naši občini. O potencialnih rešitvah za izboljšanje stanja pitnih voda je obrazložitev pripravil Franci Petkovšek, vodja režijskega obrata Dobrova - Polhov Gradec.

Poročilo za stanje voda v letu 2010 navaja natančne podatke o stanju voda. Iz poročila je mogoče razbrati, da je veliko vzorcev vode neustreznih in da so prisotne tudi bakterije, zato je treba uvajati dodatne postopke. Ponekod jih sploh ne izvajajo in so preventivni ukrepi stalnica. Ali se na tem področju obetajo izboljšave? Izvajalec notranjega nadzora (ZZVLJ) v primeru neskladnosti vzorcev z zahtevami Pravilnika o pitni vodi (Uradni list RS, št 19/04, 35/04, 26/06, 92/06 in 25/09) upravljavcu vodovoda vsakokrat v Poročilu o spremljanju zdravstvene ustreznosti pitne vode in obvladovanju tveganj na določenem vodovodnem sistemu navede predlagane ukrepe za odpravo neustreznosti glede kakovosti pitne vode. Največkrat gre za čiščenje in dezinfekcijo vodohrana in preventivno ročno kloriranje (dezinfekcijo) pitne vode z enim izmed ustreznih klorovih preparatov. Za vse opravljene ukrepe upravljavec vodovoda vodi evidenco, ki je del dokumentacije programa HACCP. Upravljanje vodovodov je trenutno v pristojnosti posameznih krajevnih skupnosti. S prenosom vodovodov v upravljanje režijskemu obratu občine želi le-ta zagotoviti boljši nadzor nad kakovostjo pitne vode, hiter odziv in obveščanje v primeru motenj pri oskrbi uporabnikov s pitno vodo ali v primeru neustrezne kakovosti pitne vode ter dosledno izvajanje vseh potrebnih preventivnih ukrepov.

Ali ima občina predloge oziroma rešitve za izboljšanje stanja, pa jih zaradi pomanjkanja sredstev ali drugih razlogov ne more uresničiti? Če so taki razlogi, kateri so?

Nivo kakovosti pitne vode je dolgoročno mogoče zagotavljati s stalnim nadzorom, doslednim izvajanjem čiščenja vodooskrbnih objektov in naprav ter hitrimi odzivi v primeru motenj ali neustrezne pitne vode. Zagotoviti je treba fizično varovanje vodnih virov in vodooskrbnih objektov bodisi pred vdorom fekalnega onesnaženja ali pred nedovoljenimi in škodljivimi posegi uporabnikov v območju vodooskrbnih sistemov. Nekateri vodni viri v naši občini bodo morali v bližnji prihodnosti imeti stalno pripravo vode (avtomatska dezinfekcija pitne vode s klorovim preparatom ali UV-dezinfekcija), za kar pa bo treba na teh območjih predhodno zagotoviti tudi električno napajanje, ki ga terjajo taki postopki priprave vode. Dolgoročno gledano bo treba na vodooskrbnih sistemih, kjer kakovost vode na vodnem

viru pogosto niha, zagotoviti nov (nadomestni) vodni vir. Pred tem pa bo občina za vodovode, s katerimi bo upravljala, opravila vse potrebne analize in ugotovila pomanjkljivosti in jih v najkrajšem mogočem času tudi odpravila.

Ali občina meni, da kaj lahko naredijo tudi občani?

Pri kakovosti pitne vode lahko tudi občani sami veliko pripomorejo, predvsem pri preventivnem ozaveščanju. Vsak uporabnik pitne vode mora upoštevati, da je mešanje pitne vode iz lastnega vodnega vira in javnega vodovoda prepovedano, zato morata biti priključek na javni vodovod in interna napeljava iz lastnega vodnega vira izvedena povsem ločeno, brez kakršne koli fizične medsebojne povezave. Uporabniki pitne vode morajo varovati vodovodni priključek in vodomerno mesto pred zmrzovanjem, vdorom talne in odpadne vode ter drugimi škodljivimi vplivi. Prav tako morajo uporabniki pitne vode takoj sporočiti vsakršne okvare na javnem vodovodnem omrežju upravljavcu vodovoda, upoštevati morajo varčevalne ukrepe v primeru motenj pri oskrbi z vodo. V bližini vodooskrbnih objektov in naprav je treba dosledno upoštevati, da tam ni dovoljen raztros greznice ali uporaba raznih škropiv ter odlaganje nevarnih snovi v okolje (npr. herbicidov), ki lahko vplivajo na onesnaženje pitne vode. Uporaba pretočnih greznic ni dovoljena, zato se morajo uporabniki priključiti na javno kanalizacijsko omrežje, kjer je to mogoče, ali urediti malo čistilno napravo, kjer je to dovoljeno, ali pa urediti nepretočno greznico. Z detergenti in pralnimi praški naj uporabniki ravnajo varčno. Redno naj pregledujejo stanje cistern za kurilno olje. Odpadno avtomobilsko olje ne sme končati nekje v okolju, temveč ga je treba predati pooblaščenim avtomehaničnim delavnicam, kjer bodo poskrbeli za odstranitev na predpisani način. Uporabniki sami morajo skrbeti za čiščenje internih vodovodnih instalacij, predvsem filtrov, mrežic (perlatorjev) in drugih nastavkov na pipah, saj je to mesto leglo za bakterije. Uporabniki sami morajo upravljavcu vodovoda ali pristojnim inšpekcijskim službam sporočiti o vsakršni koli nevarni ali škodljivi aktivnosti v okolju in še posebno v bližini vodooskrbnega sistema.

Kdaj bo znana analiza za leto 2011?

Letno poročilo o kakovosti pitne vode v naši občini za leto 2011 bo izvajalec notranjega nad-

zora, to je Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana (ZZVLJ), pripravil predvidoma v začetku leta 2012.

Za potencialne težave z oskrbo pitne vode ali

okvarami vodovodnega sistema objavljamo kontaktne osebe, na katere se lahko obrnete. (sa)

Odgovorne osebe za oskrbo s pitno vodo

Območje	Število vodovodnih omrežij	Naziv vodovodnega omrežja	Število odjemnih mest	Odgovorna oseba	Tel. št. odgovorne osebe
KS Dobrova	4	Dobrova, Brezje, Hruševo, Osredok	947	Marjan Pograjc	041 633 988
KS Polhov Gradec	5	Polhov Gradec – visoka cona, Polhov Gradec – nizka cona, Dvor – Dolenja vas, Podreber, Hrastenice, Praproče	478	Janko Dolinar	041 674 576
KS Črni Vrh	2	Črni Vrh – Smolnik, Srednji Vrh – Rovt	116	Miha Sečnik	041 804 022
KS Šentjošt	4	Šentjošt, Butajnova, Kurja vas, Planina nad Horjulom	150	David Tominc	040 800 144

Kontakte osebe v primeru okvare vodovodnega sistema

Območje	Vodovod	Kontaktna oseba	Tel. št.
KS Dobrova	Vodovod Dobrova	Rafael Peklaj	041 656 560
		Marjan Pograjc	041 633 988
	Vodovod Brezje	Andrej Urbančič	041 620 335
	Vodovod Hruševo	Gregor Bogataj	041 771 111
		Rafael Peklaj	041 656 560
KS Polhov Gradec	Vodovod Osredok	Vojko Dobnikar	041 648 703
	Vodovod: Polhov Gradec (del)*	Milan Velkovrh	041 640 297
	Vodovod Dvor, Dolenja vas (del)	Anton Zibelnik	041 777 050
	Vodovod Podreber (spodnji del)	Branko Železnikar	031 560 291
	Vodovod Hrastenice	Janko Božnar	051 300 696
KS Črni Vrh	Vodovod Črni Vrh – Smolnik, Srednji Vrh – Rovt	Miha Sečnik	041 804 022
		Stanislav Krek, s. p.	041 637 487
KS Šentjošt	Vodovod Šentjošt	Stane Kavčič	041 209 835
		Tone Kavčič	041 351 565
	Vodovod Butajnova	Robert Osredkar	041 533 780
	Vodovod Kurja vas	Jakob Demšar	01 75 40 656
	Vodovod Planina	Florjan Štraus	031 299 121

* Srednja vas, Dolenja vas (del), Babna Gora, Podreber (zgornji del), Pristava, Praproče.

Razpis za 8. Blagajev dneve

»BLAGAJEV KROŽNIK«

Polhograjska graščina, 20. maj 2012

Kdo se lahko prijavi?

– gostilne, kmečki turizmi in drugi, ki se profesionalno ukvarjajo z gostinstvom

– neprofesionalni kuharski mojstri, gospodinje ...

Vsak razstavljalec predstavi svoj »Blagajev krožnik« z izvorno jedjo (zelenjavno, mesno, sadno) in sladico. Vsi gostinci, ki se bodo predstavili na Blagajevih dnevih, morajo imeti »Blagajev krožnik« v svoji redni ponudbi.

Pogrinjke bo ocenjevala strokovna komisija. Najboljši trije bodo nagrajeni.

Najboljši oziroma najokusnejši krožnik bodo izbirali tudi obiskovalci, zato naj ima vsak ponudnik poleg razstavljenega pogrinjka še krožnik »za pokušino«.

Rok za prijavo je 30. april.

Prijave pošljite na naslov: Javni zavod Polhograjska graščina, Polhov Gradec 61, 1355 Polhov Gradec, ali na e-naslov: p.graschina@volja.net.

OBČINA DOBROVA - POLHOV GRADEC

OBVEŠČA

o vpisu predšolskih otrok v javne vrtce za šolsko leto 2012/2013.

Vpis bo potekal v vrtcih

vsak delovni dan od 2. do 16. aprila 2012 v času uradnih ur.

Podatki za vpis v posamezni vrtce so objavljeni na spletnih straneh javnih vrtcev:

Vrtec	Naslov uprave vrtca	Telefon	Spletna stran
OŠ Dobrova – VRTEC DOBROVA	Cesta 7. Maja 20, 1356 Dobrova	01/ 360 12 20	www2.arnes.si/~odobrovalj
OŠ Dobrova – VRTEC BEZJE	Cesta 7. Maja 20, 1356 Dobrova	01/ 360 12 20	www2.arnes.si/~odobrovalj
VRTEC pri OŠ POLHOV GRADEC	Polhov Gradec 95, 1355 Polhov Gradec	059 082 658	www.ospg.si
VRTEC pri POŠ ŠENTJOŠT	Polhov Gradec 95, 1355 Polhov Gradec	059 082 658	www.ospg.si

Dodatne informacije: Vlogo s potrebnimi dokazili pošljete po pošti ali jo oddate na sedežu vrtca. Vloge, ki bodo prispjele po 16.4.2012, bodo za šolsko leto 2012/2013 upoštevane le, če bo prostih mest več kot oddanih vlog. **STARŠE OBVEŠČAMO, DA JE LĚTOS NOV OBRAZEC VLOGE ZA VPIS, KI JE DOSEGLJIV NA SPLETNI STRANI VRTCEV IN OBČINE DOBROVA-POLHOV GRADEC.**

Otroci generacije Y

3. aprila ob 17.30 bo na OŠ Dobrova predavanje ga. Marjete Novak na temo Otroci generacije Y.

Vsebina:

- vrednote mladih nekoč in danes
- vplivi, ki so oblikovali današnje mlade generacije (in kakšna je vloga staršev pri tem)
- kako otroke motivirati za sodelovanje

Predavaje bo vodila mag. Marjeta Novak, komunikologinja, mama treh najstniških otrok ter soavtorica knjige Starši nove generacije (www.humus.si). Iskreno ste vabljeni starši, učitelji in vsi tisti, ki v vsakdanjem dialogu z mladimi ne najdete vedno prave poti do njih.

Današnji učenci odraščajo v svetu, ki je zelo drugačen od »dobrih starih časov«: potrošništvo na eni strani in vse hujša kriza na drugi pritiskejajo ne le na starše, ampak tudi na otroke. Le-ti bi večino časa najraje preživeli ob telefonu ali računalniku, ob šolskih zvezkih pa ne zdržijo niti deset minut. Šolska in starševska avtoriteta sta prav tako vse bolj načeti, komunikacija pa vse bolj naporna.

Predavateljica bo skozi dinamično predavanje obrazložila, kako današnje okolje vpliva na vrednote mladih ter kako povečati motivacijo za sodelovanje otrok bodisi v šoli ali doma. Vabljeni!

DNEVI BIOBRAZDE

od 16. do 21. APRILA 2012

V trgovini Biobrazda - Dragomer

Opravičilo

V prejšnjih številkah je bila objavljena napačna številka pri izvajalcu zimske službe v Občini Dobrova - Polhov Gradec. Bralcem in izvajalcu se opravičujemo za morebitne nevednosti.

Uredništvo Našega časopisa

Koledar dogodkov v aprilu

Datum	Prireditelj	Lokacija	Organizator
1. april ob 15. uri	Javno vodstvo po muzeju	Polhograjska graščina	Muzej pošte in telekomunikacij
9. april ob 12. uri	Večer s polhograjsko folkloro in Ansambлом Jurčki	Polhov Gradec	KUD Polhov Gradec, FS grof Blagaj
14. april ob 9. uri	3. tradicionalni turnir v namiznem tenisu	KD Šentjošt	ŠD Šentjošt
14. in 15. april	Salamijada	Polhograjska graščina	TZ Dolomiti
22. april	Mozartovi družinski dnevi, Festival ljubiteljev klasične glasbe	Polhograjska graščina	KUD Serafin
28. april ob 10. uri	4. tradicionalni turnir v malem nogometu	Igrišče OŠ Šentjošt	ŠD Šentjošt

Postavljena nova varnostna ograja ob cestišču

Večja varnost vseh ob športnem igrišču v Gabrju

Nove varnostne ograje v Gabrju bodo zagotovile večjo varnost. Z razvojem sodobnih prevoznih sredstev in njihovo uporabo nastaja tudi vse več prometnih nesreč. Namen cestnih varnostnih ograj je preprečiti zlet vozila s cestišča ali preboj na nasprotni vozni pas ter tako zmanjšati nevarnost trkov, kadar vozilo nenadzorovano spreminja smer vožnje. Nalog za postavitev ograje je izdala Direkcija zaradi zagotovitve prometne varnosti na delu pri ŠRC. S postavitvijo ograje je zagotovljen varen dostop na regionalno cesto. Na parkirišču na športnem igrišču v Gabrju je bila pred postavitvijo ograje vprašljiva varnost vseh. S postavitvijo le-te so sedaj varnejši otroci in vsi drugi obiskovalci. V želji po izboljšanju sobivanja udeležencev v prometu velja opomniti prav vse udeležence na večjo previdnost in prilagoditev hitrosti vožnje, saj se lahko nepredvidljive situacije ali nesreče pripetijo na vsakem koraku. (sa)

Koncert tria Tori, Contizanetti, Oberleitner v Polhograjski graščini

Trio Tori (foto: Peter Purgar)

Sloviti slovenski harmonikar Jure Tori se je od svojega štirinajstega leta starosti kalil v trboveljski skupini Orlek, s katero nastopa in snema še danes. Pred leti je stopil tudi na uspešno samostojno glasbeno pot in tako bo 19. aprila 2012 ob 19.00 v Polhograjski graščini nastopil z izjemnim kitaristom tanga iz Argentine Eduardom Contizanettijem in legendarnim avstrijskim basistom Ewaldom Oberleitnerjem. Trio z vrhunsko lahkotnostjo preigrava različne glasbene sloge in navdušuje z domiselnimi skladbami in občuteno ter iskreno izvedbo. Več informacij lahko dobite na spletni strani Turističnega društva Polhov Gradec www.td-polhovgradec.si/tori oz. na telefonski številki 040 506 502. Priporočamo predhodno rezervacijo. Toplo vabljeni!

Turistično društvo Polhov Gradec

Dr. France Prešeren v Polhograjski graščini

Lepo vabljeni na pesniški večer z deklamacijo Prešernove poezije. Prizorišče bo renesančni ambient polhograjske graščine, in sicer v četrtek, 12. aprila, ob 19.30. Gost večera bo kulturnik in duhovnik z avstrijske koroške Janko Krištof.

Recital bo z glasbo bogatil pianist Andrej Feinig.

Teden miru in sprave

V tednu od 27. februarja do 3. marca po vsem svetu obeležujemo teden miru in sprave. Letos je sklepna prireditev ob tednu miru potekala na osnovni šoli v Polhovem Gradcu.

»Je sploh kaj, kar trenutno v našem turbulentnem življenju potrebujemo bolj kot mir? Mir, da se ustavimo, odpočijemo, pomirimo, formuliramo svoje misli, da spet vidimo in čutimo drug drugega in da smo kot cele osebnosti spet zmožni sočutja do drugih, manj srečnih?« je zapisala Darinka Orel, organizatorica tedna miru na Osnovni šoli Polhov Gradec. Prireditve sta se udeležila finski veleposlanik Metso Pekka in kulturna atašejka Leena. Prvi je v svojem govoru pohvalil šolsko udejstvovanje pri projektu: »Vaša šola je sprejela zelo aktivno vlogo pri projektu Environment Online (ENO), kjer se šole med seboj povezujejo z jasno začrtano vizijo o ozaveščanju trajnostnega razvoja. Okoljska vprašanja in razumevanje njihovega pomena so ključna za našo skupno trajnostno prihodnost. Posebna pohvala gre gospe Darinki Orel za njeno vodenje in vizijo v Sloveniji. Vaše delo je omogočilo, da je veliko slovenskih šol sklenilo dejavnosti ENO, kar

je tudi zagotovilo, da bo to storilo še več šol v prihodnosti.«

Ker se je hkrati Ljubljano razglasilo za prvo evropsko prestolnico v ENO Green City Network (v Afriki bo to Cape town in v Aziji Taichung na Tajvanu), sta bili prisotni predstavnici mesta Ljubljane, gospa Olga Glaser in Marija Fabčič. Na prireditvi je bil tudi Yuji Miyata, japonski mirovnik, ki hodi peš po svetu in sadi drevesa miru. Njegova pot temelji na sloganu Mir za zaščito okolja in na ozaveščanju ljudi, da lahko majhna dejanja posameznikov prinesejo velike rezultate. »S tem, ko hodim, najlažje širim misel, da ima vsakdo priložnost, da stori kaj majhnega za okolje. Majhno dejanje, če ga ves čas delamo, lahko pomeni veliko razliko. Če vsak dan pobereš eno smet na ulici, kar lahko naredijo tudi najmlajši, je to 365 smeti na leto. In če to počne deset, sto, tisoč ljudi, bo mesto čisto. Če vsakdo posadi eno drevo, lahko rešimo problem segrevanja ozračja. Gre

»Tudi najtežji konflikti nosijo v sebi rešitev. Poskusite jo najti!« – Martti Ahtisaari

za majhno moč, ki pa je velika, če se združi. O tem predavam na šolah. In sam delam takšne majhne korake. Sadim drevesa,« je dejal Miyata.

Učenci so vsak dan v tednu končali z minutami, posvečenimi samo pozitivnim stvarim, ki so se zgodile v tistem dnevu. Dva izmed učencev 6. razredov sta dejala: »Naj si razdelijo nafto in bo mir« ter »Rekel bi, naj se nehajo kregati in naj se politiki malo umirijo.« Bistveno je, da se vsi ponovno naučimo videti tudi lepo in vredno, ne le tisto, kar je grdo in narobe. Prav tako je pomembno, da se naučimo izraziti tisto, kar mislimo in čutimo. (sa)

Intervju s Tomom Križnarjem

V sredo, 29. februarja, nas je na OŠ Polhov Gradec obiskal Tomo Križnar. Ob desetih smo se zbrali v avli. Gospod Križnar nam je predaval o njegovem potovanju v Afriko. Po prireditvi smo se zbrali v knjižnici, kjer je Manca Oblak imela z njim kratek intervju.

Slišala sem, da ste že kot študent veliko potovali. Katero potovanje vam je ostalo najbolj v spominu oziroma vam je bilo najbolj všeč? Ste na popotovanjih velikokrat naleteli na težave oziroma ovire?

Ko sem prvič odšel po svetu, sem šel gledat gole ženske. Doma pa sem se zlagal, da grem v tujino prodajat sladolede. Na potovanjih sicer nisem naletel na težave, razen takrat, ko so me zaprli zaradi posnetkov, na katerih je bila kri.

Ali vam je bilo težko pri srcu, ko so vas v bazi Afriške unije predali sudanski vojaški varnostni službi? Kako ste se počutili?

Ko so mi odvzeli moje posnetke, ki so bili kopija, sem bil zelo razočaran. Poklicali so varnostno službo in me predali, posnetke pa oplenili in jih obdržali. Doslej jih še nisem dobil in jih verjetno tudi nikoli ne bom. To je bil žalosten odgovor, ki se je dotaknil nas vseh.

Z dobrodelnimi koncerti ste prejeli nekaj kompletov videokamer, mini prenosnih računalnikov in satelitskih telefonov. Kako oče-

njujete rezultate te akcije? Ali je bila uspešna oziroma je zadovoljila vaša pričakovanja?

Z dobrodelno akcijo sem bila zelo zadovoljena. Ženskam je omogočila, da prijavijo ljudi, ki so jim hoteli storiti kaj zalega.

Srečali ste se tudi s somaljskimi pirati in jemenskimi »teroristi«. Kako ste se počutili ob tem?

Naj imajo morje, naj ga imajo, saj si ga zaslužijo.

Ali so prebivalci Darfurja med čakanjem na mednarodno skupnost veliko pretrpeli? In kaj bi – po vašem mnenju – bilo treba še storiti?

Skupaj z njimi sem veliko pretrpel, saj so nas velikokrat napadli ljudje. Po mojem mnenju bi bilo treba še veliko storiti na tem področju. Brezdomci v Afriki so sramota za vse, kar bi želel odpraviti. Tamkajšnji otroci si želijo šole in pisal, pa je oziroma jih ne morejo imeti, ker tudi odrasli niso ustrezno in dovolj poučeni.

Vaš zadnji film je Oči in ušesa boga. Nam lahko poveste kaj o nastajanju tega dokumentarca in kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Posebej se zahvaljujem Maji Weiss, ki je zelo

pripomogla k temu filmu. Velikokrat sem namreč izginil in vse delo prepustil njej. Snemanje filma še poteka, čeprav je bila v petek, 2. 3. 2012, v Ljubljani premiera.

Teden miru

Od ponedeljka, 27. 2., do petka, 2. 3. 2012, je na OŠ Polhov Gradec potekal teden miru, ki ga je skrbno zasnovala knjižničarka Darinka Orel, vanj pa smo bili vključeni vsi, ki obiskujemo našo hišo učenosti.

V ponedeljek smo med odmori in poukom poslušali mirno glasbo, da bi našli mir v sebi. Sleherni šolski dan in tako tudi ves teden smo poskušali biti zelo umirjeni. V torek, 28. 2., smo prvo uro imeli razredno uro, pri kateri smo imeli delavnice na temo miru. Pogovarjali smo se o gluhih ljudeh. Ugotovili smo, da so gluho nemi veliko bolj umirjeni, zato v sebi nosijo več miru. Naučili smo se tudi nekaj besed prikazati skozi njihovo govorico z rokami. V sredo smo imeli prvi dve šolski uri pouk, po malici pa je sledilo predavanje Toma Križnarja, ki smo ga vsi nestrpnost pričakovali. Govoril je o svojem popotovanju po Afriki in ljudeh, ki tam živijo. Na kratko nam je predstavil tudi svoj film z naslovom Oči in ušesa boga. V četrtek je sledilo še eno zanimivo predavanje, ki ga je izpeljal Stan-ko Valpatic. Pripovedoval nam je o ekološkem kmetijstvu. V petek je bila zaključna prireditev. Nastopil je šolski pevski zbor, ki je zapel tudi nekaj pesmi v angleščini. S svojim obiskom sta nas počastila finski veleposlanik v Sloveniji in mladi mož z Japonske, ki hodi po svetu in se zavzema za mir.

Teden miru je bil zelo zanimiv, skušali pa si ga bomo čim večkrat priklicati v spomin in se umiriti.

Mirjam Tominc, 7. b

Polhograjski gasilci

Defibrilator in torba za prvo pomoč

Na rednem občnem zboru Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Polhov Gradec je župan Franc Setnikar polhograjskim gasilcem predal v uporabo defibrilator in torbo za prvo pomoč.

Srčni zastoj je glede na mnoge raziskave v zdravstvu najpogostejši vzrok smrti v sodobni družbi. V Sloveniji na dan v povprečju zahteva približno pet žrtev. Znano je tudi, da so v takšnih primerih v 90 odstotkih navzoče priče, te pa bi s pravilnim in zbranim ukrepanjem naglo bolelemu lahko pomagale. Najpogostejši vzrok za zastoj srca je ishemija srčne mišice, kar pomeni, da del mišičnega tkiva ne pridobi dovolj kisika. Rečeno preprosteje, nastopi zamašitev žile, ta pa se tako ne more krčiti, kar povzroči poškodbo na tem delu srčne mišice, ki tako izgubi svojo normalno lastnost prevajanja signala. Takoj po nastopu srčnega zastoja se najpogosteje pojavi

fibrilacija – srce se v celoti krči, na različnih koncih po malo. Ker se tako izgubi pravilen vrstni red krčenja predvorov in prekatov, se kri ne iztiska v telo, zato je treba zagotoviti, da se ta proces sploh ne začne. Zaradi varne ter preproste uporabe je najučinkovitejši način zdravljenja prav gotovo defibrilacija z avtomatskim zunanjim defibrilatorjem (AED), ki prepreči fibrilacijo srca, tako da prek elektrod, ki jih namestimo na sprednjo steno prsnega koša, ustvari močan električni sunek, ki srce »resetira« in omogoči njegovo normalno bitje. AED je opremljen je z nazornimi slikovnimi prikazi uporabe in glasovnim vodenjem v slovenskem jeziku, tako da ga lahko uporabljajo tudi tisti, ki so na področju prve pomoči manj izkušeni. Čas, ki preteče od nastopa srčnega zastoja do začetka defibrilacije, je ključen za ohranitev življenja; veljalo naj bi, da je uspešnost reševanja 90-odstotna, če ga začnemo že v prvi minuti po zastopu, če do defibrilacije mine 10 minut, pa le še 10-odstotna. Pravočasna defibrilacija je torej najučinkovitejši način preprečitve smrti pri srčnem zastopu, zato je nova pridobitev AED, ki je nameščen na hodniku pri glavnem vhodu gasilskega doma in je tako lahko dostopen vsem, razveseljujoča in zavedanja vredna informacija,

Župan Franc Setnikar je defibrilator predal v uporabo predsedniku PGD Polhov Gradec Janezu Stanovniku.

saj lahko v primeru srečanja s človekom, ki doživlja zastoj srca, ukrepamo hitro. Lahko pokličemo 112 in med čakanjem izvajamo temeljne postopke oživljanja ali pa se obrnemo kar na katerega od članov PGD Polhov Gradec, saj so ti prav tako usposobljeni za delo s to napravo, poleg tega pa znajo prizadetemu nuditi nujno prvo pomoč in so vsem krajanom ob nesreči vselej na voljo.

Nadja Prosen Verbič

Piksna in dva peka

V zadnjih letih so po Sloveniji zrasle pekarnice kot gobe po dežju. Pa se splača? Kolega ekonomist pravi, da se splača, saj gre pri pekarnah za družinsko tradicijo, pri kateri vsi stavijo na uspeh enega člana, mu pomagajo in se sami odrekajo razkošju ali plači. Njihova družinska povezanost in solidarnost sta lahko za zgled že pregovorno sprtim Slovencem, kjer bi »fošjšijo« menda lahko izvažali. Pekarna Pr' pek (kako podobno ime kot okrepčevalnica Pr' prek na Šujici) je nasledila pasjo uto, trgovino z malimi živalmi, njihov sedež in glavna pekarna pa sta v Šiški. Tukaj pečejo le manjše izdelke, kot so bureki ali pecivo, kruh pa vozi iz Ljubljane. Kot se za družinsko dejavnost spodobi, so izredno pridni, delajo vsak dan od zgodnjega jutra naprej.

Druga pekarna, Zalog, je bila odprta pol leta prej, in prodajalka se pohvali, da je tu zelo dobra prodaja, bolj kot v Borovnici, kjer imajo podoben kiosk. A žal imajo popoldan zaprto in po mnenju domačinov jim rado kaj zmanjka še pred zaprtjem.

Center Dobrove ima tako zelo pestro gostinsko ponudbo, saj je najemnik znova zagnal Gostilno Rožmarin, tu sta še Okrepčevalnica Aljaž, Koruza bar, najstarejši Broadway, dve leti pa vsem na očeh Okrepčevalnica Piksna

Okrepčevalnica bo maja doživela drugo obletnico, je povedal najemnik Boštjan Kreft, ki živi le nekaj hiš naprej od Kmetijske zadruge Dolomiti, ki mu je dala kiosk v najem. S prijatelji so na mestu zarjavelega jeklenega kioska, ki je bil pred desetletjem postavljen za prodajo sadja in zelenjave, obdržali le nosilne stebre in povsem na novo opremlili lokal po meri mladih. Fasado je prebarval ac tomc, za tla so uporabili trpežno prevleko iz epoksi smol, ki se vlije neposredno na beton, pozimi se ogrevajo s plinsko pečjo, kolikor jih ne greje sama kuhinja. Boštjan je zelo vpet v lokalno družbo, saj je po desetih letih profesionalnega igranja nogometa na položaju vezista v 1. Slovenski ligi, kjer

Okrepčevalnica Piksna

je imel vrč kot 200 nastopov v klubih Faktor, Domžale, Ljubljana, Olimpija, Primorje, Koper in Velenje, sedaj pa je trener mladih.

Opravil je C- in B-trenerska izpita, pripravlja se še na A-izpit. Ustanovil je Športno društvo Junior in redno trenira mlade od 1. do 3. razreda osnovne šole v telovadnicah šol v Dobrovi, Polhovem Gradcu, na Brezovici in v Horjulu. In promet v lokalni Piksna? Se kar pohvali, predvsem poleti zaživi vrt, skupno je na pokrite, a ne zaprtem vrtu in v notranjosti lokala 35 sedišč. Ker ne gre za gostilno, temveč okrepčevalnico, profesionalni kuhar ali gostinska šola nista pogoj, a moral je opraviti tečaj HCCP, kjer je osvojil standarde predvsem s področja higijene in potrebne ponudbe. V prihodnosti načrtuje razširitev ponudbe in pravi zimski vrt, ki bi bil uporaben in prijazen gostom tudi pozimi. Najbolj gredo v prodajo pleskavice in čevapčiči, med pijačami pa športni napitki in pivo. Ponujajo tudi svežega piščanca in drugo sveže meso, le krompirček je zmrznjen, vse drugo meso je sveže. Pohvali se z visokotlačni cvrtnik, ki peče meso pri 10 barih pritiska, kar prepreči izparevanje vode in hkrati se v meso vpija dosti manj maščobe. Delovni čas od pon-čet 8. do 22. ure, od 8. do 23. ure sob in pet., ned od 12. do 20. ure. Ker pečejo sproti, priporoča vsem, naj prej pokličejo in si naročijo svež burek ali piščanca na tel. št. 031 590-139.

Sebastjan Vehar

Kiosk Buh

Ena od obeh pekarn na Dobrovi bi lahko ponujala dobrote v Polhovem Gradcu, saj je montažni objekt nekdanje trgovinice Buh že nekaj let prazen. Krajevna skupnost Polhov Gradec je lastnik zemljišča, medtem ko je sam leseni objekt v lasti družine Buh.

Prostore bi lahko odprli vsak konec tedna ter v njih in pred njimi – saj imajo lastne parkirne prostore – ponujali domače dobrote za vsak okus, pecivo, pa tudi cvetje. Veliko ljudi nima redne službe in bi jim taka prodaja na domačem pragu lahko služila kot odskočna deska za lastno podjetje ali pač le kot pomoč za preživetje. Pravno-formalno bi potrebovali podjetje, ki bi bilo v najemnem razmerju s krajevno skupnostjo ali pa kar z občino. Helena Čuk z občine meni, da je, če bi hoteli v lokalno zagotoviti pestro izbiro jedi in pijač, problem v premajhnem številu registriranih lokalnih kmetov. Občina v okviru programa Leader pomaga z izobraževanjem kmetov za prodajo dobrot z naših kmetij, v katerem jih poskuša spodbuditi k registraciji dejavnosti. Zdaj imajo možnost prodaje na tržnici v Ljubljani poleg Interspara, a se prodaja tudi kaj drugega kot le registrirano blago.

Glede lesenega kioska pa je nadaljnje poizve-

dovanje pokazalo, da gre za povsem nelegalen objekt, tako da ni mogoč niti vnovičen priklop elektrike, kaj šele pridobitev uporabnega dovoljenja za kakršnokoli dejavnost. Objekt, ki stoji na 14 lesenih stebrih, je torej premeščina, ki jo lahko interesent odvijne s parkirišča krajevne skupnosti in prenese na domače dvorišče, kjer jo postavi kot enostavni ali gospodarski objekt brez posebnih dovoljenj. Sicer pa kaže, da bo Mercator vendarle povečal trgovino, in kot je slišati nepreverjene govornice, naj bi stala blizu novega gasilskega

doma. A projekt zahteva najprej spremembo namena zemljišča v poslovne, glede česar morata soglašati tako občina kot država, tako da bo preteklo še nekaj Gradaščice, preden bo najboljši sosed tudi dovolj velik sosed. Več o tem prihodnjic.

Sebastjan Vehar

Dan osmoljenčkov

29. februar je dodatni dan v prestopnem letu vse od uvedbe gregorijanskega koledarja leta 1582. Pri nas uradno velja šele od leta 1919.

Čprav ima večina let 365 dni, pa popolni obrat okoli Sonca traja približno 365 dni in 6 ur. Po štirih letih se nabere natanko 24 "odvečnih" ur, zato je koledarju dodan še en dan. Tako koledar ostane usklajen s položajem Sonca. Nekateri ta dan imenujejo tudi "dan osmoljenčkov".

Po vsem svetu naj bi bili kar štirje milijoni ljudi, ki so se rodili 29. februarja, v Sloveniji 1.323, v Občini Dobrova - Polhov Gradec kar sedem. V samostojni Sloveniji se je doslej rodilo 216 smolčkov – 52 jih je prijokalo na svet 29. februarja 1992, 54 leta 1996, 61 leta 2000 in 49 leta 2004.

Smolčki imajo prave rojstne dneve le na vsaka štiri leta. Vendar rojstne dneve praznujejo tudi vsa druga leta. Tako imajo vsaj izgovor, da praznujejo kar dva dni skupaj. Že stoletja pa velja, da 29. februarja ženske lahko pokleknejo in zaprosijo svojega izbranca.

(sa)

Dobrova postala pravo športno mesto!

Zavod ŠKL Ljubljana je pred štirimi leti začel projekt, ki združuje mlade, jih uvaja v svet športa, spodbuja druženje, »fair play« in ima socialno noto.

Svoje spretnosti so pokazali otroci od prvega do šestega razreda, ki so se pomerili v igri med dvema ognjema. Osnovna šola Dobrova in ŠKL sta tako letos organizirala že četrto prireditve Med dvema ognjema, ki je potekala 11. februarja v športni dvorani Dobrova. S prireditvijo Med dvema ognjema spodbujajo pošteno igro, za ka-

tero podelijo tudi pokal najbolj »fair play« igra. Tokrat ga je osvojila ekipa Osnovne šole Šentvid. Igralci Dobrove (4.–6. razred) so osvojili drugo mesto. Zmaga jim je ušla le za eno točko proti Osnovni šoli Primoža Trubarja. Za presenečenje so otroci lahko spoznali in se družili z odbojkarjema ACH Valleya. (sa)

Nagajive maske na drsalkah, z zmagovalcema (v ozadju)

Prvo pustovanje na Dobrovi

Konec februarja se je v Gabrju rajalo. Občina Dobrova je prvo leto organizirala aktivno pustovanje. Da je bilo rajanje še bolj posebno, je potekalo na drsališču v Gabrju.

Nagrade so bile izjemno sladke, prav vse maske pa so za svojo udeležbo prejele darilce, grelna blazinice, ki jih je podarilo podjetje Elan Inventa, d. o. o. Občina se ob tej priložnosti zahvaljuje vsem do-

Nesebična pomoč balinarjev ob pospravljanju opreme za drsališče

natorjem in vsem, ki so doprinesli k postavitvi drsališča v Gabrju. To so bili: TIM-TRADE, d. o. o., GEOMER, D. O. O., CADIS, d. o. o., JAVNA RAZSVETLJAVA, d. d., STORITVE Z LAHKO IN TEŽKO GRADBENO MEHANIZACIJO ZDENKO DOLENC, ATLAS OPREMA, d. o. o., LPP, d. d., ELAN INVENTA, d. o. o., D TOURS SUAD DELIČ, s. p., TESARSTVO IN KROVSTVO MARKO RUS, s. p., KONSTRUKCIJE KOGOVSŠEK, d. o. o., JERNEJ RIHAR, BALNARSKA SEKCIJA ŠD DOBROVA.

Posebna zahvala velja balinarjem ŠD Dobrova, ki so velikodušno prispevali prostor za postavitve drsališča in nesebično pomagali pri postavljanju ter pospravljanju ogrodja za drsališče. Za delovanje drsališča je potrebna dobra izolacija in predvsem hladilna naprava, ki omogoča ohranitev ledu čez celotno zimo.

Mišolovka zadnjič na odru

Polhov Gradec, 4. marec – Dramska skupina Neptun je v kulturnem domu Jakoba Trobca pred domačo publiko še zadnjič uprizorila kriminalko Mišolovka v dveh dejanjih, avtorice Agathe Christie.

Vsi zaslužni za izvedbo igre so bili tokrat posebej lepo vabljeni na njeno zadnjo uprizoritev, katere namen je bil dobrodelen, saj so zbrane prispevke podarili socialno ogroženi družini iz polhograjske okolice. V zelo zahtevni igri, polni preobratov in napetosti od začetka do konca, so vloge pod režijskim vodstvom Romana Vučajnika še zadnjič prepričljivo odigrali: Maruša Prosen v vlogi Špele Grčar, Mohor Nartnik v vlo-

gi Mihe Grčarja, Luka Trontelj v vlogi Jožeta Plečnika, Nadja Prosen Verbič v vlogi Jozefine Karlin, Dominik Zupančič v vlogi majorja Mariča, Ema Nartnik v vlogi Ivane Dobrajc, Andrej Malovrh v vlogi gospoda Paravicinija ter Roman Vučajnik v vlogi inšpektorja Tratnika. Svoj pridih je dodala tudi Martina Gerjol, ki je poskrbela za masko nastopajočih. Igra pa je postregla tudi z vrsto zvočnimi in svetlobnimi efekti, ki so gledal-

ca šele popeljali v zares napeto vzdušje igre, da pa so ti sovpadali z igro je skrbel Dominik Malovrh, glasove pa so izvedli Otroški pevski zbor Višajčki, ki je prispevali pesem Tri slepe miši ter Boštjan Gorenc – Pižama, ki je prispeval radijski glas. Tako obiskovalci v Polhovem Gradcu, kot tudi tisti, ki so dramsko skupino s predstavo Mišolovka uspeli videti na gostovanjih po Sloveniji, so lahko spoznali, kaj vse se lahko dogaja za zaprtimi vrati manjšega hotela, zasnženega in odrezanega od sveta. Prav tako, so si lahko odgovorili, kdo izmed vseh osumljenih gostov hotela je resnični morilec? A naj kljub zadnji predstavi to še ostane skrivnost, odgovor ostaja zapisan v knjigi. (npv)

Ekologi imajo meje

5. marca ob 18. uri sta župan občine in koordinator vseslovenske čistilne akcije Ekologi brez meja, v naši občini Marjan Plestenjak, TZ Dolomiti, sklicala društvene predstavnike naše občine in razložila dogajanja in pravila o vseslovenski akciji Ekologi brez meja, ki bo očistila okolico.

Kljub imenu ekologi brez meja pa smo izvedeli tudi marsikatero omejitev, med drugim to, da se pobira le manjše odpadke in ne večjih kosovnih ali strupenih, da se pobiranje smeti konča do 13. ure in pa predvsem, da letos ne bo pogostitve udeležencev s strani občine. Množičnosti verjetno res ne bo tolikšne, ko te je bila ob prvi vseslovenski akciji pred dvema letoma, ko smo postavili svojevrsten rekord, saj je v naši podalpski državi sodelovalo največ udeležencev glede na število prebivalcev! So bile krive malice ali ozaveščenost, kakor koli, bravo naši!

Odvoz že isto popoldne

Popoldanski odvoz je nujen zato, da se ob zelenih vrečkah Snage z odpadki, ki edine vključujejo ceno za prevoz in se bodo to soboto zbirale na avtobusnih postajah ob glavni cesti, ne bi nastali kupi kosovnih odpadkov, ki jih domačini ob tej priložnosti menda radi privlečejo iz kleti. Ali pa vikendaši brez lastnih smetnjakov, ki odložijo svoje vreče smeti pred odhodom iz

čiste narave v belo Ljubljano ... Velja pa poudariti županovo prošnjo, naj večje kosovne odpadke in nasuti gradbeni material čistilci fotografirajo in s fotografijami ter označenimi lokacijami obvestijo občino, ta pa medobčinsko inšpekcijo, ki bo našla stik z lastnikom zemljišča oz. organizirala odstranjevanje. Sicer pa je župan povedal, da od številnih prijav črnih odlagalšč s strani občanov ali medobčinske inšpekcije jih uspešno rešijo in kaznu-

jejo le manjši del. Če gre za odslužen avto, ni težko najti lastnika po serijski številki.

Ribiči tudi tokrat bolj aktivni

Ribiška družina Dolomiti je pred dvema letoma zelo sistematsko očistila Horjulko, Gradaščico, Božno in vse pritoke, in sicer po dva človeka na 2 km bregov. Našli so tudi dva fička, da o

drugih tonah odpadkov ne govorimo. Tokrat jih bo le okoli 50, tako da se bodo lotili predvsem glavnih vodotokov.

Pogostitev ni nujna

Župan je zelo prodorno in odločno povedal svoje mnenje glede malice, namreč, ni smisel družjenje in zabava, temveč ozaveščenost pobiranja smeti. Morda bo tako manj udeležencev, a bodo ti bolj zeleni, bolj ekološki in učinek primerljiv s prejšnjimi leti, ko je bila na voljo malica. Seveda je tudi strošek občine s tem manjši, a še vedno bo morala plačati za zelene vrečke Snage, ki imajo vračunano ceno odvoza, ter odvoz in rokavice udeležencem. Župan je poudaril, da apelira na nas, na zbrane predstavnike društev, kar 45 jih je v občini, ki redno prejema dotacije, da sedaj dajo nekaj skupnosti nazaj in pritegnejo čim več članov k učinkovitemu pobiranju odpadkov. Kje in kako, se nismo natančno dogovorili, a zborna mesto in razdeljevanje vrečk in rokavic bo potekalo na dvoriščih posamičnih gasilskih društev. V občini jih je deset, ki pa s samo koordinacijo dogodka nimajo nič – organizacijo akcije Ekologi brez meja je prevzela TZ Dolomiti oz. Marjan Plestenjak, tel. 041 675-943. Marjan je tudi pohvalil splošno kolektivno ozaveščenost, saj se količina odpadkov iz leta v leto zmanjšuje, a vedno so črne ovce, ki tudi ne hodijo na čistilne akcije.

Župan je omenil novost glede ločenega zbiranja plastične embalaže v naši občini – naslednje leto naj bi posamezna gospodinjstva prejela 240-litrski zabojnik za jogurtovne lončke, vrečke čipsa in podobno embalažo.

Sebastjan Vehar

Občni zbor PGD Polhov Gradec

V soboto, 3. marca 2012, je v dvorani gasilskega doma v Polhovem Gradcu potekal občni zbor PGD Polhov Gradec.

Občnega zbora se je udeležilo okrog 65 članov in članic društva, nekaj predstavnikov sosednjih gasilskih društev ter gostov, med njimi častni poveljnik GZ Dolomiti Matija Golc, tajnik GZ Dolomiti Franc Zibelnik, predsednik GZ Dolomiti Marjan Peklaj in župan Franc Setnikar.

Zbor je potekal po ustaljenem dnevnem redu. Po izvolitvi delovnega predsedstva so organi podali poročila o delu društva v letu 2011. Da je društvo zelo dejavno, je bilo slišati predvsem iz obsežnih poročil njegovega predsednika Janeza Stanovnika in poveljnika Damijana Plestenjaka. Med drugim je bilo povedano, da so gasilci PGD Polhov Gradec lani posredovali na petih intervencijah, za katere se urijo vsako drugo nedeljo v mesecu na rednih društvenih vajah, ki so tematsko naravnane. Tako so lani pripravili in izvedli devet vaj, in sicer na temo prve pomoči, taktike, prometne nesreče, gozdnega požara idr.

ki gasilca poučita o pravilnem ukrepanju v določenih okoliščinah. Polhograjski gasilci se tega še kako zavedajo, zato se udeležujejo izobraževanj, ki jih organizira GZ Dolomiti, samoiniciativno pa vse leto prirejajo usposabljanja iz različnih specialnosti, kot so vrhna tehnika, prva pomoč, posredovanje ob nesrečah z nevarno snovjo in prometnih nesrečah, ter tako skrbijo predvsem za ustrezno znanje svojih naslednikov. Da pa so gasilci na intervencijah hitri in uspešni ter da lahko delajo varno, morajo redno skrbeti tudi za zaščitno opremo, jo dopolnjevati in rabljeno obnavljati v skladu s certifikatom ustreznosti.

Društvo je nadvse uspešno tudi na tekmovalnih, ki se jih udeležuje redno, in to z zavirljivim številom ženskih ekip, ki navadno domov prinesejo tudi odličja. Za poročili organov društva so sledili nagovori gostov, ki so bili predvsem v znamenju pohval vodjem in vsem članom PGD Polhov Gradec za njihovo za-

obogatili odnose med člani društva, njihovimi svojci in člani sosednjih društev ter jih med seboj boljše povezali.

Sledila je še seznanitev navzočih članov s spremembami Statuta PGD Polhov Gradec, ki jih je predlagala GZ Slovenije, ter z nekaterimi spremembami pravilnika o financiranju in pravilnika o disciplinskem postopku v PGD. Člani so jih soglasno potrdili.

Priznanja so edina vidna oblika zahvale prostovoljnim gasilcem za njihov čas in trud. Na tokratnem občnem zboru so jih podelili kar nekaj. Vsako priznanje je vredno zahvale in čestitke, tudi v imenu Našega časopisa pa naj posebej čestitam Jerneju Škofu, prejemniku jubilejnega priznanja za 80 let prostovoljskega dela v gasilstvu. PGD Polhov Gradec sicer na prav poseben način spodbuja člane k aktivnemu delovanju v društvu – vsako leto najzaslužnejšemu članu podeli priznanje oziroma naziv naj gasilca leta. Tokrat ga je za vestno in aktivno delo v

Jernej Škof je prejel jubilejno priznanje za 80 let dela v gasilstvu.

Jani Gerjolj postal naj gasilec leta 2011.

Praktične izkušnje prav tako pridobivajo pri sodelovanju na meddruštvenih in drugih vajah, kamor so povabljeni; lani so se na poziv odzvali devetkrat. Poveljnik je glede tega izrazil zadovoljstvo in hkrati pohvalo za udeleževanje gasilcev na vajah, saj je na vseh lanskih vajah sodelovalo skupno 310 članov oziroma povprečno 18 gasilcev na vajo. Glede na vse zahtevnejše in nevarnejše intervencije je temu primerno tudi zavedanje o nujnosti usposabljanja in izobraževanja,

gnano in odgovorno delo v gasilstvu. Tudi iz tega razloga so ti s strani župana Franca Setnikarja prejeli v uporabo avtomatski zunanji defibrilator in torbo za prvo pomoč.

V planu dela, ki sta ga podala predsednik in poveljnik, je bilo slišati, da bo društvo svoje delo letos nadaljevalo z enakim tempom. Poleg že utečene načina dela bodo v društvu večjo pozornost namenili usposabljanju in izobraževanju mladine ter družabnim dogodkom, ki bi

letu 2011 prejel Jani Gerjolj, ki mu prav tako čestitamo.

Po končanem uradnem delu je Gregor Čuden poskrbel za humoristično točko, v kateri je navzočim izjemno domiselno predstavil nekatere vidne člane PGD Polhov Gradec, in to v nekoliko predrugačenih podobah in vlogah – mnogi od njih so se v njih tudi sami videli prvič. Nato pa sta prišla na vrsto še tradicionalna postrežba s klobaso in pijačo ter prijetno druženje.

Nadja Prosen Verbič

Ciril prebira za vas ...

Slovenski smučarski slovar

Uredila Ljudmila Bokal. Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011. 413 str., fotogr. (Zbirka Slovarji). Cena 34 evrov.

Slovenski smučarski slovar je pri nas prvi razlagalni, informativno-normativni in prevodni slovar smučarskega izrazja. Zajema zgodovinsko in sodobno smučarsko in žičničarsko izrazje z vseh področij – smučarskih skokov, alpskega smučanja, teka na smučeh, biatlona, turnega smučanja, alpinističnega smučanja, deskanja na snegu in drugih novih zvrsti. Pomenko je obdelanih 4.050 iztočnic. V slovarju so tudi strokovno pogovorni izrazi in starinske besede iz zgodovine našega smučanja in najnovejše smučarske izrazje.

V prvem delu so slovarski sestavki s slovenskimi iztočnicami, razlaga pomena ter ustrezniki v angleškem in nemškem jeziku. Tuji ustrezniki po posameznih jezikih so zbrani na koncu knjige. Slovar je pisan po sodobnih slovaropisnih načelih in temelji na gradivu, ki je obsegalo več kot 6.000 izrazov iz strokovne in poljudne literature, medijskih govornih besedil in besedil s spleta. Nekatere iztočnice so ponazorjene s fotografijami, ki so lepo umeščene v stolpce besedila. V slovarju so podrobno obdelani geometrijski elementi skalnice, ki so ponazorjeni s skico. Dodani sta lestvici težavnosti turnega in alpinističnega smučanja. Slovar je namenjen strokovnjakom, ki se ukvarjajo s smučarstvom, o njem pišejo ali govorijo v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku, športnikom, novinarjem, študentom in ljubiteljem tega športnega področja. Pobudo za slovarsko obdelavo smučarskih izrazov je dala stroka; zato je tudi Smučarska zveza Slovenije soizdajatelj Slovenskega smučarskega slovarja. Slovar prispeva k prepoznavni identiteti slovenskega jezika in potrjuje slovensko smučarstvo tudi kot del slovenske kulture.

Soavtorji slovarja so priznani poznavalci posameznih disciplin, ki so prispevali k razvoju smučanja na Slovenskem ter pisali strokovne knjige in učne programe šole smučanja: dr. Borut Batagelj, Nina Bednarik, Gorazd Bedrač, Oto Giacomelli, Aleš Guček, Milena Kordež, Iztok Kordiš, dr. Blaž Lešnik, mag. Vlado Makuc, Doroteja Muhič, dr. Matej Supej, Roman Šturm, mag. Andrej Terčelj in dr. Mateja Videmšek. Ljudmila Bokal z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, doma pa iz Srednje vasi pri Polhovem Gradcu, je delo vodila, leksikografsko obdelala gradivo in ga tudi uredila, strokovno pa sta rokopis pregledala dr. Stojan Burnik in dr. Franci Petek. Fotografsko gradivo je delo mnogih sodelavcev.

V slovarju je tudi nekaj odmevov s Polhograjskega. Marijanca Yartz s Praproč, sicer predsednica Klekljarskega društva Polhov Gradec, je v slovar prispevala izraz *drsače*. Tako so še v 60. letih rekli smučkam na Prapročah in Setniku. Pri Roglarskih (Tone Koprivec) na Brišah imajo še stare lesene smučke, katerih skrajni del krivine je rilček, ki služi za lažjo vleko smuč v breg. Fotografija rilčka je v slovarju. Iz bližine Gradaščice je bil posnet motiv dvojne smučine in ivja, delo urednice. Svetovalec za anatomijo in druge medicinske izraze pa je bil Janez Koprivec, zdravnik s Podrebri.

Tudi sam sem nekaj prispeval k slovenskemu smučanju. Pred več desetletji sem na Krvavcu v svoji skupini osvojil srebrni pokal, v nekem drugem času pa sem si prav tam močno poškodoval koleno, tako da danes smučati ne morem več. Zato zdaj sedim doma in prebiram knjige za Vas ...

Ciril Velkovrh

Največji slovenski zlati baročni oltar je v Polhovem Gradcu

Oltar, poln angelčkov in vrtnic

Interju z mag. Vladom Frasom Zavrhom, konservatorsko-restavratorskim svetovalcem z Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Restavratorski center, ki je od junija 2007 do novembra 2010 obnavljal oltar v župnijski cerkvi v Polhovem Gradcu. To je največji slovenski zlati baročni oltar.

Najprej prosimo za Vašo kratko predstavitev? Kakšna je bila Vaša poklicna pot?

Pot se mi je zasejala v otroštvu, ker sta poklicna in življenjska povezani. Spominjam se, da sem rad gledal podobe v vaški kapelici, znamenja ob poteh, baročni zlati oltar v cerkvi sv. Ožbolta v Čirčah, notranjost in tudi zunanjsčino kranjske gotične stolnice sv. Kancijana. Privlačile so me naslikane podobe in kipi, rad sem risal in kasneje tudi končal Šolo za oblikovanje v Plečnikovih Križankah v Ljubljani. Leta 1985 sem se zaposlil na Restavratorskem centru v Ljubljani. Po negotovem začetku sem spoznal, da je to prava pot zame in nadaljeval s pridobivanjem praktičnih izkušenj v restavratorstvu kot tehnik z delom na kamnu, freski in lesu. V tistem času oddelki še niso bili strogo ločeni in tudi Restavratorski center je bil še v povojih. Tehnik je lahko delal na širšem področju, kot je to mogoče danes. Širok spekter izkušenj v štirinajstih letih dela mi je prišel zelo prav, ko sem dobil priložnost, da opravi študij restavratorstva na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, Oddelek za restavratorstvo, ki je bil takrat ustanovljen. Že med študijem sem v drugem letniku dobil v službi za delovno nalogo moj prvi veliki projekt obnove oltarjev in prižnice v romarski cerkvi sv. Trojice na Vinjem vrhu pri Semiču. Tudi diplomiral sem na to temo, z delom na lesenih oltarjih pa nadaljeval restavratorsko pot. Straža v Prečni, Sv. Urh nad Horjulom, Srednja vas pri Šenčurju in sedaj kmalu tudi Nemški Rovt v Bohinju so kraji od našega juga do severa, kjer sem z ekipami opravil restavratorsko delo na vseh oltarjih in prižnicah. V Straži smo postavili tudi repliko poslikane orgelske omare po starem načrtu, mehanizem je bil namreč ohranjen in obnovljen, orgle so sedaj v veselje očem in ušesom. Poleg omenjenih cerkva, kjer smo rešili celotno sakralno opremo, je bilo veliko dela tudi na lesenih poslikanih gotičnih, renesančnih in baročni stropih v Leskovcu pri Višnji Gori, na gradu Pišce, v Srednji vasi pri Šenčurju, na gradu Strmol pri Cerkljah na Gorenjskem. Ob večjih projektih sem se ukvarjal tudi s kopistiko, freskami, posamičnimi oltarji, slikami, polihromiranimi in pozlačenimi kipi in restavriral širok spekter umetniških del, obpoptnih znamenj, kapelic, sakralnih in posvetnih predmetov iz etnološke dediščine, arheologije in celo moderne umetnosti. Moje glavno delo pa je usmerjeno na lesene poslikane in pozlačene oltarje, tudi moja raziskovalna naloga gre v tej smeri. Dela je pri nas še ogromno, ob tem tudi problematike. Žal tudi zaradi neurejenih razmer in zakonodaje, ki dopušča kaotične razmere, katerih posledice so izgubljanje vrha lesene sakralne likovne dediščine. Nestrokovni posegi na oltarjih so boleča rana, ki je ne zaznamo in ne vidimo vsi, vendar nam vsem dela veliko škodo. Po padcu prejšnjega sistema se je obnova oltarjev razmahnila, žal velikokrat na račun kakovosti. Stihijsko hitenje z »obnovo s čim manjšimi stroški« daja delo tudi tistim, ki brez znanja in občutka za veliko denarja naredijo

ogromno škode. Pri naših severnih sosedih tovrstno delo lahko opravljajo samo specializirani strokovnjaki in rezultati v njihovih cerkvah so vidni. Pri nas je zaradi zgodovinskega spomina ponekod še vedno čutiti odpor do uradne stroke in tam imajo še vedno prednost lokalni likovni amaterji, pleskarji, samooklicani restavratorji in »mojstri za vse.« Znanje se sicer pridobiva z ustrezno izobrazbo, oboje pa ne pomeni kaj dosti brez veliko praktičnega dela. Kulturna dediščina je zelo rahločutna, njeno bistvo je v njenem izvoru in izpovedi, ki oplaja našo sedanost in nas gradi od znotraj navzven. Sporočilo oltarja je še globlje, ker nam prinaša bit naših prednikov, ki so pred njim dajali in sprejemali vero in moč, da smo sploh lahko pognali močne korenine na večnem prepihu podalpske krajine. Vrednost, ki v denarju ni merljiva, je ravno pri oltarjih dostikrat zanemarjena, neopazna. Oltar pred obnovo je strošek, skrb in za nekoga priložnost za delo in zaslužek. Vse to je sicer res, vendar še veliko več. Strokovno delo in nov podvig za izkušenega restavratorja, za cerkveno občestvo enkratnega dogodek in zadoščenje, za vse nas potrditev pravega odnosa do nas samih in naše kulture. Verjetno se vsi strinjamo, da kultura ni shranjena v cerkvah, muzejih, gradovih, depojih in pisarnah, ampak jo nosimo vsak dan in vsako sekundo v sebi, je del nas. Tudi vera ne tiči pod oboki apsid, v oltarjih, freskah, knjigah in v »bogovih kotih«. V nas je in če je, jo čutimo, doživljamo in vidimo tudi v svoji okolici, ljudeh, v sakralnih ali »navadnih« predmetih, v naravi. Torej, brez ljudi bi veter žalostno zavijal med vso to našo kulturno in naravno lepoto. To dejstvo nas vse postavlja pred odgovornost, da s pozitivnim odnosom poskrbimo na pravi način za naše vrednote. Kirurgi naj uspešno operirajo hude bolnike, usposobljeni restavratorji naj rešujejo oltarje. Ali bi šli na operacijo k vaškemu brivcu pod nož? Ali bi dali avto v popravilo meni? Rajne ne. Vsak naj dela, kar zna in skupaj moramo poskrbeti, da kulturna dediščina ne bo poligon za amaterske vaje in reševanje socialnih problemov. Tudi samozadostnost, sprenevedanje in amatersko znanje likovnikov ali takih, ki to niso nikoli bili, je hud problem. Ni namreč prav, da nekateri primejo čopič v roke in se lotijo oltarjev, drugi pa moramo opraviti celovit študij in še desetletja prakse. Ob tem, da se samokritično zavedam, da še ne znam vsega, pa se oni s čopičem šopirijo, kakor petelin na gnoju in puščajo za sabo – le kaj ...? Po možnosti imajo še kakega zaščitnika ali kar očeta, ki jim sprti zamegljuje amatersko sramoto in blamažo. Ravno ta tema je po mojem mnenju najbolj žgoča, težka in problematična na tem področju. Zato jo moram poudariti, saj je ozaveščanje in popularizacija stroke del naše prostovoljne in obvezne aktivnosti. Poleg čopičev, skalpelov, dlet, brusilnih papirjev in barv moramo namreč uporabljati znanje, to pa pomeni tudi etična merila, standarde in vedenje, da je restavriranje oltarjev podvrženo zakonitostim, ki so popolnoma določene in jasne. Pregovor, da imajo

vsake oči svojega malarja, tukaj nima kaj iskati. V uporabi je samo pri šarlatanih. Naj bo zgoraj napisan odstavek razumljen kot kratek, dobro namerjen dodatek k moji predstavitvi, za katero me prosite.

Oltar s kipom Matere Božje v Polhovem Gradcu deluje centralno in ni popolnoma simetričen, čeprav se tak zdi. Figure so res postavljene simetrično, vsaka pa izkazuje svoje lastno gibanje, držo; angela v atiki v vlogi kariatide imata na primer roki v drugačnem položaju, pogledi glavnih svetnikov sežejo drugam. Tudi barve teh simetričnih likov niso povsem enake. Je ta gibljivost odmev baroka? Je mogoče ugotoviti, če je bilo že prvo zlatenje tako?

Dinamika zlatega baročnega oltarja se kaže v vsej svoji moči na Marijinem oltarju v Polhovem Gradcu. Barve in pozlata se prelivajo v odtenkih, ki so jih prispevali naravni vplivi delovanja svetlobe, vlage, temperaturnih sprememb ter delo predhodnikov in nas, ki smo to prvotno podobo oltarja izluščili izpod prenov. Prva, najstarejša pozlata je najbolj žlahtna po videzu. Odkrijemo jo pod kasnejšimi plastmi, ki so jih dodajali v stoletjih. Tudi z barvami je tako. Najbolj cenimo tisto prvotno plast pozlate in poslikave in jo tudi znova odkrijemo in prikažemo. Seveda, če še obstaja. Na Marijinem oltarju je bilo že prvotno več vrst pozlate, saj je več rezbarjev pozlatarjev dodajalo okrasje in kipe, vse od postavitve leta 1746 do dokončanja del v letu 1749. Tudi v rezbarskih izdelkih je videti več »rok« ali delavnic. Podobno velja tudi za poslikave. Strinjamo se, da je velike kipe izdelal Henrik Michael Löhr, Faciji pa preostale. Bogastvo odtenkov je pomnoženo še s časom in njegovimi naravnimi vplivi.

Restavrator bo točno vedel, kje je prvotna pozlata, ko bo detajle gledal od blizu. Zlato s starostjo dobi svoj žlahten odtenek, mi pa smo usklajevali vse detajle v celoto, ki mora z razdalje gledalca celotnega oltarja delovati nemoteče in skladno. V primerjavi z glasbo sta zgodba in gibanje na tem oltarju po mojem občutku zelo blizu Bachovim orgelskim delom. Kar ni čudno, saj sta mogočna dramatičnost in poduhovljenost, ki jo vrhunski barok podaja, živa v vsej visoko kakovostni baročni umetnosti. Če imate radi Bachove orgle, jih boste verjetno sčasoma neže zaslili, ko se bodo vaše oči sprehajale po baročni kaskadah Marijinega oltarja, sedeč v polni tišini cerkve v spokojnem polhograjskem avgustovskem hladu ...

Barve se v glavnem menjavajo tri, zlata, rdeča, zelena, le nebo za Marijo je nebesno modro. Se popolnoma ujemajo s prvotno barvno podlago? Ni nikjer sledu današnjega časa?

Vse barve oltarja sledijo prvotnim v največji mogoči meri. Rdeča, zelena in modra so v spremljavi zlata zapovedane barve baroka. Pojavljajo se povsod v baročni umetnosti. Vse prvotne barve, ki smo jih našli pod preslikavami, imajo na sebi sledi časa in človekove dejavnosti. Zato smo poškodbe

Največji, polhograjski oltar, in najmanjši Marijin zlati baročni oltar pri nas. Najmanjši ob vznožju levega adoranta (označen s puščico) je iz muzejske grajske zbirke na gradu Strmol pri Cerkljah na Gorenjskem.

retuširali tako, da se zlivajo v celoto. Sledov časa je tudi po našem delu še veliko. Pričajte, da je to res žlahtna stara umetnost in brez tega v njej ne bi mogli uživati.

Rožni venc in vaze, polne rož, se vijejo povsod, kjer je le mogoče. Tudi rože so odraz dobe, v kateri je oltar nastajal. So oblikovane tako in dovolj razkrivajo svoje značilnosti, da je mogoče ugotoviti, katere so? So to vrtnice?

Seveda, vrtnice v zrelem popku, pol odprte in odprte sestavljajo in dopolnjujejo rezljane girlande in množico okrasne ornamentike.

Koliko je bil polhograjski oltar pravzaprav poškodovan? Ali je mogoče z obnovo vse ohraniti ali pa so kakšni deli narejeni čisto na novo?

Oltar je bil zelo poškodovan, veliko bolj, kakor smo domnevali sprva. Videz solidnih površin je prekrival poškodbe in zelo slabo stanje lesa. Pod odstranjenimi preslikavami, prezlačenimi deli, grundom in starimi laki je bilo stanje šele resnično, slabo do izredno slabo ter tudi nerešljivo za nekatere dele. Najslabše je bilo v finih rezljanih tenkih lesenih delih girland, kartuš, medaljonov, angelskih peruti, prstov in rok kipov. Kip škofa svetega Blaža ima novi roki, saj je imel popolnoma uničeni. Novo rezljanih iz lipovine je tudi okoli pet metrov girland, ki so bile daleč v najslabšem stanju. Tudi eden od večjih angelov ima novo krilo, je pa inkognito, ker hoče nemoteno leteti tako kot preostali.

Se je kje našel podpis Facijevih ustvarjalcev?

Podpisa Facijev ni bilo odkritega, je pa zapisan v arhivih.

Seveda zraven takoj dodamo, če ste vi kot restavratorji današnjega časa kje »pustili« svojega?

Smo, viden pa bo šele ob naslednji veliki obnovi oltarja.

Na desni strani ob tabernaklju se je odkrila letnica z napisom: postavljen 1746, obnovljen 1859. Je bila ta že prej znana?

Že, prva kot letnica uradne postavitve in druga kot zadnja obsežna prenova celotnega oltarja.

Vse je napisano v enaki pisavi, zaradi česar je mogoče sklepati, da je bilo celotno besedilo napisano hkrati, najbrž ob času, ki je zadnji omenjen. Kaj vam kot umetnostnim zgodovinarjem in restavratorjem ta napis pomeni?

Potrjuje, da je bil oltar obsežno obnovljen leta 1859, osem let po postavitvi tabernaklja in seveda potrdi še letnico postavitve.

Se je odkrila kakšna nova, popolnoma neznana letnica?

Da, to je letnica 1818, napisana na stebričku št. VIII pod kapitelom stebrička tabernaklja. Odkrili smo jo, ko smo demontirali tabernakelj. Očitno je to leto izdelave stebričkov in kapitelov, čeprav je bil tabernakelj izdelan in postavljen leta 1851. Mala uganka je tukaj, saj je bil avtor tabernaklja polhograjski rezbar Simon Rupnik 1818. leta star šele osem let.

Oltar tako velikih dimenzij je doživel veliko manjših, večjih in obsežnih obnov, manjših v spodnjem delu. Tam smo našli lokalno tudi do šest plasti preslikav. Zato imamo kar precej letnic: 1744, 1746, 1749, 1853, 1859, 1892, 1944 in 2010. Prve tri spadajo v postavitve in dopolnjevanje, preostale so renovatorske in zadnja naša, restavratorska.

Ob oltarju je bilo ob zadnjih dnevih pred blagoslovom vse polno njegovih delčkov. Ob vprašanju, ali veste, kam vse drobne kipe, angelčke vrniti, kje je njihovo prvotno mesto, ste v šali odgovorili, da ne in seveda zraven takoj dodali, da je vse zapisano. Kako se pravzaprav to zapisovanje opravi? Pridejo najprej »na vrsto« veliki kipi?

Dokumentacija ob demontaži tako velikega oltarja je izredno pomembna. Množica ornamentike in kipov mora priti na svoje mesto in to je mogoče samo tako, da sta mesto odzema in demontirani del označena z istim simbolom. Oltar delimo na levi in desni

del, ker sta »skoraj simetrična«, torej označuje mo leve in desne dele. Kaj pa tisti brez označbe? Če je samo eden, je zagotovo na sredini. Včasih označimo samo desne, saj je logično, da je njegov »dvojček« na levi. Lahko se zgodi, da se označbe ob delu izgubijo, obrabijo, premažejo in nismo več gotovi, kam spadajo. Pri velikem oltarju je nujno deliti in označiti leve in desne, se pravi L in D, preostalo gre kar po številkah. Poenostavimo, kolikor se da. Vse zapišemo tudi na večjo fotokopijo ali več njih, da je vizualna predstava boljša. To nam zelo prav pride že ob delu, ko obravnavamo zelo uničene dele, kjer je potrebna rekonstrukcija.

Najprej demontiramo tiste dele, ki bodo odstranjeni omogočili čim bolj varno nadaljnjo demontažo. Torej ni nujno, da so to veliki kipi, ker bi od demontaži lahko poškodovali ornamentiko, ki nam je na poti. Odločamo se po logiki, sponatano, kakor se nam problematika ob vsakem oltarju odpira, in s tem tudi najustreznejši način demontaže.

Pa še o zlatih lističih. Koliko ste jih porabili? Kako se ti pravzaprav »merijo«? Najbrž ne v kilogramih?

Zlati lističi imajo od 22 do 24 karatov in tehtajo 0,004 grama. Skoraj lebdijo v zraku in v teži ne pomenijo praktično nič, pomembna je njihova površina. Kupujemo jih v paketih po 250 ali 300 lističev, formata 8 x 8 cm, srebro pa 10 x 10 cm. Srebro je seveda veliko bolj »debelo«. Zlatih lističev je veliko vrst, odtenkov. Navadno se držimo istega na celotnem oltarju, lahko pa uporabimo tudi različne, če je to dobro za videz oltarja. Vsak paket zlatih lističev ima deset zvezkov. Pri velikem oltarju bomo merili v paketih, pri majhnem pa včasih v zvezkih ali celo posameznih lističih.

Porabili smo okoli 55 paketov zlata, nekaj od teh po 300 lističev, torej skoraj 14.000 lističev. In to samo za retušo stare pozlate in rekonstrukcijo manjkajočih, uničenih delov. Koliko bi bilo zlata, če ne bi ohranili prvotne pozlate? Verjetno okoli 50.000 lističev.

Zdaj pa še pogled v prihodnost. Za koliko časa zadošča tak korenit restavratski poseg? Kdaj bo zob časa spet zahteval prenovo? Najbrž je mi ne bomo doživeli?

V tem stoletju ne bi napovedal novega posega. Razen, če bo potres, plaz ali huda ekološka katastrofa. Seveda pa bo vnaprej potekalo redno spremljanje stanja oltarja. Ne moremo izključiti kakšnega manjšega interventnega popravila, kar je normalno. Človeški dejavnik pač deluje. Lahko tudi, na primer, netopir sklati delček okrasja ali se usede na škofovo palico, da ta zdrсне. Res so bivali zadaj, nekje proti vrhu oltarja, ob montaži pa jih nismo več videli. To je samo podatek, da je ta veliki Marijin oltar tako obsežen, da ustvarja že mini ekosistem. Prah, mikroorganizmi, plesni, insekti, pajki, netopirji in male ptice, ki gnezdiijo, iztrebki itn. Vse to in še več smo že in še vidimo tudi na dosti manjših oltarjih. Sicer pa sredi slovenskih gozdov ni varen noben lesen oltar pred lesnimi škodljivci, dostikrat pa v njih najdejo zavetje tudi ptice, mravlje in mali glodavci. Torej bomo tudi v tej smeri bolj pozorni.

Katero delo, projekt pa sedaj zaposluje Vas in Vaše sodelavce?

Pred kratkim sem končal poseg na zbirki lesenih kipov z gradu Strmol. Med njimi je bil tudi čudovit pozlačen hišni stenski oltarček, miniaturna z merami 24 x 36 cm. Torej sem takoj po največjem doživel še najmanjšega ... Na tej zbirki sem delal sam, ob tem izpeljal mentorstvo diplomantki restavratskega dela na enkratnem gotskem kipu Marije iz Ribnice in seveda delo s praktikanti, bodočimi restavratordi. Ekipno smo zaključili z lesenima kasetiranima stropoma na gradu Strmol, zdaj pa imamo glavni oltar cerkve sv. Ahaca iz Nemškega Rovta nad Bohinjem. Tudi ta je posebnost, saj ima med drugim v predelu vstavljen gotski relief sv. Heme. Delo Casparja Malerja iz Brež na Koroškem datira v leto 1510. Poleg tega se ukvarjam še s stranskim oltarjem iz cerkve sv. Antona na Verdu. Na področju raziskovalnega dela in teorije prihaja vse bližje tudi nadaljevanje in zaključek podiplomskega študija.

Hvala Vam za Vaše odgovore.

Milka Bokal

Dramilo

*Vsak more in mora nekaj storiti,
da preživimo to dolgo zimo,
vsak nekaj zase in eden za drugega,
vsak v svoji hiši, na svojem pragu,
med polji, na cesti,
na skupnih poteh ...*
(Tone Kuntner)

SDS

Ko se oziram v našo družbeno stvarnost, je človek res težko optimističen. Vse manj delovnih mest, zadolženost, socialna razslojenost, vse večji individualizem, izguba vrednot, kot so spoštovanje življenja, socialna solidarnost, medgeneracijsko sožitje ... Vse to mnoge navdaja z apatijo in strahom pred prihodnostjo.

Marsikdo med nami se je od napora let in prizadevanj že upognil in mnogim je zaradi neuresničenih sanj in predstav o za vse pravični Sloveniji v očeh ugasnil življenjski žar. Pa vendar, živimo v času, ko smo Slovenci spet in vedno znova potrebni »dramila«, kot je z njim že v davni preteklosti svoje rojake dramil duhovnik, pesnik in učitelj Valentin Vodnik in mnogi drugi veliki Slovenci in Slovenke, ki so v nas prebujali narodno in domovinsko zavest ter življenjsko vero, optimizem in odgovornost za skupno dobro.

V letih, ko nismo imeli svoje države, je bilo za rodove pred nami življenje res trdo. S svojo klenostjo in srčnostjo so vztrajali na svoji zemlji v raju pod Triglavom, da smo se ohranili kot narod s svojim jezikom in kulturo v najširšem pomenu besede. Danes, ko imamo svojo državo, ki nam je zaupana v lastno upravljanje, pa kot da nam zmanjkuje sape, volje in poguma. Kot posamezniki in kot skupnost smo zaveza-

ni k skupni odgovornosti, kako bomo živeli, bo našim zanamcem Slovenija še skupna domovina, se bomo utopili v globaliziranem svetu divjega kapitalizma in liberalizma. Vsak od nas bi se moral čutili nagovorjenega v odgovornosti za našo skupno prihodnost. Verjamem, da mnogi živimo odgovorno do sebe, svoje družine in do okolja, kjer živimo. Ker pa imamo svojo državo, lahko na konkretne spremembe najbolj vplivamo znotraj političnega sistema, ki ga imamo, to je znotraj strankarske parlamentarne demokracije.

Zato je to »dramilo« namenjeno vsem ljudem dobre volje, ne glede na osebne poglede na posamezna vprašanja, vsem vam, ki ste v različnih življenjskih obdobjih, različnih poklicev in zanimanj, sposobnosti in darov, in vam ni vseeno, kam plove naša narodova barka. Naša skupna barka potrebuje v svoja jadra svežega vetra; tako izkušnje in modrost zrelih let, preudarnost srednje generacije in navdušenje mladih. Tako različni in skupaj se lahko vzpodbujamo v prizadevnosti in odgovornosti ter soustvarjamo naš vsakdan in možnosti, da previharimo ta nemirni čas, da naša barka zapluje v mirnejše vode slovenske prihodnosti. Zavedamo se, da to ni majhen zalogaj in da je to za vse nas velika odgovornost, predvsem pa pomeni veliko dodatnih naporov. In ravno zato vas vabim, da se nam pridružite, da poskusimo ponovno in skupaj.

Pred nami so velikonočni prazniki in naj vam ob tej priložnosti z besedami Ivana Cankarja zaželim blagoslovljeno veliko noč in naj nam praznovanje velike noči pomaga osmišljati naš vsakdan.

»Velikega petka je bilo treba za veliko nedeljo. Smrti Boga samega je bilo treba, da je zazvonilo in zapelo ponižanemu človeku veličastno vstajenje.«
(Ivan Cankar)

Mag. Jože Sečnik,
predsednik OO SDS Dobrova - Polhov Gradec

Mama,

hvala ti za vso skrb in dobroto,
hvala ti za vso nežnost in milino,
hvala ti za vso ljubezen in toplino,
hvala ti za vse izpolnjene želje ter
hvala ti za zaupanje in
za vse, kar storila si zame,
zato verjemi mi, da te nikoli ne pozabim.

**Vsem mamam iskrene čestitke
ob praznovanju
njihovega praznika,**

svetnica Andreja Dolinar

Materinski dan

Materinski dan je posvečen vsem materam. Biti mati ni le poklic, ampak je najpomembnejše poslanstvo življenja. Matere otroke rodijo, jih negujejo, vzgajajo in oblikujejo v samostojne osebe. Matere so tudi tiste, h katerim hodimo po tolažbo, nasvete ter nas razvajajo in so nam v oporo vedno, ko to potrebujemo.

Mati je tista, brez katere ni življenja. Mati je stebel družbe in center sleherne družine, zato, mame, odložite delo in se odpravite kam ven. Zberite otroke in preživite popoldne polno ljubezni, smeha in naklonjenosti.

Mama je ena sama, pravijo, zato upoštevajte nasvet.

**Društvo kmečkih in podeželskih žena
Dobrova - Polhov Gradec - Horjul**

Konji, molitve in solze so jim pomagali

Med 12. in 15. februarjem 1952 je vso Slovenijo zajelo močno sneženje. Takrat je v Sloveniji padlo toliko snega, kot ga niso namerili nikoli pozneje. Popolnoma je ustavil promet, uvedena je bila splošna mobilizacija za čiščenje snega, zaradi teže snega se je podrlo kar nekaj streh, bile pa so tudi žrtve zaradi snežnih plazov. Zanimivo zgodbo iz teh dni obilnega sneženja nam je poslal Jože Marolt in v skrajšani obliki jo posredujemo tudi vam. (Uredništvo NČ)

Tri dni, med 12. in 15. februarjem, je neprekinjeno snežilo. Ker je bil sneg suh, se je z bregov v obliki snežnih plazov kar ulival. Slučaj je nanesel, da bi morala v tem času Ana Peklaj z Belice roditi, zato je njen mož Anton odhitel v Polhov Gradec po babico. Ni bilo lahko, saj je bilo na cesti več kot pol metra snega. A mu je nekako le uspelo in babico je na saneh pripeljal k porodnici. Moralo je biti zapleteno in boleče, ker sposobna in tudi vsega hudega vajena babica Neža Leben Cankar pri tem primeru

Anton Peklaj starejši in sin Anton (Tonček) skoraj 30 let kasneje s svojima mladima konjema (foto: Ivan Belec)

ni bila uspešna, zato je zaukazala čimprejšnji prevoz porodnice v porodnišnico.

Pot od Belice proti Polhovemu Gradcu je bila uganka, kajti v ozki soteski se je na več mestih usul plaz. S tem je gospodarja doletela velika skrb. Poklical je več pomočnikov iz bližine, da so mu pomagali pri preboju proti Ljubljani. Od začetka Belice do Hudopotnika je bilo skoraj 400 metrov plazu. Gospodar in »glavni« pomočnik Franc Kožuh sta zajahala konje in se mimo plazu prebila kar po strugi Gradaščice, preostali pa so sani čez plaz potiskali ročno. Sneg plazu je namreč sani še zdržal, za konje pa je bil premahak. Verjetno ni od-

več pisati, da je bila za bodočo mamico ta pot še posebno naporna. Pri Hudopotnikovi hiši so prišli vsi reševalci zopet skupaj. A tam jim je A. Trobec z Loga povedal, da so od Loga do kamnoloma na Hrastenicah sami plazovi. Zato so spet krenili v strugo Gradaščice in se rebili do Hrastenic. Tam jim je priskočil na pomoč Bizjan, ki je s svojim parom konj delal vpregi gaz v sneg. Od Žirovnika naprej so bili na cesti spet plazovi. Še enkrat so se podali v strugo Gradaščice in iskali prehode. Pri hruševskem mostu so šele prišli na cesto, a cesta proti Dobrovi je bila zelo ozka, kar je konja zelo izmučilo. Od Dobrove dalje je bilo malenkost bolje. V Razorih jih je opazil kmet Dolinar (Rogovile), ki se je vpregi zelo začudil in dejal, da še nikoli ni videl tako mokrih in penastih konj. Tudi on se je odločil, da jim pomaga z močnim konjem. Njegovega konja so vpregli spredaj, on pa ga je jahal. Nekoliko hitreje je šlo, a pri viški cerkvi je bil tudi njegov konj penast kot drugi. Tržaška cesta, po kateri je vozil tramvaj, je bila precej dobro spluzena. Porodnico so hoteli dati na tramvaj, a je njegov voznik predlagal reševalni avto, ki je bil parkiran v bližini. Tako se je njena mučna pot srečno končala.

Gospodar Anton Peklaj mi je pripovedoval, kako so konji napor prenašali, ne da bi jih bilo treba glasno priganjati. Kot bi se zavedali stiske gospodarja. Na očeh so se mu pokazale solze, tako zelo je odtlej spoštoval konje. Dejaj je še, da je bila vsa pot nasploh silno negotova, tvegana, obupaval pa ni nihče. Verjetno so jim pomagale tudi molitve, ki so se slišale od žensk na saneh, pa tudi v Šujci in Razorih je bilo na nekaterih dvoriščih mogoče slišati molitve. Upanje in molitve so jim dajale moč, solze pa so bile zdravila.

Kmalu po tistih dnevih sneženja se je otopilo in sneg se je skrčil na meter debeline. Kljub temu si pluzenja snega tedaj ni bilo mogoče zamisliti, strojev pa ni bilo. Preostalo je le čiščenje z lopatami. Organizirali so vse odrasle in v od dveh do treh dneh je bila cesta od Ljubljane do Polhovega Gradca očiščena. Vsak je imel normo, približno 10 metrov. Novorojeni Tonček in mamica sta se tako lahko po nekaj dnevih prav do doma pripeljala z reševalnim vozilom. Tone je kasneje postal samostojen gospodar, vedno delaven, zdrav in vedrega obraza. Ustvaril si je dom in družino in tudi hlev, pred njim pa so vedno konji – kot bi vedel, da so mu oni pomagali na poti na ta svet.

Jože Marolt

Če ne da narava, naredi sam

Marjan Malovrh iz Polhovega Gradca si družinsko smučišče zasnežuje z doma izdelanim snežnim topom. Na kakšen način je do ideje in končnega izdelka prišel, mi je zaupal v pogovoru.

Pomlad je že dodobra stopila v naše kraje in temperature se le še redko spustijo pod ničlo. Na žalost nam tudi zadnja zima ni postregla z veliko snega. Celo prazniki so minili brez večjega mraza in zasneženih cest ter travnikov, prav tako so bili otroci prikrajšani za zimske radosti tudi v času zimskih počitnic. Zaradi onesnaževanja planeta in s tem povezanega segrevanja ozračja se očitno tudi pri nas snežna meja pomika vse višje in višje. Tako čarobni zimski dnevi, preživeti na snegu domačega griča, ostajajo le lepi spomini na stare čase.

Marjan Malovrh iz Polhovega Gradca pa je eden izmed tistih staršev, ki je svojim otrokom želel pričarati prav takšne zime in veselje na snegu, kot ga je doživljal sam pred par desetletji. Sam o sebi pravi: »Po izobrazbi sem poslovodja, gospodinjec in tudi turistični vodnik. V času, ki mi preostane pa ljubiteljski slikar, glasbenik, pesnik, zborovodja, jasličar.« Skratka, je človek, ki se v življenju loti marsičesa in se izzivov ne boji. Tako se je

Zasneževanje z doma izdelanimi nizkotlačnimi topoma

pred nekaj leti odločil, da sam izdelava snežni top, in to iz samih recikliranih materialov, zasnežil travnik pri svoji hiši ter tako otrokom, ki sneg vsako leto neizmerno pričakujejo, vendarle pričara ter jim tako polepša in obogati zimske dni. Ideja o izdelavi domačega snežnega topa je pri njem zorela kar nekaj časa, tudi v družbi je pogovor kdaj pa kdaj nanese na temo "snežni top" in takrat je navadno vsak zamahnil z roko in dejal, da je to predraga investicija in se ne splača, se spo-

minja. Toda sam je bil prepričan, da to le ne more biti tako nedosegljivo. In res se je lotil poizkusov. Kar nekaj raziskovalne žilice je bilo potrebno za tak podvig ter uric presedenih pred računalnikom, kjer je na različnih spletnih straneh našel mnogo uporabnih informacij; od osnovnih podatkov o meteorologiji, zgodovini umetnega zasneževanja, do spletnih forumov, kjer je spoznal precejšnje število somišljenikov po svetu ter si z njimi izmenjeval izkušnje iz zasneževanja in naprav izdelanih v ta namen.

Izhodišče iz katerega je izhajal je bila teorija, in sicer, da sta za izdelavo umetnega snega pomembni dve stvari: voda razpršena na drobne kapljice ter stisnjen zrak, pomešan z malo količino vode. Ta mešanica lahko pri -3°C in 100 % vlažnosti ustvarja pravi umetni sneg. Teorijo je poskušal prenesti v prakso, najprej z najbolj enostavno napravo – snežno pištolo – s katero mu je februarja 2008 prvič uspelo pobeliti nekaj kvadratnih metrov domačega travnika. Tako je bil narejen prvi korak in zagona ter veselja za nove ideje ni manjkalo. Kmalu je snežno pištolo nadgradil s tremi vodnimi šobami v "mini žirafa". Ker pa ga ta dva izdelka nista preveč navdušila, je v njem že tlela ideja o prvem mini propellerskem snežnem topu. Za izdelavo tega je porabil nekoliko več časa, predvsem za razna testiranja. Prvi propellerski top je Marjan Malovrh, ki rad pove, da mu je pri delu veliko pomagal najstarejši sin Dominik, sestavil iz plastične posoda za kisanje zelja, ki mu je odrezal dno, vanj pa vstavil pocinkano cev ter namestil ventilator avtomobilskega hladilnika, ki ga je našel na odpadku. Temu je dodal še doma

Prikaz zasneževanja na družinskem smučišču pri Malovrhovih

izdelane usmerjevalce zraka, ki služijo, da izstopni zrak s sabo ponese čim večji snop snežnega materiala. Sledila je izdelava vodnega obroča, na katerega je namestil šobe, ki se uporabljajo za vrtno škropilnico, do njih pa je bilo potrebno speljati še cevi za dotok vode in stisnjenega zraka, ki sta ju poganjala pretočna črpalka ter kompresor zraka. Naslednja faza pa je bila izdelava stojala oziroma voza ter vgradnja napajalnika, ki ga je prav tako sestavil sam. Za sam zaključek pa je namestil še kontrolno

omarico, top prebarval, namestil nukleator in čakal na hladno vreme. Konec november 2008 je bil za celotno družino Malovrh iz Polhovega Gradca poseben dan, saj jim je v hladnem jutru uspelo izdelati pravi umetni sneg z lastno doma narejeno napravo za zasneževanje. (Celoten opis poteka izdelave naprav ter njihove uporabe si lahko preberete na <https://sites.google.com/site/snegnaredisi/> in <http://snegnaredi.blogspot.com/>). Pohvaliti se imajo, da je bila že zima 2008/09 pri njih že skoraj tista prava kot pred desetletji, saj so imeli s snegom pokrit breg nad domačijo skoraj tri mesece, seveda je k temu pripomoglo tudi nekaj centimetrov naravnega. Prvotnemu snežnemu topu je sicer že sledila dvakratna predelava, tako da danes res učinkovito služi svojemu namenu in zasnežuje družinsko smučišče. Letošnja sezona 2011/12 je bila najdaljša, predvsem pa so naprave za zasneževanje najbolj služile svojemu namenu, saj nas je naravni sneg, kljub nizkim temperaturam, razveselil le dvakrat, pa še ta je drugod hitro skopnel, le pri Malovrhovih je ostajal in ohranjal zimsko idilo skozi zimski letni čas. Na družinskem smučišču pa ne uživajo le domači otroci, večkrat se jim pridružijo tudi sosedom, prijatelji in sorodniki, letos pa so na njem uživali tudi otroci iz vrtca Polhov Gradec.

Da pa je izumitelj ter izdelovalec snežnega topa nad svojim izdelkom res zadovoljen, je tudi finančna slika. Sam je naredil preračun in pravi, da delovanje snežnega topa porabi približno toliko električne energije kot malo boljši pralni stroj, finančni vložek v izdelavo snežnega topa pa je bil še kako varčen ter okoljsko naravnan, saj je zanj uporabil večina že uporabljene-

Veseli otroci v letošnjem zimskem času (vse foto Marjan Malovrh)

ga materiala in naprav, kupil je le malenkosti. Zato navdušen pove: »Moji štirje otroci so se letos smučali in se sankali celo zimo, za to pa sem plačal toliko, kot če bi jih dvakrat peljal na urejeno smučišče.« Marjan Malovrh je torej tudi eden tistih, ki s svojo iznajdljivostjo in ustvarjalnostjo zna poskrbeti, da kljub gospodarski krizi, ki jo čutimo vsi, njegovi otroci niso prikrajšani, vsaj ne za zimske radosti.

Nadja Prosen Verbič

Hura, počitnice so tu!

Tako smo poimenovali ustvarjalno delavnico in pustno rajanje, ki smo ga pripravili za vse otroke, majhne in velike, s Črnega Vrha in iz okolice.

V ponedeljek, 20. februarja 2012, smo pod okriljem KD Črni Vrh v Domu krajanov Črni Vrh organizirali ustvarjalno delavnico s pustnim rajanjem za naše otroke. Ko smo se zjutraj zbu-

dili in ugledali močno zasnežene poljane, so bili naši obrazi kar malo žalostni, saj smo bili prepričani, da bo zaradi vremenskih razmer vse skupaj padlo v vodo. Ura se je bližala petnajsti in trepetajoče smo čakali prvih prihodov otrok. Kljub naletavanju snežink, zasneženim cestam in močnemu vetru se je dvorana kar polnila in polnila. Presenečenja ni bilo konec, saj smo na koncu na naši skupinski fotografiji prešteli kar 32 otrok, 7 animatorov in tudi nekaj staršev, ki so spremljali svoje otroke.

Otrokom smo najprej omogočili lastno izdelavo pustnih mask, nekateri so že izdelali voščila za mame ob dnevu žena, vsak pa je dobil tudi list, na katerem je pisalo njegovo ime. Imena so pobarvali, da smo se na fotografiji, na kateri smo zakriti z maskami, lahko prepoznali. Ko so bile vse te stvari izdelane, se je veselje otrok šele začelo. Na vrsti je bilo pustno rajanje ob glasbi, pripravili smo si sadne kupe ter se okrepčali s sokom in majhnim prigrizkom. Čisto na koncu je bila najzanimivejša igra na izpadanje, v kateri so s plesom ob stolih sodelovali prav vsi otroci.

A kaj, ko čas tako hitro mine ... Starši so otroke počasi odpeljali domov. Najbolj ganljiv stavek, ki sem ga slišala od neke male deklice, je bilo vprašanje: »A bomo jutri tudi prišli sem?« Ob tem vprašanju se mi poraja misel, zakaj svojim otrokom družjenja ne priskrbimo večkrat, saj vsakič opažam, kako radi se ga otroci udeležijo ter so srečni in veseli, ko se svet vrtil le okoli njih. Ker je bil za otroke to prvi dan zimskih počitnic, upam, da smo jim tako popestrili in polepšali tudi preostali del počitnic.

Na koncu naj se v imenu otrok in njihovih staršev prav lepo zahvalim glavni pobudnici in organizatorici ustvarjalne delavnice Darji Plestenjak za tako uspešno izvedeno delavnico.

Katja Skopec

Mešani pevski zbor Črni Vrh

Na Dekanijskem srečanju pevskih zborov

Dekanija Ljubljana – Vič/Rakovnik vsako leto organizira Dekanijsko srečanje pevskih zborov. Letos je potekalo v Župnijski cerkvi sv. Antona na Brezovici, v nedeljo, 11. marca, ob 17. uri.

Ko smo prejeli povabilo za prijavo na srečanje, smo ga z veseljem sprejeli in takoj začeli kratke priprave oziroma pevske vaje, da bi vse skupaj dobro izpeljali.

Letos je na srečanju sodelovalo devet pevskih zborov omenjene dekanije in udeležil

se ga je tudi Mešani pevski zbor Črni Vrh. Vrstni red je bil določen tako, da smo se na srečanju predstavili kot prvi nastopajoči, v zasedbi 15 članov. Pod vodstvom Marka Jankovca smo zapeli dve pesmi ob orgelski spremljavi našega organista Štefana Jankovca. Po prireditvi pa je sledilo družabno srečanje s pogostitvijo v župnijskem domu.

Ker je glasba naše veselje, se že vnaprej veselimo podobnih prireditvev in srečanj.

Katja Skopec

V Šentjošt prihaja Peter Pan

V nedeljo 11. marca smo si starši, vodstvo KPD-IC Šentjošt in »firbci« lahko ogledali generalko mladinske igre Peter Pan avtorja J. M. Barri-
ea. Igra sta postavili na oder mladi, nadobudni srednješolki Metka Oblak in Lucija Trobec. Otroke, stare od osem do petnajst let, sta nabrali po Šentjoštu. Igralci so v igri uživali, na trenutke so celo pozabili, da to ni zabava. Prikazali so klasično zgodbo o boju med dobrim in slabim, vmes pa še o nezavedni dilemi, ali ostati otrok ali odrasti, ki je dražila vsakega izmed nas ali pa nas še vedno. Igra je lepo tekla, kljub občasnim spodrsrljajem ni zastala, glasbena spremljava je bila primerna, vse pa se je dogajalo na mi-

nimalno opremljeni sceni, nekaj »povštrov« in del ladijske krme. Režiserki pravita, da so igro pripravili v komaj dveh mesecih. Mudilo se je namreč zaradi srečanja otroških gledaliških skupin, ki je bilo že naslednji dan na OŠ Brezovica. Komisija je bila z vidnim

kar zadovoljna, kaj pa je tudi pokritizirala. Kako je z uvrstitvijo na regijsko srečanje se bo še videlo. Sama premiera v Šentjoštu je predvidena na velikonočni ponedeljek. Do takrat bodo še pilili in brusili. Se vidimo 9. 4. 12 ob 19h v šentjoški dvorani.

Vabljeni!

Demšar Janez

Koncert Ženskega pevskega zbora KD Črni Vrh

Črni Vrh, 26. februar – Prelepa sončna nedelja je v dvorano Doma krajanov Črni Vrh privabila množico ljudi, saj smo članice Ženskega pevskega zbora KD Črni Vrh pripravile prvi samostojni koncert.

Ženski pevski zbor deluje v okviru Kulturnega društva Črni Vrh. V zboru prepeva 14 deklet in žena, starih od 14 do 40 let. Večina jih poje že od otroških let. Nekatere so pele v šolskih, druge v cerkvenih zborih in petje nadaljevale v črnovrškem mešanem cerkvenem pevskem zboru pod vodstvom Štefana Jankovca. Delovali pa smo tudi kot prosvetni zbor, ki ga je vodil Marko Jankovec. Nastopali smo na območnih revijah pevskih zborov, občinskih prireditvah, dekanijskih srečanjih pevskih zborov, krajevnih prireditvah in še bi se kaj našlo. Zelo radi smo se udeleževali in se seveda še udeležimo petja na poročnih mašah.

V nedeljo, 26. februarja, pa smo se prvič, in sicer kar v domačem kraju, predstavile kot Ženski pevski zbor KD Črni Vrh. Naš zborovodja je gospod Andrej Žakelj iz Žirov. Pod njegovim vodstvom pojemo eno leto, odkar sta ga članice zbora povabili k sodelovanju. Kot profesorja glasbe sta ga spoznali na izobraževanju in naključje je hotelo, da so stekli pogovori o pevskem zboru. Na koncu so se dogovorili o sodelovanju in začeli smo redne pevske vaje. Lani smo imele dva nastopa, in sicer na reviji pevskih zborov v Sori pri Medvodah ter na Srečanju na Gori. Tokrat smo se na koncertu predstavile z enajstimi skladbami različnih zvrsti, od ljudskih s prireditvami do tujih in tudi črnskih duhovnih.

Da pa na koncertu ne bi prepevala samo dekleta, smo k sodelovanju povabile Moški pevski zbor TD Briše, da bi popestril naš program. Odzvali so se z veseljem in zapeli tri pesmi. Sodelovali pa so tudi otroci s Črnega Vrha in iz okolice pod vodstvom

Gabrijele Plestenjak. Ob spremljavi kitare in klaviatur so zapeli štiri pesmice – eno ljudsko, eno avtorsko skladbo Mihaele Plestenjak in dve zimzeleni popevki. Program je glasno popestril naš mladi up, bobnar Robi Buh, prav tako doma s Črnega Vrha. Odlično se je predstavil ob glasbeni spremljavi, zaigral dve skladbi in med občinstvom požel veliko navdušenja.

Za konec koncerta smo za obiskovalce pripravili majhno prese- nečenje, in sicer nekoliko nenavadno izvedbo narodno-zabavne viže Na Golici. Skupaj sta jo zaigrala Mihaela na harmoniki in bobnar Robi. Aplavz, ki sta ga požela, se je razlegal daleč naokoli po našem kraju in se kar ni in ni ustavil. Da pa je program gladko tekkel, je z napovedmi in vmesnimi humorimi nastopi poskrbel povezovalac prireditve, igralec Janez Škof. Občinstvo je znova in znova navduševal s svojimi pesmimi ob spremljavi harmonike.

Po koncu koncerta sta sledila druženje in klepet vseh nastopa- jočih ob majhnem prigrizku in okrepčilu. Za prijetno vzdušje so poskrbeli še drugi glasbeni talenti, ki so kar takrat »ustanovili« nov ansambel. V njem sta sodelovala naš bobnar in članica zbo- ra, harmonikašica Mihaela.

Vse pevke se zahvaljujemo vsem sodelujočim na koncertu in vsem, ki ste pomagali pri organizaciji prireditve. Največja za- hvala pa gre obiskovalcem, ki ste se v tako velikem številu ude- ležili našega koncerta. Nabito polna dvorana za nas pomeni, da vam je glasba v veselje in je s tovrstnimi prireditvami treba nadaljevati.

Za KD Črni Vrh
Darja Plestenjak

15. občni zbor Klekljarskega društva Polhov Gradec

Zbrali smo se v petek, 24. februarja 2012, v mali dvorani Kulturnega doma Jakoba Trobca. Po pozdravnih besedah predsednice Marijance Yartz in izvolitvi delovnega predsedstva je sledilo poročilo predsednice o delovanju društva in delu članic in člana v minulem letu.

V društvu nas je bilo ob koncu leta 2011 včlanjenih 23 žensk in en moški. Edini član, »stric Maks«, ima status častnega člana. Na seznamu imamo tudi štiri podporna članice in dva pod- porna člana. Od lani nas je manj; izgubili smo našo prijateljico Jurico Pivk, ki je po dolgotrajni bolezni umrla 30. novembra 2011. Jurica je bila ena od 13 ustanovnih članic našega društva. Po končanih uradnih tečajih klekljanja v letih 1992 in 1993 nas je večkrat povabila na svoj dom pod Babno Goro, kjer smo do- polnjevale svoje znanje in se prijateljsko družile. Z gotovostjo lahko rečemo, da so bila prav ta družjenja odločilna pri naši po- znejši odločitvi za ustanovitev društva klekljaric. Jurica je bila mojstrica ročnih del. Ona nas je navdušila za ročno vsivanje čipk. Na krajsšem tečaju nas je učila raznih vbodov in azurjev. S tem je prinesla v naše društvo kakovostno novost, ki je bila vredna posnemanja. Zdaj marsikatera klekljarica svoje čipke vsije ročno, saj, kot je večkrat rekla Jurica, se s tem pokaže čipki dolžno spoštovanje in se ji poveča vrednost med poznavalci in ljubitelji. Lani v začetku januarja smo ji ob obisku v Domu starejših pod Sabotinom pri Novi Gorici izročili listino o imeno- vanju za častno članico Klekljarskega društva Polhov Gradec. Našo drago Jurico bomo ohranili v najlepšem spominu. Hval- ležno se je spominja tudi marsikateri naš sovaščan, saj je v času svojega bivanja pod Babno Goro s svojim znanjem in dobro vo- ljo pomagala negovati hudo bolne in nepokretne.

Lani je bil osrednji dogodek 13. razstava članic našega društva z naslovom Punčka s čipko, na kateri so se nam že po tradiciji pridružile ljubljanske klekljarice iz skupine Ledina. Razstava je bila delno rezultat 30-urne delavnice, ki smo jo začele poleti 2010. Na ogled smo postavile 62 unikatno izdelanih lutk, bolj splošno smo jim rekle punčke, čeprav je bilo med njimi tudi pet fantkov. Osem punčk je prinesla naša podporna članica gospa Helga Kuclar. Punčke so bile ponujene v odkup, zbrana sred- stva pa namenjena župnijski Karitas. Vesele smo bile odziva na našo akcijo, sodelovalo je veliko dobrosrčnih ljudi. Poleg razstave v Polhograjski graščini smo na povabilo sodelo-

vale na dveh razstavah v Sloveniji, v Knjižnici Šiška in na Rake- ku, ter na dveh razstavah v tujini, v Kiskunhalasu na Madžar- skem in Vologdi v Rusiji.

Več članic je uspešno končalo izpopolnjevalne tečaje klekljanja, ki jih organizira Čipkarska šola Idrija.

Tatjana Trontelj je poročala: kot članica upravnega odbora Združenja slovenskih klekljaric, kot zastopnica društva pri ustanavljanju Klekljarske zveze Slovenije in kot članica OIDFA (The International Bobbin and Needle Lace Organisation - mednarodna organizacija za klekljano in šivano čipko, ki je bila ustanovljena leta 1982 v Franciji, in ima 2145 članic in članov iz 36 držav. Glavna novica je bila, da je bila Slovenija izbrana za pripravo 17. kongresa OIDFA in generalne skupščine OIDFA junija 2016. Pobudo za organizacijo kongresa OIDFA je dal idrij- ski župan Bojan Sever. K pripravi dokumentacije za kandidatu- ro sta se aktivno pridružila še Čipkarska šola Idrija z ravnate- ljico gospo Metko Fortuna in Združenje slovenskih klekljaric s predsednico gospo Afrodito Hebar Kljun. Ob tem bi se radi še enkrat zahvalili županu naše občine, gospodu Francu Setnikar- ju, za podpis k skupni podpori županov »dezele idrijske čipke«, zahvala pa velja tudi našemu podpornemu članu, akademiku dr. Jožetu Trontlju, za priporočilno pismo ob kandidaturi. Slove- nija je bila izbrana za prirediteljico kongresa v letu 2016 lani poleti v Caenu v Franciji v času priprav na 15. kongres OIDFA. To je bila za Slovenijo, ki je imela za protikandidatko Nemčijo, pomembna zmaga.

Tatjana Trontelj je poročala še o srečanju s skupino ameriških klekljaric v Severni Karolini v Združenih državah Amerike. Tam je sodelovala na nefrofiziološkem simpoziju v Univerzi- tetnem medicinskem centru Duke. Predsednica velike medna- rodne zveze klekljaric I.O.L.I. Debra Jenny jo je povabila na svoj dom v Chapel Hillu. Trontljeva jim je predstavila Slovenijo, Pol- hov Gradec, naše društvo, Združenje slovenskih klekljaric in jih povabila v Slovenijo. Gospe Jenny je podarila knjigo z vzorčki idrijskih čipk v angleškem jeziku. Gospe so jo z navdušenjem

prelistavale, idrijsko čipko so poznale že od prej, več jih je v prejšnjih letih obiskovalo delavnice klekljanja idrijske čipke. Ena od njih ji je kmalu poslala fotografijo, na kateri ima pripeto broško, sklekljano po papircu iz knjige.

Lani je društvo prejelo priznanje občine za izkazano prizadev- nost na področju društvenega življenja v občini. Za priznanje so nas predlagali podporni člani. Predlagateljem se zahvaljujemo in

si želimo, da bi še naprej spremljali in podpirali naše delovanje. Naslednjo razstavo čipk načrtujemo za prihodnje leto. Čipke polhograjskih klekljaric bodo krasile več duhovniških alb in novih cerkvenih prtov, podarjene bodo mladoporočencem, ki bodo sklenili zakonsko zvezo v polhograjski graščini. Povabi- la imamo že za sodelovanje na več razstavah po Sloveniji. So- delujemo pri pripravi slovenskega nacionalnega razstavnega prostora na svetovni razstavi ob 15. kongresu OIDFA v Caenu v Franciji. Tema bo rastlinstvo Slovenije. Naša blagajka je že v ožjem izboru.

Kot že vrsto let se še naprej srečujemo v hiši podpredsednice v »klekljarski sobi«. Naša družjenja so vedno v ozračju prijatelj- stva in delovne vneme.

Za Klekljarsko društvo Polhov Gradec
Tatjana Trontelj

DU Dobrova

Slikarska in ustvarjalna delavnica

Novembra 2011 smo na pobudo gospe Viktorije Krapež člane Društva upokojencev (DU) Dobrova povprašali, ali so med nami talenti za slikanje. Na slikarsko delavnico se je prijavilo kar 13 članov in članic. Delo smo začeli v sredini novembra. Slikanje poučuje slikar in kipar Lovro Inkret, delavnica pa poteka v ga- silskem domu. DU nam je na začetku novembra namenilo nekaj sredstev za risalne bloke in svinčnike, in začetki risb so nastali s

svinčnikom v črno-beli tehniki.

V začetku februarja smo drugi del sredstev dobili od DU in Kra- jevne skupnosti Dobrova, za kar se obema lepo zahvaljujemo. S temi sredstvi smo kupili akrilne barve, sredstva za plačilo pro- fesorja in preostalega materiala pa priskrbimo udeleženci sami. Naslikali smo že kar nekaj lepih slik. Slikanje bomo zaključili konec marca, začeli pa zopet s prvim ponedeljkom v novembru. Ker so po oceni profesorja naše slike dobro izdelane, bomo de- cembra na Dobrovi pripravili razstavo svojih izdelkov.

Vzporedno poteka tudi delavnica izdelave suhega cvetja. Na tej sodeluje od 17 do 20 članic. Pod spretnimi ženskimi rokami na- stajajo lepi cvetovi v različnih barvah. Po vsaki delavnici je nav- dušenje še večje in že vnaprej se veselimo novih, zato vabim še druge krajanke in krajanke, ki imate veselje ustvarjati, da se nam pridružite. Vse informacije dobite v društveni pisarni.

Vodja obeh delavnic: Anica Tomšič

Pustovanje DU Dobrova

Letos smo člani in članice DU zimo v maskah preganjali malo drugače. Z avtobusom smo se odpeljali na Primorsko. Bila je lepa, sončna sobota, 18. februarja, pa še pustna povrh, da je bilo razlogov za zabavo še več. Prvi postanek ob kavi smo imeli na avtocestnem postajališču Risnik. Pot smo nadaljevali v Koper v gostišče Emonec. Ogledali smo si pivnico in seveda pivo tudi

pokusili, kajti to je eno od redkih gostišč, ki varijo svoje pivo in ga tudi skoraj v celoti prodajo svojim gostom. Sledilo je ko- silo, nato pa zabava ob prijetni glasbi gostišča. Iz naše sredine so se pojavile maske, sledil je ples v maskah in tudi izbor naših najboljših treh. Po 20. uri so se nam pridružile druge maske iz Kopra in okolice, tako da se je gostišče do 22. ure napolnilo do zadnjega rezerviranega sedeža. Zabava se je še nadaljevala, tako da smo se domov vrnili v poznih nočnih urah.

Za DU Anica Tomšič

Mestna knjižnica Ljubljana

Knjižnica Dobrova - pogled na leto 2011

Knjižničarji smo si tudi v prejšnjem letu prizadevali, da so bili obiskovalci zadovoljni z našimi storitvami in da se radi vračajo v knjižnico. V knjižnici Dobrova smo imeli v prejšnjem letu 21.430 enot knjižničnega gradiva, od tega 18.786 knjig. Naročili smo tudi nekaj novih naslovov periodike na račun nekaterih, ki jih bralci niso več brali oz. s jih izposojali.

Knjižničarji smo obiskovalcem pripravljali številne raznovrstne prireditve za odrasle in otroke. Na posebno dober odziv je naletela delavnica kaligrafije, ki je potekala v štirih terminih v marcu in aprilu. Tudi potopisna predavanja so bila zaželena in dobro obiskana. Na začetku leta smo organizirali potopisno predavanje Indija - od Kašmirja do Orisse, konec maja pa Turčija in Iran. Obe je predstavila popotnica Ksenja Čermelj. V novembru smo imeli potopisno predavanje Ane in Matjaža Corela z naslovom Potovanje z dojenčkom po Toskani, Umbriji, Sardiniji in Korziki, v decembru pa predavanje Zorana Furmana Peru in Bolivija - po sledih Inkovske kulture.

Otroci so se lahko vsako prvo sredo v mesecu

udeležili pravljicne urice, ki jo je vodila Jelka Krošelj. Pravljične urice so zelo pomembna dejavnost, saj že najmlajše uporabnike vzgajamo za ljubitelje knjig in branja. Po pravljici je sledila še ustvarjalna delavnica, na kateri so otroci lahko z uporabo različnih likovnih tehnik ustvarjali na temo vsakokratne pravljice. Glede na prejšnja leta se je obisk zelo povečal, saj je bila pravljicna urica predstavljena s četrtka na sredo, v čas odprtja knjižnice.

V novembru smo v sodelovanju z Mestnim muzejem organizirali ustvarjalno delavnico Spoznajmo Barjance. Skozi delavnico so otroci spoznavali zgodovino Ljubljanskega barja in njegovih prvotnih prebivalcev, koliščarjev, poslušali zgodbe iz Bobrov in izdelovali izdelke

iz gline.

V okviru spodbujanja bralne kulture smo v knjižnici pripravili razstavo Zlate hruške, na kateri smo izpostavili kakovostno otroško in mladinsko literaturo. Pripravili smo tudi razstavo knjig iz projekta za spodbujanje branja Mesto bere, ki je namenjen našim članom, starejšim od 16 let, ki so ali bodo prebrali vsaj pet knjig slovenskih avtorjev.

Vse leto pa smo v knjižnici prirejali tudi priložnostne knjižne razstave.

V Knjižnici Dobrova poteka sodelovanje z lokalno skupnostjo na različne načine. V februarju, ko praznujemo kulturni praznik, smo že tradicionalno gostili štiri skupine otrok iz Vrtca Dobrova v starosti od 3 do 6 let. Organizirali smo bibliopedagoško urico. Otrokom smo predstavili knjižnico in spregovorili o pomenu branja in knjižnic. Izvedeli so, kaj vse jim knjižnica ponuja, kakšno gradivo lahko najdejo v njej, nato pa so lahko prisluhnili dvema pravljicama.

Prireditve v naši knjižnici tudi redno oglašujemo na spletnih straneh občine in v Našem časopisu. O večjih prireditvah pa po elektronski

pošti obveščamo tiste naše bralce, ki so izrazili željo po tem.

Knjižnica uspešno izvaja svojo dejavnost, se posveča uporabnikom knjižnice, posreduje informacije, izposoja gradivo, svetuje, bralce seznanja o novostih, prireja in izvaja različne kulturno-izobraževalne prireditve in z različnimi aktivnostmi spodbuja bralno kulturo in vseživljenjsko učenje. Za vse to pa knjižnica potrebuje ustrezne možnosti za delo, ki jih zagotavlja Občina Dobrova - Polhov Gradec. Knjižnica trenutno še nima ustreznih prostorskih razmer, saj deluje v dotrajanih in premajhnih podstrešnih prostorih, ki so tudi težko dostopni. Poleg tega je stavba toplotno neustrezno izolirana, zaradi česar je v knjižnici lahko poleti zelo vroče, pozimi pa ob nizkih temperaturah nevzdržno mrzlo.

Veseli pa smo, da si Občina Dobrova - Polhov Gradec z razumevanjem in v okviru možnosti prizadeva reševati problematiko v dobro svojih občanov. Knjižničarji si tudi v prihodnje želimo veliko zadovoljnih obiskovalcev knjižnice.

Napisala:

Maja Car Marn in Gregor Matevc

Na podlagi 21. in 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - ZLS-UPB2 in 27/08 Odl. US) in Statuta Občine Dobrova - Polhov Gradec (Naš časopis, št. 252/99 in 351/08) in Pravilnika o dodelitvi proračunskih sredstev za postavitev malih komunalnih čistilnih naprav v Občini Dobrova - Polhov Gradec za obdobje 2012 do 2017, objavlja občina Dobrova-Polhov Gradec

Javni razpis za dodelitev proračunskih sredstev postavitev malih komunalnih čistilnih naprav v Občini Dobrova-Polhov Gradec v letu 2012

I. Predmet razpisa

Sofinanciranje nakupa malih komunalnih čistilnih naprav velikosti do 50 PE v Občini Dobrova-Polhov.

II. Upravičenci do sredstev

Upravičenci so fizične osebe s stalnim prebivališčem v občini.

III. Višina pomoči:

- do 30% upravičenih stroškov za postavitev male komunalne čistilne naprave za en stanovanjski objekt ali največ 250 € na PE.
 - do 50 % upravičenih stroškov ali največ 375 € na PE, kadar se za več stanovanjskih objektov postavi ena mala komunalna čistilna naprava in posamezni stanovanjski objekti, pri katerih ni možnosti postavitve male čistilne komunalne čistilne naprave za več stanovanjskih objektov.
- (Šteje se, da postavitev male komunalne čistilne naprave za več stanovanjskih objektov ni možna, kadar je stanovanjski objekt od predvidene lokacije postavitve male čistilne naprave oddaljen več kot 100 m.)

IV. Splošni pogoji upravičenosti:

- mala komunalna čistilna naprava mora imeti certifikat oziroma listino o skladnosti izdelka z zahtevami glede doseganja mejnih vrednosti parametrov odpadnih vod, kot jih predpisuje Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz malih komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 98/07, 30/10) glede ustreznosti čiščenja v mali komunalni čistilni napravi;
- ocena obratovanja male komunal-

na čistilne naprave, ki jo upravičenec kot dokazilo posreduje na občino mora biti pozitivna.

- lokacija postavitve male komunalne čistilne naprave mora omogočati neovirano praznjenje,
- upravičenci morajo razpolagati z zemljiščem na katerem načrtuje postavitev MČN,
- upravičenci, ki bodo za več objektov postavili skupno čistilno napravo morajo vlogi priložiti podpisan medsebojni dogovor vseh uporabnikov MČN, ki ni časovno omejen iz katerega bo razvidna delitev stroškov vzdrževanja MČN in oseba, ki bo zadolžena za upravljanje MČN.
- mala komunalna čistilna naprava mora imeti certifikat oziroma listino o skladnosti izdelka z zahtevami glede doseganja mejnih vrednosti parametrov odpadnih vod, kot jih predpisuje Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz malih komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 98/07);

V. Opravičljivi stroški:

- Nakup male komunalne čistilne naprave velikosti do 50 PE s stroški montaže male komunalne čistilne naprave in prvimi zagonom MČN z nastavitvijo parametrov.
- Upravičeni stroški lahko nastanejo od 1.1.2012 dalje. Investicija mora biti zaključena do 31.12.2012.

IV. Merila

- mala komunalna čistilna naprava mora biti izven predvidenih območij aglomeracij znotraj katerih se predvideva izgradnja kanalizacije skladno z Operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Občini Dobrova-Polhov Gradec. *Informacije o območjih pridobi vlagatelj na Občini Dobrova-Polhov Gradec.*
- mala komunalna čistilna naprava mora biti izven vodovarstvenih območij. *Informacije o vodovarstvenih območjih pridobi vlagatelj na Občini Dobrova-Polhov Gradec.*

V. Višina razpisanih sredstev

Sredstva bremenijo proračunsko postavko 11004 Proračuna občine Dobrova-Polhov Gradec za leto 2012. Okvirna višina razpisanih sredstev je 30.000€.

VI. Omejitve

- Upravičeni stroški so le tisti stroški, ki so nastali od 1.1.2012 dalje.
- Najnižja skupna višina pomoči, ki se izplača upravičencu je 50€.
- Sredstva se ne dodelijo upravičen-

cu, ki je za isti namen, ki ga navaja v vlogi za pridobitev sredstev po tem javnem razpisu, že prejel javna sredstva Republike Slovenije ali sredstva Evropske unije.

- Sredstva se ne dodelijo za postavitev MČN izven Občine Dobrova-Polhov-Gradec.

VI. Razpisna dokumentacija

Razpisna dokumentacija (navodila in obrazci) in ostale informacije so objavljeni na: <http://www.dobrova-polhovgradec.si>. Kontaktna oseba občinske uprave za informacije je Helena Čuk.

VII. Način prijave in roki:

Izpolnjeno razpisno dokumentacijo vlagatelji pošljejo priporočeno po pošti, ali oddajo neposredno na sedežu občine.

Ovojnica mora biti opremljena z naslednjimi podatki: **Občina Dobrova-Polhov Gradec, Stara cesta 13, 1356 Dobrova** s pripisom »ne odpiraj, javni razpis, MČN«. Na hrbtni strani mora biti označen naslov pošiljatelja vloge. **Vloge iz katerih ni razvidno, da se nanašajo na javni razpis se zavrne.**

Razpis je odprt do porabe sredstev. Datum in uro zaprtja razpisa bosta objavljena na spletni strani občine.

Popolne vloge se razvrstijo po datumu in uri prejetja. Pravočasno dopolnjene vloge se uvrstijo po vrstnem redu na konec seznama.

V primeru, da je v seznam popolnih vlog uvrščeno več vlog kot je na voljo sredstev se sredstva razdelijo vsem popolnim vlogam v enakem deležu.

VIII. Obravnavanje vlog in postopek odobritve

Odpiranje in pregled vlog
Vloge se odpirajo po vrstnem redu prejetja. Odpiranje vlog ni javno. Vlagatelje nepopolnih vlog se pozove k dopolnitvi.

Prispele vloge bo pregledala in strokovno ocenila komisija, ki jo imenuje župan občine Dobrova-Polhov Gradec.

S sklepom župana se zavrne se vloge:

- ki so prepozno prispele,
- ki niso oddane na predpisani razpisni dokumentaciji,
- nepopolne vloge, ki jih v navedenem roku vlagatelj ne dopolni ali jih dopolni neustrezno.

in zavrne vloge:

- ki so neutemeljene,
- z nasprotujočimi podatki v vlogi in prilogah,
- ki so vložene v nepravilno opremljenih ovojnica,
- vsebinsko neustrezne vloge,
- ki ne bodo izpolnjevale pogojev za prijavo.

Popolnost in dopolnitve vlog

Vloga se šteje za popolno, če je izpolnjena na obrazcih razpisne dokumentacije, je razumljiva in ima priložene vse priloge.

Vlagatelje nepopolnih vlog komisija v roku 14 dni od odpiranja in strokovnega pregleda vlog pisno pozove, da jih dopolnijo. Rok dopolnitve je 8 dni od prejema poziva za dopolnitev. Dopolnitve poslane po roku se ne upoštevajo.

IX. Obveščanje o izboru

O dodelitvi sredstev po tem pravilniku odloča na predlog strokovne komisije župan oziroma oseba, ki jo pooblasti župan.

Vlagateljem katerih vloge izpolnjujejo predpisane pogoje iz predpisov in javnega razpisa in so za namen zagotovljena sredstva se izda odločba o pravici do sredstev.

V obrazložiti odločbe o pravici do sredstev je utemeljena odločitev in v primeru pozitivne odločitve opredeljena višina dodeljenih sredstev, namen in upravičeni stroški.

Rok za izdajo odločbe o pravici do sredstev je 60 dni od ugotovitve vseh dejstev.

X. Pritožba na odločbo

Zoper odločitev v odločbi o pravici do sredstev lahko upravičenec vložiti pritožbo na naslov občine v roku 8. dni od prejema odločbe.

XI. Zahtevki za izplačilo

Za izplačilo sredstev vlagatelji vlagajo zahtevke na predpisanem obrazcu.

Izplačilo se upravičencu izvrši po opravljenih delih na podlagi vloženega zahtevka za izplačilo, ki mu priloži:

- fotokopijo računa,
- fotokopij potrdila o plačilu računa,
- fotokopija certifikata oziroma listine o skladnosti,
- pozitivna ocena obratovanja male komunalne čistilne naprave.

Gradnja mora biti zaključena do 31.12. 2012. Šteje se, da je gradnja zaključena, ko so plačani računi za MČN in vložena vloga za oceno

obratovanja MČN. Zahtevke se vloga po pridobitvi pozitivne ocene obratovanja, vendar najkasneje do 31.12.2013. V kolikor upravičenec do roka ne pridobi pozitivne ocene obratovanja lahko z vlogo zaprosi za podaljšanje roka. V vlogi navede razloge za podaljšanje roka.

Na podlagi popolnega zahtevka, se izplačajo sredstva na vlagateljev transakcijski račun. Nakazilo na transakcijski račun šteje, da je bilo zahtevku v celoti odobreno. O spremembi roka za vložitev zahtevka, se na podlagi utemeljenih razlogov odloči z odločbo.

Če zahtevku ni v celoti ugodeno, se o spremembah odloči z odločbo. Na to odločbo pritožba ni dovoljena.

Zahtevke, ki so v nasprotju z zahtevami predpisov, javnega razpisa ali odločbe o pravici do sredstev se zavrne.

XII. Spremljane namenske porabe sredstev:

Upravičenec je dolžan vrniti nenaamensko porabljenega sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi, ki se obračunavajo od dneva plačila upravičencu, do dneva vračila sredstev v primerih, ko se ugotovi:

- da so bila dodeljena sredstva delno ali v celoti nenaamensko porabljenaa,
- da je upravičenec za katerikoli namen pridobitev sredstev navajal neresnične podatke,
- da je upravičenec za isti namen in iz istega naslova ponovno pridobil finančna sredstva pred iztekom za to določenega obdobja v razpisu,
- če investicije za katero je pridobil sredstva ni dokončal oz jo je končal v bistveno manjšem obsegu kot je predvideval v prijavi na razpis,
- druge nepravilnosti pri uporabi sredstev.

V primerih iz prejšnjega odstavka upravičenec ne more pridobiti sredstev za dobo petih let.

XIII. Informacije

Dodatne informacije po telefonu: 01 3601 800, kontaktna oseba: Helena Čuk. Morebitna vprašanja je mogoče posredovati tudi po elektronski pošti: helena.cuk@dobrova-polhovgradec.si.

Št.: 430-0008/2012-1
Datum, 16.3.2012

Župan:
Občine Dobrova-Polhov Gradec
Franc Setnikar, I.r.